

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Αριθ. Εισαγωγής:

1058

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ
2008

Τώρα που ολοκληρώθηκε η πτυχιακή μας εργασία θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους όσους μας στήριξαν κατά την διεκπαιρέωση της παρούσας εργασίας.

Περισσότερο όμως θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον εισηγητή μας κ. Στραβοσκούφη Αθανάσιο που χωρίς τη βοήθεια του η εργασία μας δε θα είχε ολοκληρωθεί σωστά.

Στο σημείο αυτό είναι χρέος μας να εκφράσουμε την απεριόριστη ευφροσύνη και ευγνωμοσύνη μας προς το πρόσωπο του, που με προθυμία και αμέριστη βοήθεια πάντα μας συμβούλευε και μας καθοδηγούσε όταν αντιμετωπίζαμε κάποιο πρόβλημα.

Οι δικές του συμβολές έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη της πτυχιακής μας εργασίας μας επιτυχία.

Ευχαριστούμε πολύ

Μητροθανάση Παναγιώτα

Πίτσα Χρυσούλα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	
1.1. Ορισμός Συνεταιρισμού και χαρακτηριστικά	3
1.2. Συνεταιριστικές Αρχές.....	6
1.3. Τύποι Συνεταιρισμών.....	8
1.4. Νόμος 602/1914 « Περὶ Συνεταιρισμῶν», το περιεχόμενο και η σημασία του	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	
2.1 Ορισμός Αγροτουρισμού και χαρακτηριστικά	13
2.2 Στόχοι Αγροτουρισμού	17
2.3 Η σύνδεση του τουρισμού με την αγροτική ανάπτυξη	19
2.3.1. Η σύνδεση του Αγροτουρισμού με την αγροτοβιοτεχνία	20
2.4. Φορείς του Αγροτουρισμού	21
2.5. Αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί.....	23
2.6. Νόμοι.....	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	
3.1. Σχέσεις μελών και συνεταιρισμού.....	26
3.2. Σχέσεις συνεταιρισμού με μη μέλη	28
3.3. Παρατηρήσεις και προβλήματα σε θέματα ανάπτυξης συνεταιριστικών οργανώσεων	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	
4.1. Οι γυναίκες στους συνεταιρισμούς	32
4.2. Οι γυναικεῖοι αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί	34
4.3. Οι γυναίκες αγρότισσες στη Λέσβο	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο	
5.1. Διαδικασία της έρευνας στο νομό Λέσβου.....	40
5.2. Ανάλυση των απαντήσεων των ερωτηματολογίων.....	40
5.3. Αξιολόγηση προβλημάτων	44
5.4. Θετικές συνέπειες.....	45
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο	
6.1. Βασικά στοιχεία των αγροτουριστικών συνεταιρισμῶν γυναικῶν Νομού Λέσβου	46
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	59
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	61
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	62

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το θέμα με το οποίο θα ασχοληθεί η παρούσα εργασία αφορά την ανάπτυξη και οργάνωση των Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών Γυναικών νομού Λέσβου.

Ο σκοπός για τον οποίο γίνεται αυτή η εργασία είναι για να κατανοηθεί η σπουδαιότητα ίδρυσης Γυναικείων Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών, η λειτουργία τους, τα προβλήματα και οι προοπτικές τους. Και αυτό γιατί με την ανάπτυξη των γυναικείων Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών προωθείται η γυναικεία επιχειρηματικότητα, ενισχύεται η γυναικεία πρωτοβουλία και απασχόληση στον αγροτικό χώρο και γενικότερα στο χώρο της υπαίθρου.

Η εργασία αποτελείται από έξι (6) κεφάλαια κάποια από τα οποία χωρίζονται σε υποενότητες.

Το πρώτο κεφάλαιο – μέρος περιέχει τον ορισμό, τα χαρακτηριστικά και τους τύπους των συνεταιρισμών, τις συνεταιριστικές αρχές, το περιεχόμενο και τη σημασία του Νόμου 602/1914 «Περί Συνεταιρισμών».

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στον ορισμό, στα χαρακτηριστικά και στους στόχους του Αγροτουρισμού. Καθώς επίσης και πως συνδέεται ο Αγροτουρισμός με την αγροτική ανάπτυξη και την αγροτοβιοτεχνία.

Στο ίδιο κεφάλαιο θα γίνει αναφορά στους φορείς του Αγροτουρισμού, τους Αγροτουριστικούς Συνεταιρισμούς και τους νόμους που διέπουν αυτούς.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται λόγος σε κάποια άρθρα που αφορούν στην διοίκηση Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων. Τις σχέσεις των μελών με τον Συνεταιρισμό και με μη μέλη αυτού, καθώς επίσης και σχετικές παρατηρήσεις και προβλήματα σε θέματα ανάπτυξης των Συνεταιριστικών Οργανώσεων.

Τα κεφάλαια τέσσερα και πέντε αναφέρονται συγκεκριμένα στην παρουσία γυναικών στους συνεταιρισμούς και πιο συγκεκριμένα στους αγροτουριστικούς συνεταιρισμούς, όπως επίσης και στις αγρότισσες τις Λέσβου. Στη συνέχεια γίνεται λόγος για τα βασικά στοιχεία των αγροτουριστικών συνεταιρισμών γυναικών νομού Λέσβου και της παρουσίας του καταστατικού ενός από τους συνεταιρισμούς του νομού αυτού.

την ανάπτυξη των αγροτουριστικών συνεταιρισμών του νομού και την αξιολόγηση των προβλημάτων όπως προκύπτουν από τα ερωτηματολόγια.

Η μέθοδος με την οποία μελετήθηκε το θέμα είναι η βιβλιογραφική έρευνα (έρευνα γραφείου) η οποία προέκυψε από ιστορικά, οικονομικά και επιστημονικά βιβλία και από το διαδίκτυο όπως επίσης και βάση ερωτηματολογίου.

Υπάρχουν ενδείξεις ότι οι συνεταιριστικές οργανώσεις γυναικών συμβάλλουν στην τοπική και οικονομική ανάπτυξη διατηρώντας πολλά στοιχεία της ελληνικής υπαίθρου.

Αυτή είναι και η υπόθεση της παρούσας μελέτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ & ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

«Συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη ένωση προσώπων που συγκροτείται εθελοντικά για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεων τους δια μέσου μιας συνιδιοκτήτης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης». (Παπαγεωργίου, 2004, σελ. 28).

Ο συνεταιρισμός είναι φαινόμενο που γεννήθηκε στις συνθήκες του καπιταλιστικού συστήματος και εμφανίζεται με την ανάπτυξη των καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής, ως μια μορφή οργάνωσης για την υπεράσπιση των οικονομικών συμφερόντων των εργαζομένων. Ο συνεταιρισμός της σύγχρονης μορφής αποτελεί μία μορφή συνεργασίας, είναι μια οργάνωση ατόμων που ελεύθερα και με τη θέλησή τους συντονίζουν τις προσπάθειές τους για να επιτύχουν ορισμένους σκοπούς.

Αν και ο γενικός, ουσιώδης σκοπός του συνεταιρισμού είναι η βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των μελών του σύμφωνα με δραστηριότητες που έχουν από το καταστατικό καθοριστεί, εν τούτοις ο συνεταιρισμός δεν έχει μόνον οικονομικούς σκοπούς, αλλά σαν κοινωνική οργάνωση που είναι, έχει πιο πλατύ περιεχόμενο από μια καθαρά οικονομική επιχείρηση.

Τον όρο «συνεταιρισμό» πρώτος τον χρησιμοποίησε ο William Gordin το 1793, ενώ οι πρώτες προσπάθειες του συνεταιριστικού κινήματος αρχίζουν με τους Peter Plockoy και John Bellers τον 17ο αιώνα.

Με την ανάπτυξη της βιομηχανικής παραγωγής και την εντατικοποίηση της εκμετάλλευσης των εργαζομένων εμφανίζονται σταδιακά μερικοί προοδευτικοί διανοούμενοι που προτείνουν διάφορες μορφές κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης με σκοπό να αποφύγει η κοινωνία την εξαθλίωση των μελών της. Οι διανοούμενοι αυτοί πρότειναν την αντικατάσταση του καπιταλιστικού συστήματος με ένα σοσιαλιστικό και καλούσαν τους καπιταλιστές να πεισθούν για να γίνει αυτή η αλλαγή, μη κατανοώντας ότι οι κεφαλαιοκράτες ποτέ δεν θα συναινούσαν καλοπροαίρετα σε μια τέτοια αλλαγή. Για το λόγω αυτό ονομάστηκαν ουτοπιστές. Οι κυριότεροι εκπρόσωποί τους ήταν οι Saint Simon (1760-1825), Κάρολος Φουριέ (1772-1837), Etienne Cabet (1778-1856), Ρόμπερτ Όουεν (1771-1856) και Ουίλιαμ Κίνγκ (1786-1865).

Οι πρώτες απόπειρες για την εφαρμογή στην πράξη «συνεταιριστικών - σοσιαλιστικών κοινοτήτων» βασισμένων στις ιδέες των ουτοπιστών σοσιαλιστών δεν κατόρθωσαν να λειτουργήσουν αυτόνομες και να επεκταθούν με ειρηνικό τρόπο, ώστε το καπιταλιστικό σύστημα να εξελιχθεί σε σοσιαλιστικό. Οι προσπάθειες όμως αυτές δεν πήγαν χαμένες, αφού άφησαν πίσω τους μία πλούσια παρακαταθήκη ιδεών και εμπειριών που αργότερα θα παίξουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των σύγχρονων συνεταιριστικών ιδεών.

Ο συνδυασμός ιδεολογικά επιθυμητού και πρακτικά βιώσιμου δεν μπόρεσε να εφαρμοσθεί στην πράξη μέχρι και το 1844 και την ίδρυση του καταναλωτικού συνεταιρισμού της πόλης Ροτσντέιλ στην Αγγλία με την επωνυμία «συνεταιρισμός των δίκαιων σκαπανέων της Ροτσντέιλ». Ο συνεταιρισμός αυτός αποτελεί ορόσημο για τη συνεταιριστική ιστορία, πρακτική και θεωρία.

Μία προσπάθεια 28 ανθρώπων χωρίς πολιτική ταύτιση που αρνήθηκαν να καταφύγουν στη λύση της ελεημοσύνης ή της μετανάστευσης επιλέγοντας να δράσουν «από τα κάτω» για τη μείωση του κόστους ζωής τους μέσω της από κοινού προμήθειας των ειδών διατροφής οδήγησε στην ίδρυση του πρώτου συνεταιρισμού σύγχρονης μορφής. Νοίκιασαν λοιπόν με τις περιορισμένες οικονομικές τους δυνατότητες ένα μικρό κατάστημα, αγόρασαν μερικά βασικά τρόφιμα και άνοιξαν το κατάστημά τους που θα διατηρούσαν ανοιχτό εργαζόμενοι όλοι εκ περιτροπής κατά τον ελεύθερο χρόνο τους (παραμονές Χριστουγέννων του 1844).

Η οικονομική αυτοδυναμία (εξάρτηση της λειτουργίας του συνεταιρισμού από την οικονομική αποτελεσματικότητα του και όχι σε εξωγενείς παράγοντες), η συνεταιριστική αυτοδιαχείριση (διοίκηση των μελών) και η κοινωνικοποίηση (η περιουσία του συνεταιρισμού ανήκει σε όλα τα μέλη) που εισήγαγαν στη λειτουργία του οργανισμού τους τα μέλη του συνεταιρισμού, αποτελούν δομικά χαρακτηριστικά όλων των επιτυχημένων καταναλωτικών και όχι μόνο συνεταιρισμών που αναπτύχθηκαν αργότερα.

Μόλις το 1995 στο παγκόσμιο συνέδριο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης υιοθετήθηκε ο κοινός αποδεκτός ορισμός του συνεταιρισμού: «Συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη ένωση προσώπων που συγκροτείται εθελοντικά για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και

πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεων τους διαμέσου μιας συνιδιοκτήτης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης»(Βετσόπουλος,2003.σελ.12).

Σύμφωνα με διακήρυξη στο ίδιο συνέδριο «οι συνεταιρισμοί στηρίζονται στις αξίες της αυτοβοήθειας, της αυτεθύνης, της δημοκρατίας, της ισότητας, της ισοτιμίας και της αλληλεγγύης. Τα μέλη των συνεταιρισμών στηρίζονται στις ηθικές αξίες της εντιμότητας, της διαφάνειας, της κοινωνικής υπευθυνότητας και της φροντίδας για τους άλλους». (στο ίδιο,σ.σ.13-14)

Τα βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα του συνεταιρισμού στο σύγχρονο περιεχόμενο είναι τα εξής :(στο ίδιο,σελ.17)

- Είναι συλλογικές επιχειρήσεις που λειτουργούν με βάση τους οικονομικούς όρους του καπιταλισμού.

- Είναι μαζικές ενώσεις των εργαζομένων για την υπεράσπιση των οικονομικών τους συμφερόντων από την εκμετάλλευση των μεγάλων καπιταλιστών και για τη βελτίωση της οικονομικής, κοινωνικής και εκπολιτιστικής τους κατάστασης.

- Είναι μέσα πάλης των εργαζομένων για τις οικονομικές, επαγγελματικές και εκπολιτιστικές τους διεκδικήσεις.

- Είναι οργανώσεις που ιδρύονται εθελοντικά και λειτουργούν δημοκρατικά.

- Βασικά μέσα για την επίτευξη των σκοπών των συνεταιρισμών είναι η αμοιβαία βοήθεια και η αλληλεγγύη των μελών.

- Στηρίζονται στην προσωπική συμμετοχή και εργασία των μελών τους.

- Ο αριθμός των μελών είναι απεριόριστος και μεταβλητός.

- Τα κεφάλαια τους δημιουργούνται βασικά από προσωπικές εισφορές των μελών.

1.2 ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι συνεταιριστικές αρχές αποτελούν τις κατευθυντήριες γραμμές με τις οποίες οι συνεταιρισμοί θέτουν σε εφαρμογή τις αξίες τους.(Παπαγεωργίου, 2004,σ.σ.38-40)

1^η Αρχή : Εθελοντική και ελεύθερη συμμετοχή.

Οι συνεταιρισμοί είναι εθελοντικές οργανώσεις, ανοικτές σε όλα τα πρόσωπα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες τους και επιθυμούν να αποδεχτούν τις ευθύνες του μέλους χωρίς διακρίσεις φύλου, κοινωνικού επιπέδου, φυλής, πολιτικών πεποιθήσεων ή θρησκείας.

2^η Αρχή : Δημοκρατική διοίκηση εκ μέρους των μελών.

Οι συνεταιρισμοί είναι δημοκρατικές οργανώσεις διοικούμενες από τα μέλη τους τα οποία συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση της πολιτικής τους και στη λήψη των αποφάσεων. Άνδρες και γυναίκες που προσφέρουν υπηρεσίες ως αιρετοί εκπρόσωποι είναι υπόλογοι στα μέλη. Στους πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς τα μέλη έχουν ίσα δικαιώματα ψήφου (κάθε μέλος μια ψήφο) και στους συνεταιρισμούς ανωτέρω βαθμού οργανώνονται επίσης με δημοκρατικό τρόπο.

3^η Αρχή : Οικονομική συμμετοχή των μελών.

Τα μέλη συμμετέχουν ισότιμα και διαχειρίζονται το κεφάλαιο του συνεταιρισμού. Ένας μέρος τουλάχιστον από το κεφάλαιο αυτό αποτελεί συνήθως την κοινή περιουσία του συνεταιρισμού. Τα μέλη απολαμβάνουν περιορισμένη αποζημίωση ή καθόλου για το κεφάλαιο που καταθέτουν για να γίνουν μέλη. Τα μέλη διαθέτουν πλεόνασμα για οποιονδήποτε ή για όλους από

τους ακόλουθους σκοπούς : α)Ανάπτυξη του συνεταιρισμού ενδεχομένως με τη δημιουργία αποθεματικών από τα οποία μέρος τους θα είναι αδιανέμητα. β)Απόδοση στα μέλη ανάλογα με τις συναλλαγές τους με τον συνεταιρισμό. γ) Υποστήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνονται από τα μέλη.

4^η Αρχή : Αυτονομία και ανεξαρτησία.

Οι συνεταιρισμοί είναι αυτόνομες οργανώσεις αυτοβοήθειας διοικούμενες από τα μέλη τους. Εάν συνάπτουν συμφωνίες με άλλους φορείς συμπεριλαμβανομένων των κυβερνήσεων ή αντλούν κεφάλαια από εξωτερικές πηγές είναι σε αυτό ελεύθεροι ακολουθώντας κανόνες που διασφαλίζουν τη δημοκρατική διοίκηση από τα μέλη και διατηρούν τη συνεταιριστική αυτονομία.

5^η Αρχή : Εκπαίδευση, πρακτική εξάσκηση και πληροφόρηση.

Οι συνεταιρισμοί παρέχουν εκπαίδευση και πρακτική εξάσκηση στα μέλη τους, στα αιρετά μέλη της διοίκησης, στα διευθυντικά στελέχη και στους υπαλλήλους ώστε να μπορούν να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των συνεταιρισμών τους. Παρέχουν πληροφόρηση στο κοινό σχετικά με τα οφέλη και τη φύση της συνεργασίας.

6^η Αρχή : Συνεργασία μεταξύ συνεταιρισμών

Οι συνεταιρισμοί υπηρετούν με τη μέγιστη αποτελεσματικότητα τα μέλη τους και ισχυροποιούν τη συνεταιριστική κίνηση όταν συνεργάζονται μεταξύ τους δια μέσου οργανώσεων τοπικού, εθνικού, περιφερειακού και διεθνούς επιπέδου.

7^η Αρχή : Ενδιαφέρον για την κοινότητα.

Οι συνεταιρισμοί εργάζονται για τη βιώσιμη ανάπτυξη των κοινοτήτων τους με πολιτικές που εγκρίνονται από τα μέλη τους.(στο ίδιο, σ.σ.38-40)

1.3 ΤΥΠΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Η κατάταξη των συνεταιρισμών σε κατηγορίες είναι ένα πρόβλημα που δε βρήκε ακόμα την οριστική του λύση από τους οικονομολόγους και τους άλλους επιστήμονες οι οποίοι ασχολήθηκαν με το συνεταιριστικό κίνημα.

Ο μελετητής Eduard Jacob παίρνοντας υπόψη του το κριτήριο αν ο συνεταιρισμός δρα στον τομέα της παραγωγής ή της κατανάλωσης κατατάσσει αυτούς σε δύο γενικούς τύπους, τους παραγωγικούς και τους καταναλωτικούς. (Βετσόπουλος,2003,σ.σ.17-19)

Κατά αυτόν τον τρόπο αυτό υποδιαιρεί τους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς σε : **1.κατανάλωσης, 2. οικοδομικούς, 3. ασφαλιστικούς.**

Τους παραγωγικούς συνεταιρισμούς τους διαχωρίζει σε δύο κατηγορίες: Σε παραγωγικούς συνεταιρισμούς οι οποίοι σχηματίζονται από μικρούς ανεξάρτητους συνεταιρισμούς (αγρότες και βιοτέχνες) και σε αυτούς που σχηματίζονται από μισθωτούς εργάτες.

Στη συνέχεια αυτούς τους υποδιαιρεί σε **1. προμηθευτικούς-καταναλωτικούς 2, πιστωτικούς, 3. με κοινή χρήση εγκαταστάσεων, μηχανών (μέσα παραγωγής) 4. κοινής επεξεργασίας:** α. προϊόντων, β προϊόντων βιομηχανικά επεξεργασμένων (κονσερβοποίηση, συσκευασία) και γ. πέντε ασφαλιστικούς.

Την κατηγορία των μισθωτών εργατών διαχωρίζει σε συνεταιρισμούς : **α. κοινής παραγωγής και β. εργασίας.**

Άλλοι μελετητές ξεκινώντας από το κριτήριο των οικονομικών σχέσεων των μελών προς το συνεταιρισμό αν δηλαδή έχουν σχέση αγοραστή ή πωλητή τους χωρίζουν σε συνεταιρισμούς **αγοραστών και πωλητών.**

Επιπλέον προσθέτοντας και τη σχέση επεξεργασίας τους χωρίζει σε συνεταιρισμούς αγοράς, επεξεργασίας, και πώλησης. Στη συνέχεια αυτές τις κατηγορίες υποδιαιρούνται σε **παραγωγικούς, καταναλωτικούς και πιστωτικούς συνεταιρισμούς.**

Άλλοι επιστήμονες παίρνοντας ως αφετηρία το είδος της εργασίας που κάνει ο συνεταιρισμός, όπως ο Χρ. Ευελπίδης, χωρίζουν τους συνεταιρισμούς σε **προμηθευτικούς, πιστωτικούς, πώλησης, παραγωγικούς και ασφαλιστικούς.**

Ο Ξ. Ζολώτας στις κατηγορίες αυτές προσθέτει και τους συνεταιρισμούς **χρήσης μηχανών** και σε εκείνους των **εδαφικών βελτιώσεων**.

Ορισμένοι θεωρούν ως κριτήριο κατάταξης των συνεταιρισμών τον κλάδο της επαγγελματικής δράσης του συνεταιρισμού όπως ο Salcious χωρίζοντας τους σε πέντε μεγάλες κατηγορίες : **εμπορικούς, αγροτικούς, ασφαλιστικούς, βιομηχανικούς και εργατικούς**. Αυτές οι κατηγορίες υποδιαιρούνται σε άλλες μικρότερες.

Επίσης άλλοι ερευνητές διαιρούν τους συνεταιρισμούς σε **αστικούς, αγροτικούς και μεικτούς**. Ο διαχωρισμός αυτός και στη συνέχεια στις υποδιαιρέσεις τους (πιστωτικοί, παραγωγικοί, καταναλωτικοί) μπορεί να θεωρηθεί η πιο σωστή γιατί τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι συνεταιρισμοί των αγροτών διαφέρουν από εκείνα που ασχολούνται οι συνεταιρισμοί των εργατών, βιοτεχνών, υπαλλήλων αφού οι συνθήκες ζωής και απασχόλησης στο χωριό διαφέρουν από την πόλη.

Τέλος σε μια σειρά χωρών ανάμεσα τους και η Ελλάδα η νομοθεσία καθιερώνοντας και τον τύπο των αναγκαστικών συνεταιρισμών οδήγησε και σε μια άλλη κατάταξη τους σε : **α. εκούσιους και β. ακούσιους**. Αν και η ύπαρξη των αναγκαστικών συνεταιρισμών γίνεται παραδεκτή ως κατηγορία ωστόσο επειδή αυτοί δεν έχουν τα βασικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα του συνεταιρισμού, δεν μπορούν να έχουν σχέση με το συνεταιριστικό κίνημα.(στο ίδιο, σ.σ 19-21).

1.4 ΝΟΜΟΣ 602/1914 « ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ».

ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ.

Ο Νόμος 602/1914 αποτελεί σταθμό στην ιστορία του Ελληνικού Συνεταιριστικού κινήματος, γιατί θέτει για πρώτη φορά το νομικό πλαίσιο με βάση το οποίο μπόρεσαν να δράσουν και να λειτουργήσουν οι συνεταιρισμοί. Επιβλήθηκε μετά από μια σειρά κοινωνικοοικονομικών και πολιτικών ανακατατάξεων οι οποίες δημιούργησαν το υπόβαθρο για την ψήφιση και εφαρμογή αυτοί οι σπουδαιότερες από τις οποίες είναι:

α) Η στρατιωτική Επανάσταση στο Γουδί του 1909 η οποία έδωσε το έναυσμα ανόδου της αστικής τάξης στην εξουσία και τη γρηγορότερη ανάπτυξη των

καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής στην Ελλάδα, την ανάπτυξη της βιομηχανίας, του εμπορίου και την ενδυνάμωση του αγροτικού κινήματος στο οποίο συνέβαλλε ιδιαίτερα και η ομάδα των διανοούμενων της « Κοινωνιολογικής Εταιρίας» με επικεφαλής τον Αλέξανδρο Παπαναστασίου η οποία επιζητούσε να οργανωθεί η αγροτική πίστη και να συστηματοποιηθούν οι συνεταιρισμοί των αγροτών.

β) Οι μειωμένες αποδόσεις της παραγωγής των αγροτών κατά στρέμμα από όπου έλειπαν εντελώς οι σύγχρονες μέθοδοι καλλιέργειας .

γ) Η μάστιγα της υπαίθρου, η τοκογλυφία με την οποία ο μικροκαλλιεργητής αγρότης έπεφτε θύμα πληρώνοντας μεγάλα επιτόκια πολλές φορές και 500% προκειμένου να καλύψει στοιχειώδεις ανάγκες του και εφόσον δεν υπήρχε αγροτική πίστη από το κράτος. Αυτό διαφαίνεται από το παρακάτω σημείο της εισηγητικής έκθεσης του νόμου όπου αναφέρεται ότι « είναι κατάδηλος ανάπτυξης της Εθνικής παραγωγής η οποία δύναται να επέλθει παρ' ημίν δια της συνεργατικής οργανώσεως. Βούσι τα καθ' άπαντα τον κόσμον παραδείγματα .Πιστωτικοί και αποταμιευτικοί συνεταιρισμοί με κεντρικόν ιδίαν ταμείον θα χειραφετήσουν τους αγροτικούς αλλά και τους αστικούς πληθυσμούς από την πιεστική εξάρτηση των κερδοσκόπων» Όπως επίσης και το απόσπασμα όπου αναφέρεται ότι « το έργον της αποζημιώσεως του παραγωγού και του καταναλωτού υπό του διαλόγου τούτου εμπορίου συμπληροί η τοκογλυφία».

δ) Το ενδιαφέρον της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδας να καλύψει την πληγή αυτή της τοκογλυφίας τοποθετώντας τα συσσωρευμένα πλέον αυτή την εποχή κεφάλαια της με τη μορφή δανειοδοτήσεων όχι μόνο στους μεγάλους γαιοκτήμονες αλλά και στους μικροκαλλιεργητές οι οποίοι όμως απαραίτητα δε θα ενεργούσαν μεμονωμένα αλλά με τη μορφή συνεταιρισμών όπου θα υπήρχε αλληλέγγυα ευθύνη των μελών τους και πλήρης κάλυψη επιστροφής των δανείων της ΕΤΕ.

ε) Το γεγονός ότι είχαν ήδη ιδρυθεί με πρωτοβουλία των αγροτών, γεωργικοί Συνεταιρισμοί.

ζ) Η επίδραση που είχαν την περίοδο οι Βαλκανικοί Πόλεμοι του 1912-1913 με τις καταστρεπτικές συνέπειες στην αγροτική οικονομία της χώρας μας.

Η θεσμοθέτηση των συνεταιρισμών στην Ελλάδα δεν προέκυψε ως ώριμο αίτημα του αγροτικού κόσμου αλλά ως έκφραση της κρατικής βούλησης

να δημιουργήσει νέους θεσμούς παρέμβασης και πολιτικής στην ύπαιθρο χώρα ασκώντας έλεγχο στο κίνημα.

Αυτή η κρατική βούληση εκφράστηκε με το σχέδιο νόμου που υπέβαλλαν προς ψήφιση στα τέλη του 1914 ο γενικός γραμματέας του Υπουργείου Οικονομικών Αλέξανδρος Μυλωνάς και οι συνεργάτες του οι οποίοι ανήκαν στην ομάδα των κοινωνιολόγων του Αλέξανδρου Παπαναστασίου. Οι συντάκτες του νόμου αστοί και προοδευτικοί διανοούμενοι θέλησαν με τον νόμο αυτό να διευκολύνουν την εξάπλωση του καπιταλισμού στην αγροτική οικονομία που βρισκόταν σε μεγάλη καθυστέρηση. Η κίνηση αυτή εντάσσεται στο γενικότερο πνεύμα του «αστικού εκσυγχρονισμού», δηλαδή του ευρύτατου πνεύματος θεσμικών παρεμβάσεων και αλλαγών που κυριάρχησε την εποχή αυτή στην ελληνική κοινωνία υπό την πίεση σημαντικών εξελίξεων στα εθνικά και διεθνή ζητήματα και τις προσαρτήσεις νέων εδαφών.

Η αντίληψη αυτή διαμορφώθηκε από τις αδυναμίες της παραδοσιακής αγροτικής πολιτικής να βοηθήσει την εμπορευματοποίηση των γεωργικών προϊόντων προς όφελος των αγροτών αλλά και από την ανάγκη επέκτασης της αγροτικής πίστης στην πλειοψηφία του αγροτικού πληθυσμού διασφαλίζοντας ταυτόχρονα και τα συμφέροντα των τραπεζών. Επομένως η θεσμοθέτηση του Νόμου 602/1914 αποτέλεσε χαρακτηριστικό παράδειγμα «επείσακτου θεσμού» στο χώρο της αγροτικής οικονομίας αφού ο αγροτικός κόσμος δεν είχε αποκτήσει ακόμα συνεργατική συνείδηση ώστε να στοχεύει σε μια συλλογική δράση για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετώπιζε τόσο στην παραγωγή όσο και στην προώθηση των προϊόντων του.

Όσον αφορά την εξεύρεση πιστώσεων από τους υπό ίδρυση συνεταιρισμούς με βάση τη σύμβαση που πραγματοποιήθηκε στις 06/12/1914 μεταξύ του κράτους και της Εθνικής Τράπεζας η τελευταία αναλάμβανε την άσκηση της αγροτικής πίστης μέσω των συνεταιρισμών που θα δημιουργούνταν στην ύπαιθρο με τον νέο Νόμο.

Ο Νόμος 602/1914 είχε καθοριστική σημασία για την εξέλιξη του συνεταιριστικού κινήματος στην Ελλάδα γιατί διευκόλυne τη νόμιμη δράση και τη λειτουργία των συνεταιρισμών. Ο Νόμος αυτός που συντάχθηκε με υπόδειγμα τον γερμανικό Νόμο

του 1889 και τον αυστριακό του 1911 για τους συνεταιρισμούς απηχούσε τα συμφέροντα της ανερχόμενης αστικής τάξης.

Στην εισηγητική έκθεση για την ψήφιση του Νόμου υπό την Ελληνική Βουλή υποστηρίζεται ότι ο Συνεταιρισμός καθιερώνει την υπεύθυνη συμμετοχή του λαού στη διαχείριση της οικονομίας.

Ο Νόμος αυτός περιείχε τόσο προοδευτικές – όπως ήταν η δημοκρατική λειτουργία του Συνεταιρισμού- όσο και αντιδραστικές διατάξεις όπως ήταν η ανάθεση της εποπτείας και ελέγχου των συνεταιρισμών στο αρμόδιο υπουργείο και εισήγαγε την **κρατική παρέμβαση στη λειτουργία των συνεταιρισμών** .

Έτσι η οργάνωση και η εκπροσώπηση των αγροτικών συμφερόντων διαμορφώθηκε ως αποτέλεσμα της δράσης «από τα κάτω» ενός οργανωμένου αγροτικού συνεταιριστικού κινήματος αλλά μεθοδεύτηκε από την πολιτική εξουσία «εκ των άνω» με στόχο την ευθυγράμμιση των αγροτικών συμφερόντων προς τις κρατικές επιλογές.

Άρα η διαδικασία αυτή ενισχύθηκε και από την ανυπαρξία οργανωμένου αγροτικού κινήματος το οποίο ενδεχομένως θα μπορούσε να θέσει τα δικά του αιτήματα και τις δικές του προτεραιότητες στην κρατική εξουσία.

Ως συμπέρασμα θα μπορούσαμε να πούμε ότι αν και ο Νόμος 602/1914 περιείχε προοδευτικές διατάξεις και αρκετοί συνεταιριστές προσπαθούσαν να προωθήσουν μια προοδευτική πορεία στην εξέλιξη των συνεταιρισμών, ο κρατικός παρεμβατισμός και η καθοδήγηση της Εθνικής Τράπεζας εμπόδιζαν μια τέτοια εξέλιξη με αποτέλεσμα στα επόμενα χρόνια μερικές από τις προοδευτικές διατάξεις του Νόμου να αντικατασταθούν με άλλες αντισυνεταιριστικές και αντιδραστικές (Στο ίδιο, σ.σ.23-24)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

«Αγροτουρισμός είναι η παράλληλη ανάπτυξη δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην οικονομική και κοινωνική αναβάθμιση των αγροτικών χώρων και της υπαίθρου με τη στήριξη της τοπικής αγροτικής παραγωγής, της εμπορίας, της ήπιας και μικρής κλίμακας προσφοράς τουριστικών υπηρεσιών και της ανάδειξης του πολιτιστικού και φυσικού πλούτου κάθε περιοχής. (Λαζανά,2004,σελ.4)

Ιστορικά η πρώτη εμφάνιση του τουρισμού υπαίθρου και του αγροτουρισμού τοποθετείται το 19^ο αιώνα, όταν ο τότε αστικός πληθυσμός πραγματοποιούσε εκδρομές με τους ατμοκίνητους σιδηρόδρομους.

Στην Ελλάδα ο τουρισμός εξελίχθηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να ενθαρρύνει τη δημιουργία ομογενών και τυποποιημένων προϊόντων και κατέληξε να αναπτύσσεται χωρίς να λαμβάνει υπόψη του τα ιδιαίτερα φυσικά, κοινωνικά και πολιτιστικά στοιχεία κάθε τουριστικού προορισμού.

Μια μεγάλη μερίδα τουριστών σήμερα, αναζητά εκείνα τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τον τόπο που επισκέπτονται και τα οποία σχηματίζουν την ταυτότητα του.

Ο Αγροτουρισμός χρησιμοποιεί όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά ενός προορισμού :το φυσικό περιβάλλον, την ιστορία, τους κατοίκους, τη ήθη και τα έθιμα τα οποία διαφέρουν από περιοχή σε περιοχή και αποδίδει μια διαφορετική ταυτότητα στο αγροτουριστικό προϊόν κάθε προορισμού.

Αποτελεί τον αντίποδα του μαζικού τουρισμού και ξεχωρίζει για τον έντονο τοπικό χαρακτήρα, γιατί η πρωτοβουλία και η διαχείριση του ανήκουν στην τοπική κοινωνία και τα οφέλη του περιορίζονται κυρίως σε τοπικό επίπεδο.

Οι τοπικές κοινωνίες διατηρούν την ταυτότητα τους και οι τουρίστες έχουν την ευκαιρία να συμμετάσχουν στην καθημερινή ζωή τους, να γνωρίσουν ένα αυθεντικό και διαφορετικό προϊόν το οποίο συνδέεται με τις ιδιαιτερότητες του τόπου.

Στόχος του αγροτουρισμού είναι η συμπλήρωση και η βελτίωση του γεωργικού εισοδήματος, η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας του

αγροτικού πληθυσμού, η συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στον τόπο διαμονής του. Η βελτίωση και η διάθεση των αγροτικών και βιοτεχνικών προϊόντων, η προστασία του περιβάλλοντος, η διατήρηση, η προβολή και η αξιοποίηση της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και τέλος η ανάπτυξη του αγροτουρισμού που όλο και περισσότερη ζήτηση φαίνεται να έχει στην αγορά του εξωτερικού και του εσωτερικού.

Με τον αγροτουρισμό επιδιώκεται η διαφύλαξη, η προβολή και η αξιοποίηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ο αγροτικός κόσμος είναι η κοιτίδα της ελληνικής παράδοσης και μαζί με την όμορφη φύση αποτελούν τη φυσιογνωμία της Ελληνικής υπαίθρου.

Ο Αγροτουρισμός είναι μια από τις πιο φιλικές προς το φυσικό περιβάλλον εναλλακτικές μορφές και η τουριστική πελατεία του, ένα πολύ μικρό κομμάτι της συνολικής τουριστικής πελατείας αποτελείται από ευαίσθητοποιημένους για το πρόβλημα του φυσικού περιβάλλοντος τουρίστες, υψηλού συνήθως οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου και από τους τουρίστες που επιζητούν ήσυχες και ήρεμες διακοπές μέσα στη φύση.

Είναι οι τουρίστες που προτιμούν τα φυσικά, υγιεινά και ανθεκτικά αγροτουριστικά προϊόντα και που αποφεύγουν τον μαζικό, βιομηχανοποιημένο τουρισμό, το τουριστικό μπουύγιο και το συνωστισμό στα τουριστικά θέρετρα.

Ο Αγροτουρισμός αναπτύσσεται μέσα στο ευαίσθητο φυσικό περιβάλλον και κάθε υπερβολή ή κακή διαχείριση του ενδέχεται να τον απαξιώσει. Γι' αυτό πρέπει πάντα, να χειρίζεται από τους αγρότες να έχει βάση το αγροτικό σπίτι και να μην διαταράσσει τη σχέση μεταξύ των αγροτικών και τουριστικών δραστηριοτήτων σχέση στην οποία οι αγροτικές δραστηριότητες υπερτερούν ενώ οι τουριστικές είναι δευτερεύουσες και υπάρχουν μόνο για να βοηθούν εισοδηματικά τους αγρότες.

Κάθε αγροτουριστική ανάπτυξη πρέπει να είναι ελεγχόμενη και αειφορική και πολλές φορές είναι επιθυμητή η καθοδηγητική κεντρική της διαχείριση από αρμόδιους Δημόσιους φορείς και η ενίσχυση των τοπικών παραγόντων.

Σε αυτό αποβλέπει και η σύνδεση του αγροτουρισμού με την αγροτοβιοτεχνία και τους αγροτοσυνεταιρισμούς την οποία χρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Πολιτεία.

Η στροφή προς τη φύση που εκδηλώνεται από τους κατοίκους των αστικών κέντρων σαν αντίδραση προς τις ψυχοσωματικές επιβαρύνσεις που δέχονται από το αστικό περιβάλλον συντελεί στην ανάπτυξη του αγροτουρισμού όπως και πολλών άλλων μορφών τουρισμού.

Πρέπει όμως να διευκρινιστεί ότι ο αγροτουρισμός εξυπηρετεί μεν τους αστούς που τον διαλέγουν ανάμεσα στις άλλες μορφές τουρισμού αλλά πρώτα πρέπει να εξυπηρετεί τους αγρότες. Πρέπει να είναι εργαλείο των αγροτών στην προσπάθεια τους να βελτιώσουν το βιοτικό τους επίπεδο. Κάθε μορφή βιομηχανοποίησης του αγροτουρισμού και κάθε άκρατη εμπορευματοποίηση των αγροτουριστικών προϊόντων σημαίνει εκτροπή από την ιδέα και το σκοπό του αγροτουρισμού και οδηγεί στην καταστροφή του.

Μια καθαρά αγροτική περιοχή αν γίνει αγροτουριστικός προορισμός τότε ασφαλώς θα επωφεληθεί. Με τις επιπρόσθετες νέες τουριστικές ασχολίες το επίπεδο απασχόλησης των αγροτών θα ανέβει, τα εισοδήματα τους θα αυξηθούν, η συρρίκνωση και η υποβάθμιση της περιοχής θα σταματήσει, οι επισκέπτες θα φέρουν μαζί τους τον πολιτισμό τους, η επικοινωνία με τον έξω κόσμο θα αυξηθεί και οι σχετικές με τον τουρισμό επιχειρήσεις όπως και οι λοιπές επιβιομηχανικές θα ωφεληθούν.

Όμως, η ανάπτυξη του αγροτουρισμού όταν υπερβεί τα όρια αντοχής της περιοχής είναι δυνατόν να έχει δυσμενείς επιπτώσεις που σε ακραίες περιπτώσεις μπορούν να είναι καταστροφικές.

Ο κίνδυνος αυτός ελλοχεύει σε όλες τις μορφές του τουρισμού όταν αναπτύσσονται άναρχα, υπερβολικά και χωρίς αειφορικούς φραγμούς.

Και για μερικές μορφές τουρισμού όπως ο μαζικός βιομηχανοποιημένος τουρισμός, ο κίνδυνος αυτός αποστασιοποιήθηκε και προκάλεσε δυσμενή αποτελέσματα πολλά από τα οποία δεν είναι αναστρέψιμα.

Για τον αγροτουρισμό, αν αναπτυχθεί άναρχα και υπερβολικά, το ευαίσθητο φυσικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο αναπτύσσεται, θα μολυνθεί, θα υποβαθμιστεί, ή θα καταστραφεί. Και σε αυτή την περίπτωση δεν θα μπορεί να παράγει αγροτουριστικά προϊόντα και οι τουρίστες θα φύγουν αφήνοντας πίσω τους μόνο καταστροφές,

Μια άλλη συνέπεια μπορεί να είναι ο περιορισμός της αγροτικής απασχόλησης. Σκοπός του αγροτουρισμού δεν είναι να αναπτυχθεί ο τουρισμός στις αγροτικές περιοχές σε βάρος της αγροτικής ζωής. Επιδιώκει α εξασφαλίσει

μια βελτίωση του αγροτικού εισοδήματος με μια πρόσθετη, παράλληλη και δευτερεύουσα προς τη γεωργία, απασχόληση.

Επίσης ως σοβαρή συνέπεια θεωρείται η πιθανή περιθωριοποίηση των αγροτών, γνωστή και σαν απειλή του επερχόμενου τουριστικού επιχειρηματία. Η περιθωριοποίηση αυτή προκύπτει από τη διαχείριση του αγροτουρισμού από ξένους επιχειρηματίες και όχι από τους φύσει και θέσει διαχειριστές τους, τους αγρότες. Συγκεκριμένα όταν ο αγροτουρισμός αναπτυχθεί σημαντικά σε έναν αγροτουριστικό χώρο με τα μεγάλα κεφάλαια που διαθέτουν, θα κάνουν επενδύσεις και θα πάρουν στα χέρια τους όλο το τουριστικό εμπόριο.

Οι αγρότες από διαχειριστές θα γίνουν υπάλληλοι των Επιχειρηματιών. Από οικοδεσπότες που φιλοξενούσαν τουρίστες, θα γίνουν τουριστικού υπάλληλοι που θα εξυπηρετούν τουρίστες .

Μια άλλη συνέπεια είναι τα αποτελέσματα της σύγκρουσης του ντόπιου πληθυσμού με τους πολιτισμούς των αγροτουριστών.

Στη σύγκρουση αυτή οι ντόπιοι είναι αδύναμοι και οι τουρίστες είναι οι δυνατοί. Και έχει αποδειχτεί στην πράξη ότι ο ντόπιος πληθυσμός θα επηρεαστεί από «κακά» του πολιτισμού των τουριστών. Ξένα ήθη και έθιμα, νέοι τρόποι ζωής και συνήθειες, νέες θεωρήσεις και στάσεις ακόμη και διαστροφές, με τον μανδύα του εκσυγχρονισμού, της μόδας, της πρωτόγνωρης διασκέδασης, της εύκολης ζωής, επηρεάζουν τον τοπικό πολιτισμό.

Οι τουριστικοί επιχειρηματίες είναι ξένοι. Δεν είναι αγρότες. Δεν γεννήθηκαν στα αγροτικά χωριά. Δεν ενδιαφέρονται για το καλό του τόπου και για το μέλλον του. Ενδιαφέρονται μόνο για το κέρδος. Και για να το μεγιστοποιήσουν υπερεκμεταλλεύονται τις πηγές των αγροτουριστικών προϊόντων ανεξέλεγκτα και ληστρικά πολλές φορές. Μέχρι οι πηγές να στερέψουν. Τότε οι ξένοι επιχειρηματίες γυρίζουν στον τόπο τους ή ψάχνουν για έναν παρθένο αγροτουριστικό προορισμό για να τον εκμεταλλευτούν. Και αφήνουν πίσω τους αγρότες χωρίς δουλειά και υποχρεωμένους να ζωντανέψουν τους εγκαταλειμμένους αγρούς τους. (Λαζανά ,2004,σ.σ.4-6)

2.2 ΣΤΟΧΟΙ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο αγροτουρισμός στοχεύει σε δύο παράλληλους στόχους οι οποίοι είναι:

α) αφενός για τον τουρίστα στη δυνατότητα να περάσει ήρεμες διακοπές μέσα στη φύση, έξω από το πλαίσιο του ανεπτυγμένου τουρισμού, μέσα σε ένα φιλόξενο κλίμα που δημιουργεί η ίδια η φύση και οι άνθρωποι της και

β) αφετέρου για τον επαγγελματία η ενίσχυση του αγροτικού του εισοδήματος με την εκμετάλλευση καταλυμάτων και με την τροφοδοσία των καταλυμάτων του με προϊόντα ντόπιας αγροτικής παραγωγής και της τοπικής λαϊκής τέχνης.

Κάτω από αυτή την οπτική γωνιά, ο αγροτουρισμός αποτελεί μια πραγματικά σημαντική μορφή τουριστικής ανάπτυξης που στοχεύει ανάμεσα στα άλλα:

α) στο συνδυασμό συνεργασίας των τριών τομέων της παραγωγής μιας χώρας

β) στην περιφερειακή ανάπτυξη αφού η ύπαρξη του αποτελεί σημαντικό λόγω δημιουργίας αναπτυξιακών έργων υποδομής και αναδομής που πιθανόν να καθυστερούσαν για μεγάλα χρονικά διαστήματα

γ) στην ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών και οικολογικών επιβαρύνσεων

δ) στην άνοδο του οικονομικού επιπέδου των περιοχών αυτών και στη συμπλήρωση του εισοδήματος των κατοίκων τους από τον τουρισμό

ε) στην ουσιαστική γνωριμία με τη φύση και την απομακρυσμένη πολιτιστική κληρονομιά

στ) στην γνωριμία και διαδοχή προϊόντων προερχόμενων από τη χειροτεχνία και τη βιοτεχνία

ζ) στην ψυχολογική ικανοποίηση του τουρίστα αφού αποφεύγει το συνωστισμό, το θόρυβο, την αισχροκέρδεια, κ.λ.π. των αναπτυγμένων και δη των κορεσμένων τουριστικών περιοχών

η) τέλος, στη δυνατότητα του τουρίστα να παίζει διαφορετικούς κοινωνικούς ρόλους από τους συνηθισμένους της καθημερινής του ζωής.

Η δραστηριότητα αυτή κίνησε από το 1983 το ενδιαφέρον του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.) που αφορούν για τη μελέτη του θέματος σύνεστησε ένα διυτηρεσιακό όργανο εκπόνησε στη συνέχεια το θεσμικό

πλαίσιο για το εγχείρημα αυτό που ξεκίνησε από το 1984 στην Πέτρα Μυτιλήνης με τη μορφή του Γυναικείου Αγροτουριστικού Συνεταιρισμού για αν ακολουθήσουν στη συνέχεια με την ίδια μορφή άλλοι συνεταιρισμοί.

Στις τελευταίες δεκαετίες δύο αντίρροπα κοινωνικοοικονομικά φαινόμενα βρίσκονται σε εξέλιξη και παρατηρούνται σε όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου.

Το πρώτο είναι η συρρίκνωση της Γεωργίας και η υποβάθμιση του Αγροτικού τομέα και το δεύτερο είναι η εκρηκτική αύξηση του τουρισμού.

Οι συνέπειες του πρώτου φαινομένου είναι ότι ο αγροτικός πληθυσμός γηράσκει και μειώνεται. Τα χωριά εγκαταλείπονται. Τα σχολεία κλείνουν. Η αγροτική απασχόληση και το αγροτικό εισόδημα ελαχιστοποιείται. Τα προβλήματα υγείας, εργασίας, εκπαίδευσης και πολιτισμού δεν αντιμετωπίζονται επί τόπου αλλά προωθούνται στα αστικά κέντρα και οι δείκτες ποιότητας ζωής παίρνουν τις χαμηλότερες τιμές τους.

Η οικονομική ανάπτυξη, η βιομηχανία, η αστικοποίηση, η παγκοσμιοποίηση της αγοράς και γενικότερα η αναγέννηση της κοινωνίας αφήνουν στο περιθώριο τις αγροτικές περιοχές. Αντίθετα ο τουρισμός παρουσιάζει μια εκρηκτική αύξηση από το 1950 και ήδη αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες του κόσμου. Αυτή όμως η βιομηχανία συγκεντρώνεται κυρίως στις παράκτιες περιοχές, τα μεγάλα πολιτιστικά κέντρα, τα κοσμοπολίτικα τουριστικά θέρετρα κ.λ.π.

Όλες αυτές οι περιοχές παρουσιάζουν μια απότομη και υπέρμετρη και ανάπτυξη σε βάρος άλλων μη τουριστικών περιοχών με αποτέλεσμα να παρατηρείται το φαινόμενο του δεισμού και της οικονομικής ανισορροπίας.

Οι μελέτες και οι έρευνες συσχετισμού των παραπάνω φαινομένων προσπάθησαν από πολύ νωρίς να απαντήσουν στο ερώτημα σχετικά με το αν υπάρχει δυνατότητα να διοχετευτεί ένα μέρος της τουριστικής βιομηχανίας στις αγροτικές περιοχές για να αποτραπεί η περαιτέρω συρρίκνωση του Αγροτικού Τομέα. Δηλαδή, αν μπορεί να αναπτυχθεί ο Αγροτουρισμός και να λειτουργήσει σαν μέσο οικονομικής ανάπτυξης, μεταφέροντας κεφάλαια από τις κορεσμένες τουριστικές περιοχές και δημιουργώντας αυξημένα αγροτικά εισοδήματα..

Η απάντηση σε αυτό είναι καταφατική αφού ο Αγροτουρισμός μπορεί να λειτουργήσει σαν μέσο οικονομικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών. Και προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να ληφθούν κάποια μέτρα. Ένα από αυτά είναι το πρόγραμμα «αγροτουρισμού-αγροτοβιοτεχνίας» που η ΕΕ υιοθέτησε με τον κανονισμό (ΕΚ) 2328/91 μέσα στα πλαίσια της κοινής Αγροτικής πολιτικής

σε συνδυασμό με την Πολιτική για τον Τουρισμό.(Δροσοπούλου,1989,σ.σ. 50-51)

2.3 Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Στις τελευταίες δεκαετίες δύο αντίρροπα κοινωνικοοικονομικά φαινόμενα βρίσκονται σε εξέλιξη και παρατηρούνται σε όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου.

Το πρώτο είναι η συρρίκνωση της Γεωργίας και η υποβάθμιση του Αγροτικού τομέα και το δεύτερο είναι η εκρηκτική αύξηση του τουρισμού.

Οι συνέπειες του πρώτου φαινομένου είναι ότι ο αγροτικός πληθυσμός γηράσκει και μειώνεται. Τα χωριά εγκαταλείπονται. Τα σχολεία κλείνουν. Η αγροτική απασχόληση και το αγροτικό εισόδημα ελαχιστοποιείται. Τα προβλήματα υγείας, εργασίας, εκπαίδευσης και πολιτισμού δεν αντιμετωπίζονται επί τόπου αλλά προωθούνται στα αστικά κέντρα και οι δείκτες ποιότητας ζωής παίρνουν τις χαμηλότερες τιμές τους.

Η οικονομική ανάπτυξη, η βιομηχανία, η αστικοποίηση, η παγκοσμιοποίηση της αγοράς και γενικότερα η αναγέννηση της κοινωνίας αφήνουν στο περιθώριο τις αγροτικές περιοχές. Αντίθετα ο τουρισμός παρουσιάζει μια εκρηκτική αύξηση από το 1950 και ήδη αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες του κόσμου. Αυτή όμως η βιομηχανία συγκεντρώνεται κυρίως στις παράκτιες περιοχές, τα μεγάλα πολιτιστικά κέντρα, τα κοσμοπολίτικα τουριστικά θέρετρα κ.λ.π.(Σφακιανάκης,2000,σελ.50)

Όλες αυτές οι περιοχές παρουσιάζουν μια απότομη και υπέρμετρη και ανάπτυξη σε βάρος άλλων μη τουριστικών περιοχών με αποτέλεσμα να παρατηρείται το φαινόμενο του δεισμού και της οικονομικής ανισορροπίας.

Οι μελέτες και οι έρευνες συσχετισμού των παραπάνω φαινομένων προσπάθησαν από πολύ νωρίς να απαντήσουν στο ερώτημα σχετικά με το αν υπάρχει δυνατότητα να διοχετευτεί ένα μέρος της τουριστικής βιομηχανίας στις αγροτικές περιοχές για να αποτραπεί η περαιτέρω συρρίκνωση του Αγροτικού Τομέα. Δηλαδή, αν μπορεί να αναπτυχθεί ο Αγροτουρισμός και να λειτουργήσει σαν μέσο οικονομικής ανάπτυξης, μεταφέροντας κεφάλαια από τις κορεσμένες τουριστικές περιοχές και δημιουργώντας αυξημένα αγροτικά εισοδήματα..

Η απάντηση σε αυτό είναι καταφατική αφού ο Αγροτουρισμός μπορεί να λειτουργήσει σαν μέσο οικονομικής ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών. Και προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να ληφθούν κάποια μέτρα. Ένα από αυτά είναι το πρόγραμμα «αγροτουρισμού-αγροτοβιοτεχνίας» που η ΕΕ υιοθέτησε με τον κανονισμό (ΕΚ) 2328/91 μέσα στα πλαίσια της κοινής Αγροτικής πολιτικής σε συνδυασμό με την Πολιτική για τον Τουρισμό.(στο ίδιο, σ.σ.51-52)

2.3.1 Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΟΒΙΟΤΕΧΝΙΑ

Το Πρόγραμμα «Αγροτουρισμού-Αγροτοβιοτεχνίας» της Ε.Ε. καθορίζει τις ενισχύσεις επενδύσεων που πραγματοποιούνται στα πλαίσια της γεωργικής εκμετάλλευσης και έχουν σα στόχο τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων της εκμετάλλευσης με σκοπό τη βελτίωση του εισοδήματος της αγροτικής οικογένειας.(Σφακιανάκης,2000,σελ.63)

Στο πρόγραμμα αυτό εντάσσονται ορισμένες μόνοι περιοχές της χώρας(ορεινές και μειονεκτικές) και οι επενδύσεις που επιδοτούνται είναι:

- Γεωργοκτηνοτροφικές
- Τουριστικά καταλύματα
- Κέντρα εστίασης και αναψυχής
- Κέντρα παραδοσιακής βιοτεχνίας
- Βιοτεχνικές δραστηριότητες
- Λοιπές δραστηριότητες για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου

Από την άποψη του Αγροτουρισμού ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι επενδύσεις για κατασκευή, επισκευή, αποκατάσταση και διαμόρφωση τουριστικών καταλυμάτων

• Για επισκευή, αποκατάσταση και μετατροπή παραδοσιακών κτισμάτων σε τουριστικά καταλύματα

- Για κατασκευή τουριστικών επιπλωμένων διαμερισμάτων
- Για βελτιώσεις τουριστικών καταλυμάτων που ήδη λειτουργούν.

Ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζουν οι επενδύσεις για κατασκευή κέντρων αναψυχής και εστίασης, για τα κέντρα παραδοσιακής βιοτεχνίας τα οποία μπορούν να γίνουν τουριστικές ατραξιόν και για τις λοιπές

αγροτουριστικές δραστηριότητες για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των επισκεπτών που σαν τέτοιες καθορίζονται:

- Δραστηριότητες για τη γνωριμία με τα αξιοθέατα της περιοχής (ιστορικά και αρχαιολογικά μνημεία, το φυσικό περιβάλλον του τόπου κ.λ.π.
- Δραστηριότητες για τη συμμετοχή και «ενσωμάτωση» των επισκεπτών στην καθημερινή ζωή των κατοίκων.)
- Δραστηριότητες δημιουργίας αθλητικών εγκαταστάσεων για την άσκηση των επισκεπτών για την εκμάθηση διαφόρων σπορ.
- Δραστηριότητες δημιουργίας κέντρων διημέρευσης που να προσφέρουν περιηγήσεις-περιπάτους-λοιπά υπαίθρια σπορ.
- Δραστηριότητες δημιουργίας και οργάνωσης χώρων εκτροφής θηραμάτων και χώρων ελεγχόμενου κυνηγιού.

Είναι προφανές ότι το παραπάνω πρόγραμμα συμβάλλει στα μέγιστα στην ανάπτυξη του Αγροτουρισμού αλλά και άλλων υπαίθριων εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Εκτός από αυτό το πρόγραμμα όμως υπάρχει και το πρόγραμμα του Αγροτικού τουρισμού το οποίο εντάσσεται στα Ολοκληρωμένα Μεσογειακά Προγράμματα, σύμφωνα με το οποίο μπορούν να επιδοτηθούν γεωργοί για τουριστικές επενδύσεις και αγροτικοί συνεταιρισμοί που στο καταστατικό τους περιλαμβάνονται και τουριστικές δραστηριότητες.(στο ίδιο, σ.σ.64-66)

2.4 ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Το αγροτουριστικό κύκλωμα συμπίπτει με το βασικό τουριστικό κύκλωμα με τις εξής διαφοροποιήσεις:

Στο αγροτουριστικό κύκλωμα οι αγρότες έχουν πολλούς ρόλους. Είναι συνήθως ξενοδόχοι Διατροφείς, χορηγοί πολλών τουριστικών Υπηρεσιών (ξεναγοί, οδηγοί, συνοδοί) παραγωγοί πολλών τουριστικών προϊόντων (είδη λαϊκής τέχνης, τοπικά παραδοσιακά προϊόντα, δώρα) ενώ συγχρόνως αποτελούν και τον ντόπιο πληθυσμό που υφίσταται τις καλές ή τις κακές συνέπειες του αγροτουρισμού.

Μέσα σε αυτό το κύκλωμα δραστηριοποιούνται οι φορείς του αγροτουρισμού που έχουν και επίσημα θεσμοθετηθεί τόσο από την κοινοτική

όσο και από την Εθνική Νομοθεσία αλλά και από την τουριστική πρακτική και είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση του Αγροτουρισμού.(Σφακιανάκης,2000,σελ.68)

Οι φορείς αυτοί είναι:

- α) Οι αγρότες σαν άτομα που με τους παραπάνω ρόλους τους υποστασιοποιούν τον αγροτουρισμό.
- β) Οι αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί που είναι ενώσεις αγροτών με τουριστικό προσανατολισμό και που σήμερα διακινούν ένα μεγάλο μέρος αγροτουριστών.
- γ) Οι συνεταιρισμοί αυτοί στην χώρα μας είναι Γυναικείοι συγκροτούνται δηλαδή και διοικούνται από γυναίκες.
- δ) Το υπουργείο Γεωργίας που εποπτεύει τους αγροτικούς άρα και τους αγροτουριστικούς συνεταιρισμούς και διαχειρίζεται το πρόγραμμα αγροτουρισμού-αγροτοβιοτεχνίας και το πρόγραμμα τουρισμού των Ολοκληρωμένων Μεσογειακών Προγραμμάτων με τη συνεργασία και άλλων δημοσίων Φορέων.
- ε) Ο ΕΟΤ που έχει αναλάβει την ευθύνη της τουριστικής εκπαίδευσης και τον έλεγχο της ξενοδοχειακής αγροτικής υποδομής (προδιαγραφές καταλυμάτων και κέντρων εστίασης, καθορισμός και έλεγχος τιμών κατά το πρότυπο των λοιπών ξενοδοχειακών καταλυμάτων άδειες λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων)
- στ) Οι λοιποί Δημόσιοι Φορείς που βοηθούν την ανάπτυξη του Αγροτουρισμού
(με επιδοτήσεις, χρηματοδοτήσεις,, χορηγίες, νομική υποστήριξη) όπως είναι η Γενική Γραμματεία Ισότητας, ο ΕΟΜΜΕΧ, το ΥΠΕΧΩΔΕ, οι νομαρχίες κ.λ.π.
- ζ) Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) που με τις αναπτυξιακές εταιρίες που έχουν δικαίωμα να ιδρύσουν και με τους τοπικούς πολιτιστικούς συλλόγους, ενθαρρύνουν την τοπική τουριστική ανάπτυξη.(στο ίδιο, σ.σ.69-71).

2.5 ΟΙ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Οι Αγροτουριστικοί Συνεταιρισμοί αποτελούν μια ειδική περίπτωση των Αγροτικών Συνεταιρισμών. Είναι δηλαδή συνεταιρισμοί οι οποίοι οργανώνονται και λειτουργούν σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που διέπει τους αγροτικούς συνεταιρισμούς έχουν δηλ. αγροτική υπόσταση και αγροτικό προσανατολισμό.(Σφακιανάκης,2000,σελ.73)

Αγροτικός συνεταιρισμός σύμφωνα με τον Ν. 1541/81 είναι η εκούσια ένωση αγροτών η οποία έχει σκοπό την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική τους ανάπτυξη με την ισότιμη συνεργασία και την αμοιβαία βοήθεια των μελών τους μέσα σε μια κοινή επιχείρηση.

Ο Νόμος αυτός προβλέπει σαν πιθανή δραστηριότητα των αγροτικών συνεταιρισμών την ίδρυση και λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων και καταλυμάτων την ανάπτυξη του οικοτουρισμού, του κοινωνικού τουρισμού και την αγροτουριστική εργασία.

Οι αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί καθιερώθηκαν στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ειδικά προγράμματα. Σύμφωνα με τον ορισμό του Αγροτικού Συνεταιρισμού, ο Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός ορίζεται σαν εκούσια ένωση αγροτών (ανδρών η γυναικών), η οποία έχει ως σκοπό να προσφέρει τουριστικές Υπηρεσίες στους τουρίστες που επισκέπτονται τον τόπο τους και να προβάλλουν μέσω του τουρισμού, την κοινωνική και πολιτιστική τους ταυτότητα και το φυσικό τους περιβάλλον αναπτύσσοντας δραστηριότητες μέσα σε μια κοινή επιχείρηση στην οποία μετέχουν με ισότιμη συνεργασία και αμοιβαία βοήθεια, τα μέλη της (στο ίδιο,σ.σ.74-76).

Σαν επιχείρηση ο αγροτουριστικός συνεταιρισμός είναι κερδοσκοπικός και αποβλέπει στην αύξηση του αγροτικού εισοδήματος των μελών του και ανύψωση του βιοτικού τους επιπέδου.

Οι κυριότερες δραστηριότητες των αγροτουριστικών συνεταιρισμών είναι:

- Προσφορά υπηρεσιών διαμονής και διατροφής σε κατάλληλα τουριστικά καταλύματα
- Οργάνωση και λειτουργία αυτόνομων κέντρων εστίασης και αναψυχής.
- Οργάνωση και λειτουργία αναψυκτηρίων.

- Παραγωγή και εμπορία τοπικών και παραδοσιακών εδεσμάτων και γλυκών και χωριάτικων προϊόντων.

- Τυποποίηση και εμπορία παραδοσιακών γλυκών, ξηρών καρπών, αποξηραμένων φρούτων

- Παραγωγή και εμπορία ειδών λαϊκής τέχνης(υφαντά, πήλινα, χαλιά, ενδύματα, πλεκτά, κεντήματα, ξυλόγλυπτα, καλάθια)

- Οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων (τοπικοί χοροί και τραγούδια, αναβίωση ηθών και εθίμων με ειδικές τελετές, προβολή τοπικών πολιτιστικών στοιχείων)

- Συμμετοχή στα ετήσια προγράμματα του Κοινωνικού Τουρισμού που καταρτίζει ο ΕΟΤ

- Οργάνωση εκθέσεων τοπικών γεωργικών προϊόντων.

- Οργάνωση εμποροπανηγύρεων σε συνδυασμό με πολιτιστικές εκδηλώσεις.

- Ανάπτυξη και προβολή των ιδιαιτεροτήτων της τοπικής βιοτεχνίας.

- Ανάπτυξη βιολογικών καλλιεργειών.

- Συνεργασία με τους τοπικούς παράγοντες και τους τοπικούς πολιτιστικούς, περιβαλλοντικούς, αναπτυξιακούς συλλόγους για την επίλυση τοπικών προβλημάτων

Εκείνο το οποίο διαπιστώνεται από τα παραπάνω είναι ότι όπως ένας αγροτικός συνεταιρισμός μπορεί να έχει τουριστικές δραστηριότητες εκτός από τις καθαρά αγροτικές, έτσι και ένας αγροτουριστικός συνεταιρισμός με τουριστικό προσανατολισμό μπορεί να έχει και παραγωγικές κοινωνικές, πολιτιστικές και οικονομικές δραστηριότητες εκτός από τις καθαρά τουριστικές.(στο ίδιο, σ.σ.78-80).

2.6 ΝΟΜΟΙ

Ο Νόμος που διέπει σήμερα τους συνεταιρισμούς και προφανώς και τους αγροτοβιοτεχνικούς και αγροτουριστικούς συνεταιρισμούς είναι ο Νόμος 2810/2000 «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις» (Νόμος Πλαίσιο).

Ο Νόμος αυτός εισάγει δύο καινοτομίες σε σχέση με τον προηγούμενο ισχύοντα νόμο(1541/85).

Οι αγροτουριστικοί και αγροτοβιοτεχνικοί συνεταιρισμοί δεν είναι πλέον «ειδικού σκοπού» και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η διαδικασία έγκρισης της ΠΑΣΕΓΕΣ για την ίδρυσή τους και η έκδοση εν συνεχεία σχετικής απόφασης από τον Υπουργό Γεωργίας και δεύτερον ο ελάχιστος αριθμός μελών που απαιτείται για την ίδρυση ενός συνεταιρισμού περιορίζεται σε επτά άτομα.

Πριν από αυτόν είχε προηγηθεί ο Νόμος 2169/93 “Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις και άλλες διατάξεις” που τροποποιήθηκε δύο φορές το 1994(Νόμος 2181/94) και το 1997 (Νόμος 2538/97 “Τροποποίηση της κειμένης νομοθεσίας για τα γεωργικά και κτηνιατρικά φάρμακα- Ρύθμιση Χρεών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και άλλες διατάξεις”).

Προηγουμένως του Ν.2169/93 για τους συνεταιρισμούς υπήρξε ο Νόμος 1541/85 που καθιέρωνε στο άρθρο 8 την αρχή της ισότητας των δύο φύλλων ως προς την συμμετοχή τους στους συνεταιρισμούς.

Ο Νόμος αυτός είχε τροποποιηθεί από τους Ν. 1644/986, 1697/1987, 1845/1989, 1891/1990, και 1914/1990.

Αξίζει ιστορικά να αναφέρουμε ότι στην ιστορία του αγροτικού συνεταιριστικού κινήματος και πέραν διαφόρων νόμων που τροποποιούσαν ή συμπλήρωναν τους Νόμους Πλαίσιο για τη λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών υπήρξαν οι εξής νόμοι:

- Ο Ν.602/1915, ο Ν.921/79, ο Ν> 1257/82 “ Για την αποκατάσταση της δημοκρατικής λειτουργίας των συνεταιριστικών Οργανώσεων”.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 12 του Συντάγματος του 1975 παρέχουν το πλαίσιο της συνταγματικής προστασίας των αγροτικών συνεταιρισμών.

Το πλαίσιο λειτουργίας των αγροτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων (αγροτικοί σύλλογοι) διέπει ο Νόμος 1361/83 “Αγροτικές Συνδικαλιστικές Οργανώσεις”.

Αρκετοί αγροτουριστικοί και αγροτοβιοτεχνικοί- οικοτεχνικοί συνεταιρισμοί, ωστόσο δεν έχουν ιδρυθεί με βάση τους Νόμους περί Αγροτικών Συνεταιρισμών Οργανώσεων αλλά με βάση τις διατάξεις του Ν.1667/86 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 27 του Νόμου 2166/93 και ονομάζονται αστικοί συνεταιρισμοί.(Νόμος 2810/2000, ΦΕΚ 61, τεύχος πρώτο,9 Μαρτίου 2000).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

3.1 ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Καθοριστικής σημασίας για την επιτυχία της συνεταιριστικής δραστηριότητας, αποτελεί η μορφή των σχέσεων που υπάρχουν μεταξύ των μελών και του νομικού προσώπου του συνεταιρισμού. (Παπαγεωργίου, 2004, σελ. 92)

Η διάθεση και συμπεριφορά των μελών έναντι του συνεταιρισμού εξαρτάται κυρίως από τους εξής παράγοντες :

- **Τη συνεταιριστική αγωγή και την πεποίθηση των μελών αναφορικά με το μακροχρόνιο όφελος που μπορούν να έχουν από τη συμμετοχή τους στο συνεταιρισμό.** Η πεποίθηση των μελών στην αποτελεσματικότητα της συνεταιριστικής δράσης αποτελεί το θεμέλιο λίθο του συνεργατισμού και το μέσο να υπερπηδούνται οποιεσδήποτε πρόσκαιρες αντιξοότητες. Ειδικά κατά την έναρξη λειτουργίας του συνεταιρισμού και πριν ακόμα εκδηλωθούν τα θετικά αποτελέσματα της κοινής δράσης η ύπαρξη ισχυρής πεποίθησης στην επιτυχία δια μέσου της κοινής προσπάθειας αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση. Τέτοια πεποίθηση συνήθως υπάρχει όταν ο συνεταιρισμός ιδρύεται εκ των κάτω και είναι αποτέλεσμα διαπιστωμένης ανάγκης, τα μέλη είναι γνωστά μεταξύ τους και εμπιστεύονται την ηγεσία.

Η πίστη στην αποτελεσματικότητα των κοινών ενεργειών δε σημαίνει βέβαια άκριτη αποδοχή των ενεργειών του νομικού προσώπου. Η πίστη στην ιδέα της συνεργασίας δεν πρέπει να οδηγεί στην αποδοχή της ενδεχόμενης μόνιμης μειωμένης αποτελεσματικότητας του συνεταιρισμού. Σημαίνει μόνο ψύχραιμη και καλόπιστη αξιολόγηση των αντικειμενικών συνθηκών και των αιτιών που οδηγούν στα δεδομένα αποτελέσματα. Ο υπερβολικός ενθουσιασμός εμποδίζει την κριτική αντιμετώπιση και μπορεί να συγκαλύπτει ατέλειες και αστοχίες που θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν κατά τη γέννησή τους.

- **Το βαθμό εξαρτήσεως των οικονομικών συμφερόντων των μελών από την οργάνωση.** Όσο περισσότερους τομείς των αναγκών των μελών εξυπηρετεί η συνεταιριστική οργάνωση και όσο περισσότερο τα οικονομικά της

αποτελέσματα επηρεάζουν τις οικονομίες τόσο μεγαλύτερο είναι το ενδιαφέρον των μελών για αυτή.

- **Το βαθμό επιθετικότητας των ανταγωνιστών.** Αν ο τρόπος με τον οποίο εκδηλώνεται η αντίθεση των ανταγωνιστών του συνεταιρισμού στις επιδιώξεις του είναι θεμιτός και στηρίζεται στην αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών ο συνεταιρισμός ουσιαστικά υποβοηθείται διότι είναι υποχρεωμένος να επιδείξει την ίδια ή περισσότερη αποτελεσματικότητα. Στις περιπτώσεις έντονης αντίθεσης των ανταγωνιστών και χρησιμοποίησης προσωρινά μεθοδεύσεων για την απόσπαση μελών τότε η συμπεριφορά των μελών γίνεται απροσδιόριστη. Αν μεν η συνεταιριστική τους αγωγή τους βοηθά να καταστούν ευκρινείς οι μακροχρόνιες προθέσεις των ανταγωνιστών οδηγούνται στην ένταση της συσπείρωσης τους διότι επιβεβαιώνεται η σκοπιμότητα τους. Αν όμως δεν έχουν πλήρως συνειδητοποιηθεί οι λόγοι της συσπείρωσης οπότε δε γίνονται αντιληπτές οι προθέσεις των ανταγωνιστών τότε οι δεσμοί των μελών με το συνεταιρισμό χαλαρώνουν με αποτέλεσμα την αποδυνάμωση του συνεταιρισμού και την επικράτηση των ανταγωνιστών.

Από την πλευρά του νομικού προσώπου του συνεταιρισμού υπάρχουν επίσης επιλογές που θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως «διαθέσεις» του συνεταιρισμού έναντι των μελών. Οι επιλογές αυτές συγκρούονται μεταξύ των δυο ακραίων περιπτώσεων : της μεγιστοποίησης των μακροχρόνιων ωφελειών των μελών και της μεγιστοποίησης των βραχυχρόνιων ωφελειών των μελών.

Μεγιστοποίηση των ωφελειών των μελών. Στην περίπτωση αυτή η συνεταιριστική οργάνωση ακολουθεί εντελώς διαφορετική τακτική. Στις σχέσεις της με τα μέλη ακολουθεί τακτική τιμολόγησης των υπηρεσιών της στο κόστος ώστε τα οφέλη να μεταφέρονται αυτόματα στα μέλη. Αν αυτό δεν εφαρμόζεται για πρακτικούς λόγους, στο τέλος της χρήσεως αποδίδει στα μέλη της όλα τα πλεονάσματα διαχείρισης κατανέμοντας τα σύμφωνα με τις συνεταιριστικές αρχές. Ως προς τα μη μέλη οι σχέσεις δεν επιδιώκεται να καλλιεργηθούν με σκοπό την εντονότερη δυνατή διαφοροποίηση των μελών από τα μη μέλη ώστε να διακρίνεται η ωφελιμότητα του συνεργατισμού.

- **Μεγιστοποίηση των ωφελειών της συνεταιριστικής οργάνωσης.** Αυτή η συμπεριφορά της οργάνωσης εκδηλώνεται τόσο με την τιμολογιακή πολιτική όσο και με άλλες ενέργειες. Στην περίπτωση της τιμολογιακής

πολιτικής επιδιώκεται μεγαλύτερη από το κόστος επιβάρυνση των μελών ώστε να δημιουργούνται πλεονάσματα διαχείρισης τα οποία να διευκολύνουν την επέκταση των συνεταιριστικών δραστηριοτήτων. Παράλληλα οι οικονομικές σχέσεις με μη μέλη καλλιεργούνται σε μια επιδίωξη μείωσης του κατά μονάδα κόστους των προπσφερόμενων υπηρεσιών και βελτίωσης των οικονομικών αποτελεσμάτων. Προχωρώντας ακόμα πιο πέρα στην τάση αυτή της συνεταιριστικής οργάνωσης γίνεται πιο έκδηλο το ενδιαφέρον της για εξυπηρέτηση μεγάλων πελατών από τους οποίους το όφελος της είναι μεγαλύτερο. (στο ίδιο, σ.σ.93-95)

3.2 ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΜΕ ΜΗ ΜΕΛΗ

Ο σκοπός για τον οποίο συνίσταται ένας συνεταιρισμός είναι η εξυπηρέτηση των μελών του. Τα μέλη αποτελούν το κέντρο του ενδιαφέροντος του συνεταιρισμού γιατί αυτά μετέχουν στο κεφάλαιο συμμερίζονται τον επιχειρηματικό κίνδυνο και αναλαμβάνουν υποχρεώσεις για τη λειτουργία του συνεταιρισμού και για τη συστηματική συνεργασία τους με αυτόν. (Παπαγεωργίου, 2004, σελ.95)

Υπάρχουν όμως περιπτώσεις που η ανάπτυξη σχέσεων του συνεταιρισμού με μη μέλη είναι χρήσιμη και θετική για τους σκοπούς του συνεταιρισμού. Τα κριτήρια που πρέπει να παίρνονται υπόψη όταν εξετάζεται το θέμα της ανάπτυξης οικονομικών σχέσεων με μη μέλη έχει ως εξής :

- **Οικονομικά κριτήρια.** Η συνεργασία με μη μέλη επιζητείται από τον συνεταιρισμό όταν π.χ. οι εγκαταστάσεις του έχουν μεγαλύτερη δυναμικότητα από τον όγκο των προϊόντων που μπορούν να παραδώσουν τα μέλη. Συμφέρει τότε τα μέλη να συμπληρωθεί η ποσότητα με προϊόντα μη μελών διότι έτσι επιτυγχάνεται μείωση του κόστους επεξεργασίας κατά μονάδα προϊόντος και αύξηση της παραγωγικότητας της συνεταιριστικής μονάδας.

- **Συνεταιριστική πληροφόρηση.** Η επαφή μη μελών με τον συνεταιρισμό δίνει τη δυνατότητα ενημέρωσης τους αναφορικά με τις συνεταιριστικές αρχές και το συνεταιριστικό πνεύμα συνεργασίας και αλληλοβοήθειας. Η κατατόπιση αυτή μαζί με την εξυπηρέτηση των οικονομικών

συμφερόντων από τον συνεταιρισμό μπορούν να αποτελέσουν τους παράγοντες προσέλκυσης τους προς το συνεταιρισμό και τις προϋποθέσεις να γίνουν μέλη.

- **Οικονομικοί κίνδυνοι.** Όσο το ποσοστό των μη μελών στο σύνολο των εξυπηρετούμενων από τον συνεταιρισμό αυξάνει τόσο και οι οικονομικοί κίνδυνοι τους οποίους αναλαμβάνει ο συνεταιρισμός διευρύνονται. Σε περίπτωση αντίξωων οικονομικών συνθηκών τα μέλη θα καλεστούν να καλύψουν ζημιές μεγαλύτερες από τις αναλογούσες στη δική τους παραγωγή. Μια τέτοια επιβάρυνση μπορεί να πάρει επικίνδυνη έκταση ειδικά αν ο συνεταιρισμός είναι απεριόριστης ευθύνης. Ο κίνδυνος υπερδανεισμού για να ανταποκριθεί στις αυξημένες υποχρεώσεις του είναι επίσης ενδεχόμενο να δημιουργηθεί.

- **Αλλοίωση του συνεταιριστικού χαρακτήρα.** Όταν οι σχέσεις με μη μέλη παίρνουν μεγάλη έκταση η μορφή του συνεταιρισμού ουσιαστικά αποκλίνει από την ορθόδοξη και στρέφεται προς την εμπορική. Η εξυπηρέτηση μη μελών πρέπει να τοποθετείται μόνο σε συμπληρωματική και περιορισμένη βάση Σε περιπτώσεις που οι συνεταιρισμοί εξυπηρετούν το ευρύ κοινό πρέπει να διατηρούνται ευνοϊκότερες συνθήκες για τα μέλη και να μη μεταφέρονται στα μέλη τα κέρδη που προκύπτουν από τις σχέσεις με μη μέλη.

Όπως φαίνεται από τα παραπάνω η ανάπτυξη σχέσεων του συνεταιρισμού με μη μέλη περιλαμβάνει θετικά και αρνητικά στοιχεία. Μπορεί να θεωρηθεί ως απόκλιση από τον αρχικό στόχο του συνεταιρισμού αλλά ταυτόχρονα μπορεί να συνιστά υπηρεσία τόσο προς το κοινωνικό σύνολο όσο και για τη διάδοση της σημασίας του συνεταιριστικού θεσμού.

Οι χειρισμοί που έχουν υιοθετηθεί από τις νομοθεσίες για τις σχέσεις των συνεταιρισμών με μη μέλη διαφέρουν μεταξύ χωρών. Σε ορισμένες υπάρχουν περιορισμοί ως προς το ποσοστό των συναλλαγών που μπορούν να γίνονται με μη μέλη Σε άλλες περιπτώσεις οι συναλλαγές με μη μέλη δεν περιορίζονται αλλά εντάσσονται στην κατηγορία των εμπορικών σχέσεων για τις οποίες δεν ισχύουν φορολογικές ή άλλες εξαιρέσεις που δικαιολογούνται για τις σχέσεις με τα μέλη.

Γενικά οι σχέσεις των συνεταιρισμών με μη μέλη πρέπει να βασίζονται σε ορισμένους κανόνες όπως ο σεβασμός των σκοπών συνεργατισμού, η προτεραιότητα στην εξυπηρέτηση των μελών, η προσφορά υπηρεσίας στο

κοινωνικό σύνολο και η έμπρακτη απόδειξη των πλεονεκτημάτων του συνεργατισμού.(στο ίδιο, σ.σ.95-97).

3.3 ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

1. α).Ελλιπής βραχυπρόθεσμος σχεδιασμός.
β). Παντελής έλλειψη μακροπρόθεσμου σχεδιασμού.
2. Σύγχυση των ρόλων όταν τα μέλη των Συνεταιριστικών Οργανώσεων είναι και εργαζόμενοι(Παρατηρείται έντονα στους Γυναικείους Αγροτουριστικούς Συνεταιρισμούς).
3. Ελλιπής γνώση του καταστατικού από τη Διοίκηση και τα μέλη του Συνεταιρισμού- το καταστατικό δε χρησιμοποιείται σαν εργαλείο για την ενίσχυση του οποίου αποτελέσματος / η χρήση του γίνεται πολλές φορές μόνο όταν υπάρξουν προβλήματα και συνήθως από τρίτους π.χ. δικηγόρους.
4. Τα μέλη δυσκολεύονται να κατανοήσουν σαν εργασία άυλες ενέργειες που συνήθως απορρέουν από το ρόλο συντονιστή ή Διευθύνων Συμβούλου. Δεν αναγνωρίζουν την εργασία διοικητικού Συμβουλίου και την παραγωγή έργου από άυλες ενέργειες , δεν αναγνωρίζουν την παραγωγή έργου από τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης (που όταν μιλάμε για γυναικείους συνεταιρισμούς μπορεί να γίνονται και κάθε δύο μήνες). Συνήθως ο καθένας εκτιμά μόνο το έργο που παράγει ο ίδιος ενώ η μεγάλη επιτυχία είναι η αναγνώριση και ο συντονισμός όλων των παραμέτρων και βασική αρχή « Ο ένας για όλους και όλοι για τον ένα» καθώς και « συνεταιρισμός σημαίνει ένα πορτοφόλι».
5. Πολλές φορές παρατηρείται δυστοκία στη λήψη αποφάσεων και διαρκής κριτική σε βραχυπρόθεσμες κινήσεις. Το γεγονός αυτό όμως δεν αφήνει περιθώρια για ανάληψη του παραμικρού ρίσκου- προπαντός όταν τα αποτελέσματα θα έρθουν μετά από αρκετό χρόνο.
6. Η αναβλητικότητα και η μη εκτέλεση αποφάσεων αποδυναμώνει αδύναμο Δ.Σ. και παντελής έλλειψη διαβάθμισης και αναγνώρισης των ρόλων των στελεχών. Στην περίπτωση αυτή έχουμε παντελής έλλειψη

πρωτοβουλίας που διαρκώς συρρικνώνει τη δράση του συνεταιρισμού ή τη λήψη μεμονωμένων πρωτοβουλιών που καθώς δεν έχουν συναποφασιστεί δημιουργούν μεν προβλήματα αλλά κρατάνε ζωντανό τον συνεταιρισμό.

7. Η διανομή ρόλων και η ανάδειξη στελεχών πρέπει να γίνεται με βάση τις ικανότητες των μελών και όχι με βάση κάποια εκλογική διαδικασία. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη στενή παρακολούθηση εξειδικευμένου συντονιστή που θα αναλύει και θα γνωρίζει την δυναμική των ομάδων και υποομάδων που δημιουργούνται και τις μετακινήσεις των μελών ανάμεσα σε αυτές τις ομάδες που πολλές φορές γίνονται άτυπα κέντρα διοίκησης – τις περισσότερες φορές με αρνητικά αποτελέσματα, αλλά μερικές φορές δρουν και θετικά, ανάλογα με τον χειρισμό τους από τον πρόεδρο ή τον σύμβουλο.
8. Η ελαστική αντιμετώπιση και ο εναγκαλισμός από κρατικούς φορείς είναι πολλές φορές ευεργετική, όμως σε μερικές περιπτώσεις οδηγούν τους συνεταιρισμούς σε χαλαρή οργάνωση και ελλείψεις που διογκώνονται ξαφνικά όταν υπάρξει κάποιο πρόβλημα (π.χ. αυστηρή τήρηση του καταστατικού, ελλιπής διοικητική οργάνωση, μη τήρηση κανόνων ασφαλείας εργαστηρίου κ.λ.π.).
9. Η περιστασιακή εκπαίδευση των μελών που πολλές φορές γίνεται με βάση τα φερόμενα προγράμματα και όχι με βάση τις πραγματικές ανάγκες της επιχείρησης, έχει σαν αποτέλεσμα την αργή ή και παντελώς έλλειψη γνώσεων σε θέματα οργάνωσης και διοικητικής τεχνογνωσίας, μάρκετινγκ κ.α.
10. Δεν γίνονται συνειδητές αξιολογήσεις κατά τακτά χρονικά διαστήματα για τις ενέργειες και τα αποτελέσματα τις μέχρι τώρα πορείας. Αναδρομή στο παρελθόν, αναγνώριση επιτυχημένων δράσεων, διερεύνηση των αποτυχημένων κινήσεων, αξιολόγηση και επαναπροσδιορισμός των στόχων.
11. Αδυναμία των Συνεταιρισμών να χειριστούν ταυτόχρονα πολλά θέματα ή πολλές δράσεις ταυτόχρονα, γιατί συνήθως το βάρος και η ευθύνη πέφτει δε ένα ή δύο- τα ίδια κάθε φορά άτομα. (Μέργος, 1997, σ.σ.45-49)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

4.1 ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ.

Ένας αποφασιστικός παράγοντας οργάνωσης της αγοράς εργασίας είναι το ισχύον σύστημα ιεραρχίας του φύλου σε βάρος της γυναίκας , το οποίο στηρίζεται σε κοινωνικά μορφοποιημένους τύπους συμπεριφοράς και σε βιολογικά προσδιοριζόμενους ρόλους. Ο διαχωρισμός των ρόλων των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων σύμφωνα με το φύλο απορρέει από την σιωπηρή αποδοχή της ιδεολογίας της «φυσικής θέσης» των γυναικών στον ιδιωτικό χώρο του σπιτιού και στην υπηρεσία των στόχων και των αναγκών της οικογενειακής ζωής. Κατά συνέπεια, συχνά η γυναικεία απασχόληση νοείται ως προέκταση του ρόλου της συζύγου – μητέρας – νοικοκυράς , με τον οποίο «οφείλει» να ταυτιστεί η γυναίκα.

Για αιώνες, η παραγωγική αδρανοποίηση των γυναικών όχι μόνο δεν αποτελούσε κοινωνικό μειονέκτημα , αλλά σε πολλές περιπτώσεις παρουσιαζόταν σαν συνεκδοχή της γυναικείας φύσης , διότι υποτίθεται ότι με την συμμετοχή στην επαγγελματική ζωή αλλοιώνονται η θηλυκότητα , η μητρότητα και κατ'επέκταση οι βασικοί αξιολογικοί όροι της γυναίκας. Η απομάκρυνση των γυναικών από την αγορά εργασίας και ο περιορισμός των δραστηριοτήτων τους στον οικογενειακό χώρο είχαν ως έρεισμα το ασυμβίβαστο με την βιολογική λειτουργία της αναπαραγωγής. (Αντωνοπούλου,1999,σελ. 256).

Πολλές έρευνες, διασκέψεις και προσπάθειες έχουν γίνει με σκοπό να προσδιοριστεί η θέση των γυναικών στο συνεταιριστικό κίνημα και να προωθηθεί η συμμετοχή τους στους συνεταιρισμούς. Οι έρευνες όμως αυτές καταλήγουν σε μια βαθιά ριζωμένη νοοτροπία για την παραδοσιακή θέση της γυναίκας.

Πρόκειται για νοοτροπία που δρα ανασταλτικά στην αποδοχή μιας νέας κατάστασης, η οποία ωθεί τη γυναίκα έξω από το σπίτι, επιτρέποντας της να συμμετέχει στα κοινά γεγονός που κάνει ακόμα μεγαλύτερης σημασίας τη διαπίστωση των συνεταιριστικών παραγόντων, ότι η γυναίκα μπορεί να προσφέρει εξίσου με τον άνδρα και πως πρέπει να συμμετέχει ενεργά στους

συνεταιρισμούς .Οι γυναίκες παρόλο που αποτελούν το μεγαλύτερο ποσοστό του αγροτικού δυναμικού στις περισσότερες χώρες και θα μπορούσαν να συμβάλλουν αποφασιστικά στην οικονομική ζωή σε παγκόσμια κλίμακα, συμμετέχοντας στην αγροτική παραγωγή και στα αναπτυξιακά προγράμματα, κρατούνται ακόμα στο περιθώριο.

Οι κύριοι παράγοντες που εμποδίζουν τη συμμετοχή των γυναικών στους συνεταιρισμούς είναι οι ακόλουθοι:

α) η έλλειψη χρόνου

Στις αναπτυσσόμενες χώρες απασχολούνται περίπου 16 με 17 ώρες οι γυναίκες και αυτό διότι παράλληλα με τη φροντίδα του σπιτιού και των παιδιών έχουν και όλες τις άλλες αγροτικές δουλειές οι οποίες ας σημειωθεί, ότι εξακολουθούν να γίνονται με παραδοσιακές μεθόδους, γεγονός που επιβαρύνει ακόμα περισσότερο τη γυναίκα

.Και στις βιομηχανικά αναπτυγμένες χώρες αν και τα πράγματα είναι σαφώς καλύτερα από πλευράς συνθηκών, ο τριπλός ρόλος της γυναίκας δεν αφήνει περιθώρια χρόνου για παραγωγικότερη εργασία.

β) η ύπαρξη νομικών εμποδίων

Πολλές φορές έχουν νόμους οι οποίοι δημιουργούν ανισότητες σε βάρος των γυναικών σε πολλά επίπεδα όπως το μισθολογικό στο ιδιοκτησιακό και στα προσωπικά τους δικαιώματα.

γ) η ύπαρξη παραδοσιακών εμποδίων

Οι παραδοσιακοί ρόλοι, τα ήθη και τα έθιμα και οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό και την κοινωνική συμπεριφορά, σε ότι αφορά το ρόλο της γυναίκας.

δ) η έλλειψη εκπαίδευσης

Στις αναπτυσσόμενες χώρες υπάρχει σημαντική διαφορά στο πολιτισμικό επίπεδο μεταξύ ανδρών και γυναικών. Οι γυναίκες έχουν την δυνατότητα να ενημερωθούν γύρω από θέματα υγιεινής, διατροφής, φροντίδας των παιδιών, ελέγχου των γεννήσεων κ.λ.π. Σπανίως όμως παρακολουθούν τα καινούργια εκπαιδευτικά προγράμματα για τη σύγχρονη τεχνολογία, την οργάνωση και διοίκηση των συνεταιρισμών, τις καινούργιες μεθόδους και τεχνικές, κ.λ.π.

Σύμφωνα με τους παραπάνω λόγους δημιουργείται ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο αναγκάζεται να κινείται η γυναίκα, η οποία προσπαθεί μέσα από τη

δημιουργία γυναικείων συνεταιρισμών, σαν αυτοτελής οικονομικές οντότητες, να παγιώσει την αντίληψη και να γίνει κοινή πεποίθηση, ότι είναι ικανή να καταλάβει και διευθυντικές θέσεις. (Δροσοπούλου 1989, σσ, 137-139).

4.2 ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΙ ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Τα τελευταία χρόνια οι γυναικείοι αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί γνωρίζουν και πάλι άνθηση εμπνέουν ως μοντέλο τις γυναίκες αλλά και τις Περιφέρειες, τις Νομαρχίες και τις Τοπικές Αυτοδιοικήσεις ανά την Ελλάδα που βλέπουν στους γυναικείους συνεταιρισμούς ένα εργαλείο τοπικής ανάπτυξης και ενεργοποίησης του γυναικείου πληθυσμού χωρίς να λείπουν εσχάτως και οι μικτοί συνεταιρισμοί καθώς βλέπουμε σε ορισμένες περιπτώσεις άνδρες που διαπιστώνοντας τι οικονομικό ενδιαφέρον της δραστηριότητας ζητούν και γίνονται μέλη των συνεταιρισμών αυτών.

Το φαινόμενο παρουσιάζει ενδιαφέρον και θα άξιζε να μελετηθεί τόσο από την πλευρά της συμμετοχής και των λόγων αυτής της επιλογής όσο και των ενδεχόμενων αλλαγών στους συσχετισμούς εξουσίας στο εσωτερικό των γυναικείων συνεταιρισμών.

Το αγροτικό συνεταιριστικό κίνημα στη χώρα μας είναι καθαρά Γυναικεία υπόθεση καθώς όλοι οι αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί που υπάρχουν είναι Γυναικείοι Συνεταιρισμοί. Ιδρύθηκαν, οργανώθηκαν, λειτουργούν και διοικούνται από γυναίκες αγρότισσες.

Οι κυριότεροι λόγοι για τα παραπάνω είναι οι εξής :

α) ο Γυναικείος Πληθυσμός της χώρας είναι το ήμισυ και πλέον του συνολικού πληθυσμού. Ο ενεργός Γυναικείος πληθυσμός είναι περίπου το 40% του συνολικού ενεργού πληθυσμού. Ο Αγροτικός Γυναικείος πληθυσμός είναι το ήμισυ και πλέον του συνολικού αγροτικού πληθυσμού.

β) η Γυναίκα είναι σε όλα ίση με τον άνδρα και μπορεί να προσφέρει εξίσου με τον άνδρα σε όλες τις παραγωγικές διαδικασίες.

γ) αν και οι αριθμοί είναι υπέρ των γυναικών και η ισότητα των δυο φύλων είναι αναμφισβήτητη, νομοθετημένη και δεδομένη οι γυναίκες αγρότισσες 'ήταν στο παρελθόν –και μερικές είναι μέχρι και σήμερα-

στο περιθώριο. Γιατί ο κύριος ρόλος τους ήταν να φροντίζουν το σπίτι, να ανατρέφουν τα παιδιά και να συμμετέχουν σε δευτερεύουσες αγροτικές εργασίες. Γιατί δεν είχαν δικό τους προσωπικό εισόδημα. Γιατί ένα μεγάλο μέρος τους ήταν αναλφάβητο ή πολύ χαμηλής μόρφωσης. Γιατί υπήρχαν νομικά, παραδοσιακά, θρησκευτικά εμπόδια και ήθη και έθιμα που τους επέβαλαν το ρόλο του κομπάρσου. Δεν ήταν πολιτικοποιημένες, δεν συμμετείχαν στην κοινωνική ζωή, δεν συμμετείχαν σε συνεταιρισμούς, σε συνδικαλιστικά όργανα, σε κέντρα λήψης αποφάσεων και σε κέντρα εξουσίας. Γιατί δεν είχαν προσωπικά δικαιώματα. Τέλος γιατί το κίνημα για την ισότητα των δύο φύλλων άργησε να εκδηλωθεί στις αγροτικές περιοχές, οι αγρότισσες άργησαν να πληροφορηθούν γι' αυτό και άργησαν τόσο πολύ να αντιδράσουν σε αυτό.

δ) κάποτε η περιθωριοποίηση των γυναικών έπρεπε να σταματήσει. Το κίνημα ισότητας των δύο φύλων άρχισε από πολύ νωρίς στις Η.Π.Α. και στις ανεπτυγμένες χώρες της Ευρώπης. Στη χώρα μας πραγματώνεται νομικά στη δεκαετία του 1980. Τότε δόθηκαν πλήρεις και αυτοτελείς συντάξεις στις αγρότισσες γυναίκες όπως και ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη και διάφορες παροχές μητρότητας. Τότε ο Ν.1541/85 (ο ισχύων νόμος για τους αγροτικούς Συνεταιρισμούς) προβλέπει ότι οι ενήλικες γυναίκες που κατά κύριο επάγγελμα είναι αγρότισσες μπορούν να συμμετέχουν σε τακτικά μέλη στους συνεταιρισμούς.

ε) από την ισχύ του νόμου (Ν.1541/85) και μετά η Γενική Γραμματεία Ισότητας των δύο φύλων δραστηριοποιήθηκε και με ειδικά προγράμματα εξασφαλίζει των Γυναικών στους Αγροτουριστικούς Συνεταιρισμούς κατά το πρότυπο των ήδη υπαρχόντων στις χώρες της Ε.Ε.

Την προσπάθεια της Γενικής Γραμματείας Ισότητας, συνδράμει ο ΕΟΤ με ειδικά επιμορφωτικά σεμινάρια, ο ΕΟΜΜΕΧ, ο ΟΑΕΔ, η Αγροτική Τράπεζα, οι Νομαρχίες και πολλοί τοπικοί φορείς.

Με τη βοήθεια των φορέων αυτών ιδρύονται οι πρώτοι Γυναικείου Συνεταιρισμοί σε διάφορα μέρη της Ελλάδας. (Αμπελάκια Θεσσαλίας, Πέτρα

Μυτιλήνης, Χίος, Αράχοβα, Πρέσπες....) Αργότερα ιδρύονται περισσότεροι σε πολλές αγροτικές περιοχές της χώρας.

Εν τω μεταξύ αρχίζει να λειτουργεί στη χώρα μας το «Ελληνικό Δίκτυο για πρωτοβουλίες απασχόλησης Γυναικών» με έδρα τη Θεσσαλονίκη που είναι τμήμα του Ευρωπαϊκού συνώνυμου δικτύου που ίδρυσε το Γραφείο Γυναικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει σα στόχο να υποστηρίξει τις πρωτοβουλίες απασχόλησης Γυναικών που ανέπτυξαν.

Μία ιδιαίτερη περίπτωση εργαζόμενης αποτελεί η Ελληνίδα αγρότισσα (αντιπροσωπεύει το 19% του γυναικείου εργατικού δυναμικού), η οποία στα πλαίσια της αγροτικής κοινωνίας εμφανίζεται να έχει πολλές υποχρεώσεις και ταυτόχρονα ανύπαρκτα δικαιώματα. Ενώ διαθέτει πολλές ώρες για οικιακές και αγροτικές εργασίες στην οικογενειακή κτηματική ιδιοκτησία, δεν αναγνωρίζεται κοινωνικά η εργασία της, δεν διεκδικεί αμοιβή και σπάνια συμμετέχει στις οικονομικές αποφάσεις της οικογένειάς της.

Το χαμηλό μορφωτικό της επίπεδο έχει ως συνέπεια να αποδέχεται σιωπηρά, αδιαμαρτύρητα την κατάσταση καταπίεσης και εκμετάλλευσής της ως δεδομένη και αυτονόητη, να λειτουργεί παθητικά, να μην αμφισβητεί το ρόλο που της έχει ανατεθεί από την οικογένεια και τον κοινωνικό περίγυρο και τελικά να αναπαράγει μία ιδεολογία περί «γυναικείας φύσης» στα παιδιά της. (Κακλαμανάκη, 1984, σελ.96)

Επιπλέον, η Ελληνίδα αγρότισσα, στερείται στοιχειωδών διευκολύνσεων οι οποίες θα της δημιουργούσαν προϋποθέσεις να ανεβάσει το πνευματικό της επίπεδο καθώς και το επίπεδο της επαγγελματικής της εξέλιξης.

Το Υπουργείο Γεωργίας, στα πλαίσια ανάπτυξης του γυναικείου συνεταιριστικού κινήματος και για να δώσει τη δυνατότητα συμμετοχής των γυναικών σε συνεταιρισμούς δημιούργησε ειδικά προγράμματα τα οποία ενθαρρύνουν την δημιουργία Αγροτουριστικών συνεταιρισμών.

Στη χώρα μας σήμερα η σημαντική δραστηριότητα του νέου αυτού θεσμού, πραγματώνεται από γυναίκες. Κύριοι παράγοντες που συντέλεσαν στην ενθάρρυνση της δημιουργίας των Γυναικείων Αγροτουριστικών συνεταιρισμών είναι οι ακόλουθοι :

1. Οικονομική αυτοτέλεια των γυναικών
2. Πολιτιστικοποίηση της αγρότισσας και συμμετοχή της σε δημοκρατικές διαδικασίες

3. Την ένταξη της στη σύγχρονη παραγωγική διαδικασία
4. Την απευθείας είσπραξη της αμοιβής της από τον συνεταιρισμό
5. Στην ανάγκη ανάπτυξης της κοινωνικότητας των γυναικών
6. Στη συγκράτηση των νέων ηλικιών στον τόπο καταγωγής της
7. Στη μείωση της ανεργίας κυρίως των γυναικών
8. Στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας
9. Στην απορρόφηση των ίδιων γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων
10. Στην ανάδειξη νέων τουριστικών προορισμών
11. Στην διάσωση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς

Με όλα όσα αναφέραμε παραπάνω γίνεται αντιληπτή η σπουδαιότητα του θεσμού στην πράξη. Συνοψίζοντας μπορούμε να πούμε τα ακόλουθα αναφορικά με τη συμβολή του θεσμού του γυναικείου συνεταιριστικού κινήματος : (Δροσοπούλου, 1989, σ.σ. 140-144).

α) βοηθά σημαντικά στην ανάπτυξη του ρόλου της γυναίκας-αγρότισσας, στην ένταξη της στην αγροτική παραγωγή με τρόπο αβίαστο, σε ένα οικείο περιβάλλον προσαρμοσμένο στις γυναικείες ιδιαιτερότητες.

β) συμβάλλει στην ανάπτυξη της γυναικείας δραστηριότητας στην περιφέρεια, όπου υπάρχουν και τα σοβαρότερα γυναικεία προβλήματα.

γ) επιδρά στην ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών και οικολογικών επιβαρύνσεων με παράλληλη ουσιαστική γνωριμία με τη φύση και την απομακρυσμένη πολιτιστική κληρονομιά για τον επισκέπτη.

δ) ενισχύει σημαντικά την απόκτηση εισοδήματος ή τη συμπλήρωση του για την Ελληνίδα αγρότισσα που πέρα από το όφελος της ίδιας, συμβάλλει και την οικονομική και τουριστική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών της χώρας μας

4.3 ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΑΓΡΟΤΙΣΣΕΣ ΣΤΗ ΛΕΣΒΟ

Για να κατανοήσουμε το ρόλο της γυναίκας της Λέσβου μέσα στην οικογένεια πρέπει να γνωρίσουμε τη δομή της λεσβιακής οικογένειας. Μαρτυρίες της γενιάς που έζησε με τις συνήθειες και τις παραδόσεις του τόπου,

προικοσύμφωνα και άλλες σχετικές διατάξεις που αναφέρονται στο θέμα της προικοδοσίας των θυγατέρων, μαρτυρούν ότι το ζευγάρι ξεκινούσε τον έγγαμο βίο φτιάχνοντας το δικό του νοικοκυριό, τη βάση του οποίου αποτελούσε το σπίτι, με το οποίο προικίζονταν η γυναίκα (Αναγνωστοπούλου, 1998, σ.135)

« Στη Λέσβο, ο γαμπρός με το γάμο του γίνεται νοικοκύρης στο σπίτι της νύφης και η προίκα της, γυναικείο προνόμιο κατά τα ήθη και τα θέσμια του νησιού, στηρίζει οικονομικά το νοικοκυριό τους. Η νύφη είναι νοικοκυρά στο σπίτι της. Το γεγονός αυτό δίνει στη σύζυγο το πλεονέκτημα ανάλογης θέσης στην οικογένεια.» (στο ίδιο, σ.136). Παίρνει αποφασιστική θέση στην οικονομία του σπιτιού της και γίνεται περισσότερες φορές ο κύριος ρυθμιστής της λειτουργίας του. Πηγή δύναμής της είναι η προίκα και η προσφορά της στην οικιακή οικονομία.

Η ρόλος και η προσφορά της γυναίκας αγρότισσας ήταν ποικίλος και πολλαπλός. Ήταν αγρότισσα, εργάτρια, νοικοκυρά και μάνα.

Βοηθούσε τον άνδρα της και στις αγροτικές δουλειές αλλά κύρια δουλειά της ήταν η ευθύνη του σπιτιού. Έπρεπε μαζί με τα άλλα να νοιαστεί και για τις σοδειές του σπιτιού. Η κάθε εποχή είχε και τις δικές της σοδειές. Η περίοδος του καλοκαιριού και του φθινοπώρου ήταν οι εποχές συναγερμού για τα νοικοκυριά.

Τα τυριά και οι μυτζήθρες, ο τραχανάς, το κριθαράκι, ο τοματοπολτός ήταν προϊόντα που γίνονταν το καλοκαίρι.

Επίσης τα γλυκά του κουταλιού και οι μαρμελάδες ήταν απαραίτητα. Στις επισκέψεις και στις γιορτές το τελετουργικό του κεράσματος ξεκινούσε πάντα με γλυκό κουταλιού.

Τα καλοκαίρι και το φθινόπωρο έφτιαχναν τα λικέρ καλύπτοντας τις ανάγκες της χρονιάς, αλλά χρησιμοποιώντας πολλές φορές σαν φάρμακο για τον κοιλόπονο..

Άλλα προϊόντα που περιέχονταν στις σοδειές του νοικοκυριού ήταν τα όσπρια, βότανα, αμπελόφυλλα, τα σύκα, οι ελιές, το λάδι, ο καβουρμάς, το τουρσί και τα παστά.

Το στάρι ήταν μια από τις βασικές σοδειές καθώς το ψωμί ήταν η βάση της διατροφής. (Νικολάρα, 2007, σσ. 11-19)

Η πλήρης αυτή αξιοποίηση των προϊόντων του νησιού εξασφάλιζε σε ένα μεγάλο βαθμό επάρκεια αγαθών σε όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Μία άλλη ασχολία της γυναίκας ήταν η υφαντική, όπου το έργο της αποτελούσε πηγή οικονομικής ενίσχυσης του σπιτικού καθώς εξασφάλιζε όλες τις ανάγκες του σε ρουχισμό. Το έργο εδώ της γυναίκας αγρότισσας ξεκινούσε από την καλλιέργεια και την παραγωγή της πρώτης ύλης. (Αναγνωστοπούλου, 1998, σ.170)

Έτσι κάθε νοικοκυριό ήταν ένα μικρό εργοστάσιο τροφίμων αλλά κι ένα εργοστάσιο υφαντικής.

Η αλλαγή των συνθηκών αλλά και ο τρόπος ζωής, η εμπορευματοποίηση, η αποξένωση συνέβαλαν στο να περιοριστούν οι παραγωγικές ασχολίες στο σπίτι και να επεκταθεί η κατανάλωση. Άρχισαν να ξέχνιούνται τα προϊόντα που είναι φτιαγμένα με αγνά υλικά. Έτσι έρχονται οι αγροτοτουριστικοί συνεταιρισμοί γυναικών που εκτός την ενίσχυση του οικογενειακού τους εισοδήματος, έχουν σκοπό να αναβιώσουν αυτές τις συνταγές που ήταν σημαντικές όπως και σήμερα, έρχονται να διατηρήσουν και να διαδώσουν την γευστική κυρίως κουλτούρα.

Στην Λέσβο οι αγροτοτουριστικοί συνεταιρισμοί γυναικών αριθμούν στους 13. Ο πρώτος ήταν της Πέτρας ο οποίος είναι και ο πρώτος αγροτοτουριστικός συνεταιρισμός γυναικών στην Ελλάδα. Ακολουθώντας το παράδειγμα της Πέτρας έγινε προσπάθεια να ιδρυθούν στα χωριά Άντισσα και Βατούσα συνεταιρισμοί αλλά αν και έχοντας την οικονομική στήριξη λόγω έλλειψης σχεδιασμού και οργάνωσης δεν κατάφεραν να επιβιώσουν. Ύστερα όμως από κάποια χρόνια έχοντας την κατάλληλη πληροφόρηση και θέληση ιδρύονται οι επόμενοι δώδεκα αγροτοτουριστικοί συνεταιρισμοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

5.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΛΕΣΒΟΥ

Προς τη διερεύνηση του θέματος συντάχθηκαν ερωτηματολόγια άλλα συμπληρώθηκαν ύστερα από επίσκεψη στους αντίστοιχους συνεταιρισμούς και άλλα κατόπιν τηλεφωνικού ραντεβού. Το ερωτηματολόγιο ολόκληρο περιλάμβανε βασικά «κλειστές» ερωτήσεις όπου οι ερωτώμενες μπορούσαν να επιλέξουν από μια σειρά ερωτήσεων γνωρίζοντας εκ των προτέρων ότι οι ερωτήσεις αυτού του τύπου προσφέρουν το πλεονέκτημα της σύγκρισης. Επίσης περιλάμβανε και ένα αριθμό «ανοικτών» ερωτήσεων. Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από 9 σελίδες- ερωτήσεις που βασίστηκαν στους παρακάτω άξονες:

1. Τα στοιχεία του συνεταιρισμού (από την χρονολογία ίδρυσης έως και το αριθμό απασχολούμενων στον συνεταιρισμό).
2. Το ιστορικό ίδρυσης του συνεταιρισμού (από τον τρόπο ίδρυσης, τους λόγους ίδρυσης, την προσφορά εργασίας, μέχρι και τους λόγους εισόδου τους στον συνεταιρισμό).
3. Τα οργανωτικά, τα οικονομικά και η υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή του συνεταιρισμού.
4. Το λειτουργικό μέρος του συνεταιρισμού, καθώς και η διοικητική του εξάρτηση από άλλους φορείς και τέλος οι αντικειμενικοί στόχοι του συνεταιρισμού.

5.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΩΝ

Στο νομό Λέσβου τα ερωτηματολόγια που μοιράστηκαν αλλά και εστάλησαν σε όλους τους γυναικείους αγροτουριστικούς συνεταιρισμούς στάθηκαν ικανά για γόνιμα συμπεράσματα.

Οι υπεύθυνοι κάποιων αγροτουριστικών συνεταιρισμών του νομού Λέσβου ήταν πιο συγκροτημένοι αλλά και συνεργάσιμοι γι'αυτό και έδωσαν περισσότερα στοιχεία:

- **Αριθμός Μελών :**

Από το σύνολο των 13 συνεταιρισμών κάποιοι συνεχίζουν να διατηρούν τον ίδιο αριθμό μελών με εκείνον που είχαν κατά την ίδρυσή τους σε αντίθεση με κάποιους άλλους οι οποίοι παρουσιάζουν μείωση των μελών τους από την ίδρυσή τους μέχρι σήμερα. Θα λέγαμε λοιπόν, βάση της παραπάνω αναφοράς, ότι οι λόγοι που οδηγούν στην μείωση αυτή, χωρίς να παρατηρείται κρίση στο συνεταιριστικό μοντέλο, είναι η φθορά σε ορισμένες περιοχές που οφείλεται στην κόπωση των παλαιών μελών, στην μη παραμονή νέων κοριτσιών στην ύπαιθρο, σε εξωγενή προβλήματα που σχετίζονται με την όλη εικόνα της υπαίθρου στο σύνολο των οποίων δραστηριοποιούνται οι γυναικείοι συνεταιρισμοί. Πιστεύοντας ωστόσο ότι το μοντέλο της συνεταιριστικής επιχείρησης αποτελεί πράγματι λύση για πολλές περιοχές θεωρούμε ότι έστω και αυτό το μικρό «σημάδι» πρέπει να αξιολογηθεί κατάλληλα και να μας προβληματίσει. Στοιχεία που θα αναφερθούν στη συνέχεια σχετικά με τα προβλήματα, τις προσδοκίες, τις σχέσεις με τις τοπικές κοινωνίες και τις τοπικές αρχές θα προσφέρουν κατάλληλο υλικό για την αξιολόγηση αυτή και τον προβληματισμό.

- **Προϊόντα Συνεταιρισμών :**

Την «μερίδα του λέοντος» στα παραγόμενα προϊόντα από τους γυναικείους συνεταιρισμούς , κατέχουν τα γλυκά κουταλιού και οι μαρμελάδες, ακολουθούμενα από τα αρωματικά φυτά και βότανα και τα διάφορα είδη ζυμαρικών, προϊόντα δηλαδή των οποίων την παραγωγή γνώριζαν παραδοσιακά οι γυναίκες και την οποία μετέτρεψαν σε βιοποριστικό επάγγελμα χωρίς πάντα να φτάσουν το απαιτούμενο επαγγελματικό επίπεδο που απαιτεί η απαιτητική αγορά αυτών των προϊόντων , που θα πρέπει να πούμε ότι όταν δεν αυτοκαταναλώνονται , αγοράζονται από ένα απαιτητικό γαστριμαργικά αλλά και αισθητικά κοινό. 12 Συνεταιρισμοί αναφέρουν ότι διαθέτουν πωλητήριο των προϊόντων τους μέσω των οποίων γίνεται η πώληση των προϊόντων. Τα καταστήματα πωλήσεως σε 11 από αυτούς αποτελούν και εργαστήρια.

- **Διάθεση Προϊόντων :**

Οι Συνεταιρισμοί συνεργάζονται για την διάθεση των προϊόντων τους με την Αναπτυξιακή Εταιρία Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Νομού Λέσβου (Lesvos Shop) αλλά διαθέτουν και τα προϊόντα τους μέσω των καταστημάτων τους και σε σταθερούς πελάτες μέσω παραγγελιών.

Οι συνεταιρισμοί έχουν προσπαθήσει να διαφημιστούν με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο. Η συμμετοχή σε εκθέσεις τροφίμων και ποτών αποτελεί τον πιο συνηθισμένο τρόπο. Η χαμηλή κεφαλαιακή συγκρότηση αλλά και η έλλειψη σχεδίων μάρκετινγκ δεν αφήνει περιθώρια για μια συστηματική διαφημιστική καμπάνια που παράλληλα θα προϋπέθετε και αυξημένες δυνατότητες παραγωγής για να ανταποκριθούν σε μια ενδεχόμενη αύξηση της ζήτησης.

Οι Γυναικείοι Συνεταιρισμοί μπαίνουν δυναμικά και στο internet χάρη στην πρωτοβουλία δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων. Το Υπουργείο Γεωργίας στη σελίδα του φιλοξενεί αρκετούς από τους Γυναικείους Συνεταιρισμούς της Λέσβου.

- **Νέες Δραστηριότητες :**

Αρκετοί από τους συνεταιρισμούς ενδιαφέρονται να περάσουν σε άλλες δραστηριότητες συμπληρωματικές εκείνων τις οποίες ήδη ασκούν πιστεύοντας ότι τα νέα προϊόντα θα έχουν καλύτερη τύχη και θα προσφέρουν νέες οικονομικές ευκαιρίες. Τρεις από τους συνεταιρισμούς ενδιαφέρονται να δραστηριοποιηθούν στο χώρο της διαμονής. Ο αριθμός αυτός είναι σημαντικός καθώς η προαναφερόμενη δραστηριότητα απαιτεί κεφάλαια (ένας έχει ενταχθεί στον Αναπτυξιακό νόμο) σε αντίθεση με άλλες δραστηριότητες όπως τα ζυμαρικά ή τα γλυκά που αποτελούν τους άλλους τομείς ενδιαφέροντος των γυναικών σύμφωνα με δηλώσεις τους.

- **Κεφαλαιακή συγκρότηση**

Αναφερόμενοι ακριβώς σε δραστηριότητες που απαιτούν κεφάλαια αξίζει να αναφερθούμε στην κεφαλαιακή συγκρότηση των συνεταιρισμών. Η πλειοψηφία των συνεταιρισμών έχει ορίσει την συνεταιριστική μερίδα στο ύψος των 300 ευρώ χωρίς φυσικά να λείπουν οι συνεταιρισμοί με μεγαλύτερες αλλά και μικρότερες συνεταιριστικές μερίδες. Αν λάβουμε

υπόψη ότι τα μέλη των περισσότερων συνεταιρισμών από 7 μέχρι 40, μπορούμε να πούμε ότι τα διαθέσιμα κεφάλαιά τους κυμαίνονται από 2.100 € έως 40.000€.

Είναι απόλυτα σαφές ότι το κεφάλαιο αυτό, με δεδομένη και την αρνητική στάση της πλειοψηφίας των γυναικών για δανειοδότηση δεν επαρκή για να χρηματοδοτηθούν από ίδια κεφάλαια επενδύσεις, προγράμματα μάρκετινγκ και διαφήμισης.

- **Έτος ίδρυσης**

Ο πρώτος συνεταιρισμός, (Πέτρα Λέσβου), ο οποίος είναι και ο πρώτος της Ελλάδας, ιδρύεται το 1983 και θα τεθεί σε λειτουργία λίγο αργότερα. Αποτελεί αποτέλεσμα πρωτοβουλίας του τότε Συμβουλίου Ισότητας των Φύλων, που είδε στο συνεταιριστικό μοντέλο ένα αναπτυξιακό πρότυπο συμμετοχής της γυναίκας στην παραγωγή. Ύστερα (1985-1986) ιδρύονται στα χωριά Άντισσα και Βατούσα δύο συνεταιρισμοί οι οποίοι δεν είναι σε λειτουργία σήμερα. Μετά από αυτούς μεσολάβησαν αρκετά χρόνια μέχρι να ιδρυθούν οι επόμενοι(1997,1998,..)

- **Εκπαίδευση**

Σύμφωνα με τις απαντήσεις στο ερώτημα «Πότε ήταν το έτος της τελευταίας σας εκπαίδευσης», τρεις συνεταιρισμοί απάντησαν το 2007, τρεις το 2000, ενώ έξι δεν έχουν λάβει καθόλου εκπαίδευση. Παρόλα αυτά πολλές γυναίκες θεωρούν ότι έχουν αυξημένες ανάγκες για εκπαίδευση, απαντήσεις που θα πρέπει να αξιολογηθούν πολλαπλά. Καταρχήν από το γεγονός ότι οι γυναίκες αυτές διακρίνονται από μια φιλομάθεια που πολλές φορές συναντήσαμε σε όλες τις επαφές μαζί τους. Δεύτερον, από το γεγονός ότι σε πολλές περιπτώσεις όπως οι ίδιες δηλώνουν τα προγράμματα που τους προσφερθήκαν (είτε από φορείς, είτε από ιδιωτικά εκπαιδευτικά κέντρα) είτε γενικόλογα και δεν ανταποκρίνονταν στις προσδοκίες τους και τρίτον ότι η επιδότηση που συνοδεύει συχνά την εκπαίδευση αποτελεί ένα ισχυρό κίνητρο για επανάληψη.

Αξιολογώντας τις απαντήσεις των γυναικών σχετικά με τα αντικείμενα εκπαίδευσης τα οποία θα επιθυμούσαν να παρακολουθήσουν, διαπιστώνουμε ότι η πλειοψηφία θα ήθελε να παρακολουθήσει μαθήματα μάρκετινγκ, διαφήμισης, μαθήματα μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και

θέματα διοίκησης συνεταιρισμών. Οι απαντήσεις αυτές εκφράζουν σε μεγάλο βαθμό την ανησυχία και το άγχος που προκαλεί στις γυναίκες η επαφή με την αγορά και την διοίκηση των συνεταιρισμών τους, κάτι για το οποίο θεωρούν ότι δεν είναι επαρκώς προετοιμασμένες; Και στο οποίο αποδίδουν σε μεγάλο βαθμό και τις δυσκολίες διοχέτευσης των προϊόντων τους στην αγορά.

5.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Οι γυναίκες κλήθηκαν να απαντήσουν επίσης σε μια σειρά ερωτήσεων που στόχο είχαν να ιεραρχήσουν τα προβλήματα που οι συντάκτες του ερωτηματολογίου είχαν καταγράψει ως σημαντικά για την πορεία των γυναικείων συνεταιρισμών. Στη σειρά των ερωτήσεων κλήθηκαν να απαντήσουν ιεραρχώντας τη σημασία με τους χαρακτηρισμούς 1^η προτεραιότητα γι' αυτά που θεωρούσαν ως εξαιρετικά σημαντικά ή κρίσιμα, 2^η προτεραιότητα για τα πολύ σημαντικά, 3^η προτεραιότητα για τα σημαντικά. Ακολουθούσαν δύο ακόμα βαθμίδες ιεράρχησης (4^η και 5^η). Στη συνέχεια μπορούσαν να αξιολογήσουν το πρόβλημα χωρίς να το ιεραρχήσουν.

Οι περισσότεροι συνεταιρισμοί θεωρούν σημαντικό πρόβλημα την **έλλειψη οργάνωσης**.

Τα σημαντικότερα προβλήματα οργάνωσης εστιάζονται στην έλλειψη προσωπικού και κυρίως στελέχους που θα εντοπίζει ευκαιρίες και δυνατότητες καθώς και ενημερωμένο λογιστή-φοροτεχνικού και στον καταμερισμό των εργασιών μεταξύ των μελών.

Ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα θα μπορούσε να θεωρηθεί η **έλλειψη κεφαλαίων**, παράγοντας που θα μπορούσε να θεωρηθεί ανασχετικός προκειμένου να αναπτυχθούν, να προγραμματίσουν δραστηριότητες και να αντιμετωπίσουν τον ανταγωνισμό.

Μια ακόμα ερώτηση αφορούσε το στοιχείο της **συμμετοχής ή όχι των νέων στους συνεταιρισμούς** και το κατά πόσο αυτό αποτελεί πρόβλημα για τη συνέχιση της δραστηριότητας της οργάνωσης. Στις απαντήσεις που δοθήκαν αν και δε βρισκόταν στις τρεις πρώτες βαθμίδες

ιεράρχησης, δεν παύει να θεωρείται πρόβλημα για κάποιους από τους συνεταιρισμούς.

Η **έλλειψη συνεργασίας** είναι ένα άλλο ακόμα πρόβλημα. Οι συνεταιρισμοί που αξιολογούν την έλλειψη συνεργασίας την εντοπίζουν στον καταμερισμό εργασιών μεταξύ τους, στο εργαστήριο ή πωλητήριο κ.λ.π.

Επίσης η αδυναμία **προβολής και διαφήμισης των προϊόντων ή υπηρεσιών** που προσφέρουν οι συνεταιρισμοί (κάτι που μπορεί να συνδυαστεί και με τα αντικείμενα κατάρτισης που επιθυμούν να εκπαιδευτούν) είναι ένα ακόμη πρόβλημα που αναγνωρίζουν οι συνεταιρισμοί.

Είναι σημαντικό ότι οι γυναίκες αντιλαμβάνονται την έλλειψη ενός επιχειρηματικού σχεδίου ως σημαντικό πρόβλημα για την πορεία και την ανάπτυξη του συνεταιρισμού.

Ένα ξεχωριστό κεφάλαιο του ερωτηματολογίου αφορούσε τις σχέσεις των συνεταιρισμών με την τοπική και νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, την Περιφέρεια στην οποία έχουν την έδρα τους και τη Διεύθυνση Γεωργίας.

Θετικές χαρακτηρίζονται στην μεγάλη τους πλειοψηφία οι σχέσεις των γυναικείων Συνεταιρισμών με την τοπική και Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση.

5.4 ΘΕΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Τα θετικότερα στοιχεία από την ανάπτυξη των γυναικείων Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών του Νομού Λέσβου είναι τα εξής :

Η ευρύτερη καταξίωση των μελών στην τοπική κοινωνία.

Η ενίσχυση του οικογενειακού εισοδήματος των γυναικών- μελών και η ανάληψη επαγγελματικών ευθυνών.

Η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου και η διατήρηση και διάδοση της γευστικής κουλτούρας.

Οι περιοχές όπου ιδρύθηκαν οι Συνεταιρισμοί έγιναν ευρύτερα γνωστές τουριστικά και αποτέλεσαν πόλο έλξης τουριστών, με θετικά αποτελέσματα για το σύνολο των περιοχών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

6.1 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ Ν. ΛΕΣΒΟΥ

Πιο κάτω παρουσιάζονται δώδεκα αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί από τους οποίους φαίνονται βασικά λειτουργικά στοιχεία :

Α) ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΕΤΡΑΣ

Ο Αγροτουριστικός συνεταιρισμός γυναικών Πέτρας δημιουργήθηκε με τη βοήθεια της Γενικής Γραμματείας Ισότητας, της νομαρχίας Λέσβου, του ΕΟΤ και άλλων φορέων. Πρόκειται για τον πρώτο γυναικείο συνεταιρισμό που ιδρύθηκε στην Ελλάδα το 1983 από 24 γυναίκες.

Ο συνεταιρισμός προσφέρει κάθε χρόνο στους τουρίστες της περιοχής μεγάλη ποικιλία καταλυμάτων και σπιτικό πρωινό κάτω από την φροντίδα και περιποίηση των ίδιων των γυναικών. Επίσης οι επισκέπτες μπορούν να γευθούν σπιτικά εδέσματα φτιαγμένα από τοπικά υλικά με παραδοσιακές συνταγές του νησιού μέσα σε μια φιλική ατμόσφαιρα στο εστιατόριο που λειτουργούν τα ίδια τα μέλη.

Ο Συνεταιρισμός διαθέτει 100 δωμάτια και 200 κλίνες studios και διαμερίσματα.

Τα 1992 κατέκτησαν ένα από τα 5 βραβεία του ΟΗΕ για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα, με στόχο την ανάπτυξη μέσα στο περιβάλλον.

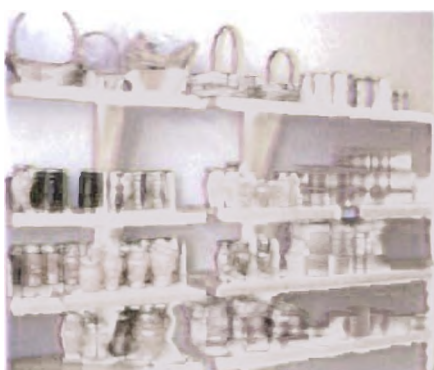
Β) ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ – ΑΓΡΟΤΟΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΟΛΙΧΝΙΤΟΥ

Ο Αγροτουριστικός- Αγροβιοτεχνικός Συνεταιρισμός γυναικών Πολιχνίτου ιδρύθηκε το 1997 με 30 μέλη. Αφορμή για την ίδρυση του συνεταιρισμού αποτέλεσαν κάποια σεμινάρια οικονομικού ενδιαφέροντος όπου οι γυναίκες είχαν την επιθυμία να «βγουν» από το σπίτι και να κάνουν κάτι όλες μαζί.

Οι γυναίκες του συνεταιρισμού ξεκίνησαν φτιάχνοντας ξυλόγλυπτες εικόνες και συνέχισαν με την παρασκευή γλυκών κουταλιού, μαρμελάδων, λικέρ, λαδοτύρι, τραχανά με παραδοσιακές συνταγές του τόπου τους. Ο συνεταιρισμός επίσης διαθέτει εργαστήριο-εκθετήριο όπου διαθέτονται τα προϊόντα.

Ο συνεταιρισμός έχει επιχορηγηθεί από το Υπουργείο Αιγαίου και τα μέλη έχουν παρακολουθήσει σεμινάρια της Διεύθυνσης Γεωργίας για την Τυποποίηση Αγροτικών Προϊόντων.

Γ) ΑΓΡΟΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΓΙΑΣΟΥ

Ο Αγρομεταποιητικός Συνεταιρισμός Αγίασου ιδρύθηκε το 1998 με 80 μέλη. Οι γυναίκες του συνεταιρισμού αποφάσισαν να ιδρύσουν το δικό τους συνεταιρισμό για να ανεβάσουν το βιοτικό τους επίπεδο, να ενισχύσουν στο οικογενειακό τους εισόδημα αλλά και να ξαναζωντανέψουν συνταγές παραδοσιακές που έμαθαν από τις μητέρες τους και τις γιαγιάδες τους, τις οποίες πρόκειται να ακολουθήσουν και οι επόμενες γενιές.

Οι γυναίκες του συνεταιρισμού παράγουν διάφορα παραδοσιακά γλυκά του κουταλιού, κουλουράκια και παξιμάδια, μαρμελάδες, λικέρ από φρούτα εποχής, αρωματικά τραχανά, ζυμαρικά. Επίσης εργόχειρα τα οποία υφαίνουν στο αργαλειό και στο χέρι. Λειτουργεί εργαστήριο παρασκευής των προϊόντων και εκθετήριο-πρατήριο όπου μπορεί ο επισκέπτης να παρακολουθήσει την υφαντική τέχνη.

Τα μέλη του συνεταιρισμού έχουν παρακολουθήσει σεμινάρια του ΕΡΓΟΝ κ.ε.κ. με θέμα « Γυναικεία Επιχειρηματικότητα» και « Κατάρτιση στην Υφαντική», σεμινάρια του Intergration κ.ε.κ. για Κεραμική-Αγγειοπλαστική, « Τεχνολογίας Τροφίμων» και «Μεταποίηση-Τυποποίηση Παραδοσιακών Αγροτικών Προϊόντων» από την Διεύθυνση Γεωργίας.

Ο συνεταιρισμός στο ξεκίνημά του είχε την βοήθεια της εκκλησίας του χωριού παρέχοντας κτιριακή εγκατάσταση, του Υπουργείου Αιγαίου προσφέροντας οικονομική βοήθεια καθώς και της Διεύθυνσης Γεωργίας.

Δ) ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΜΕΣΟΤΟΠΟΥ

Ο Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός γυναικών Μεσοτόπου βρίσκεται σε μια αγροτική περιοχή νοτιοδυτικά της Λέσβου το Μεσότοπο του Δήμου Ερεσού-Αντίσσης και απέχει 78 χλμ. από την πόλη της Μυτιλήνης.

Το 1996 για πρώτη φορά με πρωτοβουλία της Κοινωνικής Παρέμβασης Μεσοτόπου, έγινε μια ενημέρωση από το τμήμα Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας της Γεωργικής Υπηρεσίας για τις δυνατότητες των Αγροτουριστικών Συνεταιρισμών. Υστέρα από δύο χρόνια ο συνεταιρισμός πήρε το πρώτο επιδοτούμενο πρόγραμμα με θέμα « Μεταποίηση και Τυποποίηση Αγροτικών προϊόντων», το οποίο αποτέλεσε την οικονομική βάση για το ξεκίνημα του συνεταιρισμού. Το 1998 ιδρύεται ο συνεταιρισμός μέσα από την συνεργασία της Κοινωνικής Παρέμβασης Μεσοτόπου, 25 γυναικών και της Γεωργικής Υπηρεσίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λέσβου. Ως αντικείμενο εργασίας επιλέχθηκε η παρασκευή γλυκών κουταλιού και ταψιού, μαρμελάδων, λικέρ, χειροποίητων ζυμαρικών και άλλων εδεσμάτων.

Ο Συνεταιρισμός έχοντας το πρόβλημα έλλειψης σύγχρονου εξοπλισμένου εργαστηρίου, καθώς η παραγωγή γινόταν σε μικρές ποσότητες με τα σκεύη και τον εξοπλισμό του νοικοκυριού των μελών, κατάφερε να συμπαρασύρει τον Κτηνοτροφικό Συνεταιρισμό των ανδρών ώστε να παραχωρήσει το ισόγειο, όπου στεγάζονταν τα γραφεία του , για την δημιουργία σύγχρονου εργαστηρίου. Ολοκλήρωσαν την μικρή επένδυση που ξεκίνησαν μέσω του Αναπτυξιακού νόμου και κατάφεραν μέσα σε ένα χρόνο να οργανώσουν αποθήκη και πρατήριο που από τότε λειτουργεί καθημερινά.

Την προσπάθεια των γυναικών μελών του συνεταιρισμού έχουν συνδράμει έως τώρα το Υπουργείο Αιγαίου και η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου χρηματοδοτώντας το πρόγραμμα με θέμα «Ανάπτυξη και Οργάνωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων που υλοποίησε το ΕΡΓΟΝ ΚΕΚ . Επίσης

ταυτόχρονα τα μέλη του Συνεταιρισμού παρακολούθησαν συμπληρωματικά σεμινάρια που οργάνωσε η Γεωργική Υπηρεσία, συνεργάζονται με το Κ.Ε.Θ.Ι.(Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας), τον Δήμο Ερεσσού Αντίσσης, το Εμπορικό Επιμελητήριο Λέσβου και το Επίκεντρο από όπου αντλούν πληροφορίες για Ευρωπαϊκά προγράμματα καθώς και την Αναπτυξιακή Εταιρεία Λέσβου.

Με την τροποποίηση του καταστατικού αύξησαν την υποχρεωτική μερίδα συμμετοχής κάθε μέλους, και ανέπτυξαν καινούριες επιχειρηματικές δραστηριότητες στην Ανθοκομία, στην Οργάνωση και Παροχή Υπηρεσιών catering, και στην ανακαίνιση και επαναλειτουργία ενός παραδοσιακού παντοπωλείου. Μελλοντικά σχέδια του συνεταιρισμού είναι η δημιουργία εργαστηρίων παραγωγής, πρατηρίων και χώρων εκπαίδευσης προσωπικού το οποίο έχει αρχίσει να υλοποιείται καθώς έχει αγοραστεί οικόπεδο για να στεγάσει τις καινούριες εγκαταστάσεις του και έχει ενταχθεί ο Συνεταιρισμός στον Αναπτυξιακό Νόμο.

Σήμερα τα μέλη του συνεταιρισμού αριθμούν στα 33 άτομα.

Ο συνεταιρισμός έχει βραβευθεί με το πιστοποιητικό ως υπεύθυνης επιχείρησης για τα έτη 2003 και 2004, από το Εργαστήριο Διαχείρισης Βιοποικιλότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου στα πλαίσια του προγράμματος NAIAS. Επίσης τον Οκτώβριο του 2007 πήρε το βραβείο γυναικείας δημιουργικότητας στην Αγροτική ζωή, εκπροσωπώντας την Ελλάδα .ΗΒράβευση έγινε από το «Παγκόσμιο Ίδρυμα Κορυφής για τις Γυναίκες» (W.W.S.F.) το οποίο εδρεύει στην Γενεύη.

Ε) ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΣΩΜΑΤΟΥ «ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ»

Ο Συνεταιρισμός βρίσκεται στο χωριό Ασώματος. Ένα μικρό ορεινό χωριό όπου οι άνθρωποι ασχολούνται κυρίως με την γεωργία.

Ο συνεταιρισμός ιδρύθηκε τον Απρίλιο του 1999. Τα μέλη του κατά την ίδρυση ήταν 35 ενώ σήμερα αριθμούν στα 30 από τα οποία τα 15 εργάζονται τακτικά στον συνεταιρισμό εκ περιτροπής. Οι ηλικίες των μελών κυμαίνονται από 19 έως 65 ετών ενώ πρόκειται κυρίως για αγρότισσες και γυναίκες που ασχολούνται με τα οικιακά.

Ο συνεταιρισμός ξεκίνησε από την κατασκευή ειδών χειροτεχνίας και οικοτεχνίας (υφαντά, πλεκτά, κεντήματα, κουρτίνες). Γρήγορα επεκτάθηκε σε άλλα προϊόντα που βασίζονται σε πατροπαράδοτες συνταγές. Γλυκά κουταλιού και μαρμέλαδες (από φρούτα της περιοχής), ξύδι, παστέλι, αρωματικά φυτά και βότανα, ελιές, λικέρ. Η παρασκευή των προϊόντων γίνεται σε ειδικά διαμορφωμένο εργαστήριο. Η έκθεση στεγάζεται σε παραδοσιακό κτίριο στο χωριό.

Σημαντική πρωτοβουλία του συνεταιρισμού γυναικών Ασωμάτου είναι η συνεργασία με ντόπιους τεχνίτες και παραγωγούς που κατασκευάζουν χειροποίητα είδη καλαθοπλεκτικής, πέτρινα γουδιά και αρτοποιήματα. Τα προϊόντα αυτά προωθούνται μαζί με τα υπόλοιπα είδη του συνεταιρισμού.

Αρωγοί στην ανάπτυξη του συνεταιρισμού του Ασώματος στάθηκαν έως τώρα το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο με τη μεσολάβησή του για τη χορήγηση επιδότησης από το Υπουργείο Αιγαίου. Το Επίκεντρο για τη διεύρυνση του εμπορικού δικτύου του συνεταιρισμού. ΤΟ ΕΡΓΟΝ Κ.Ε.Κ. με τη διοργάνωση εκπαιδευτικού προγράμματος. Το Υπουργείο Γεωργίας. Επίσης φορείς του χωριού καθώς και ιδιώτες – συντοπίτες με την παραχώρηση κτιριακής υποδομής.

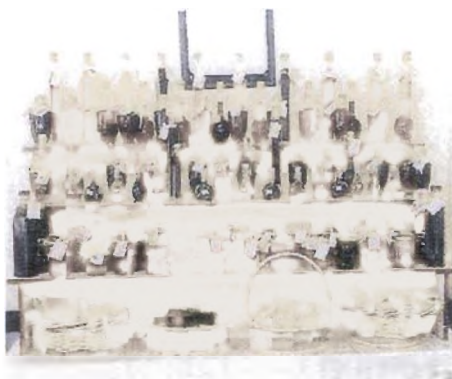
Στα μελλοντικά σχέδια είναι η έναρξη επιχειρηματικής δράσης και στον τομέα του Αγροτουρισμού με την ενοικίαση παραδοσιακών καταλυμάτων. Μελετάται η απόκτηση μεγαλύτερου εργαστηρίου.

ΣΤ) ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ

Ο Αγροτουριστικός συνεταιρισμός Σκαλοχωρίου ιδρύθηκε το 2000 με 49 μέλη έχοντας την στήριξη του Δήμου Καλλονής και του Επιμελητηρίου Λέσβου. Οι γυναίκες του συνεταιρισμού έχουν ως σκοπό να στηρίξουν το οικογενειακό τους εισόδημα αλλά και να παράγουν παραδοσιακά προϊόντα με συνταγές που προέρχονται από τις μαμάδες και τις γιαγιάδες του χωριού και χάνονται στα βάθη των αιώνων.

Κύριες δραστηριότητες του συνεταιρισμού είναι η παραγωγή γλυκών κουταλιού και ταψιού, λικέρ, μαρμελάδες, ζυμαρικά, αρωματικά μυρωδικά, βότανα καθώς και γλυκά τρίγωνα και αμυγδαλωτά σε διάφορα σχέδια. Ο συνεταιρισμός διαθέτει εργαστήριο – πωλητήριο.

Ζ) ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΝΕΜΟΤΙΑΣ « Η ΚΑΛΗ ΛΑΓΚΑΔΑ »

Ο Αγροτουριστικός συνεταιρισμός γυναικών της Ανεμότιας ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 2000 με 30 μέλη. Αφορμή για την ίδρυση ήταν η θέληση των γυναικών για την ανάδειξη του τόπου και για να απασχοληθούν οι γυναίκες του χωριού.

Στο ξεκίνημα είχαν την βοήθεια του Επιμελητηρίου Λέσβου καθώς και της Διεύθυνσης Γεωργίας.

Τα προϊόντα που παράγει ο συνεταιρισμός είναι γλυκά κουταλιού και ταψιού, ζυμαρικά, μαρμελάδες καθώς αναλαμβάνει και διάφορες εκδηλώσεις.

Στα μελλοντικά σχέδια είναι η παραγωγή και η πώληση ντόπιου κρασιού.

Η) ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ «Η ΣΕΛΑΔΑ»

Η Αγία Παρασκευή βρίσκεται στο κέντρο του νησιού. Διαθέτει πολλά παραδοσιακά κτίσματα (σχολεία, ελαιοτριβεία, πολιτιστικά κέντρα κ.α.) με σημαντικότερο το ναό των Ταξιαρχών.

Ο Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός γυναικών της Αγίας Παρασκευής ιδρύθηκε με πρωτοβουλία των γυναικών και την συμπαράσταση της Διεύθυνσης Οικιακής Αγροτικής Οικονομίας του Υπουργείου Γεωργίας τον Μάρτιο του 2001.

Οι γυναίκες της Αγίας Παρασκευής αποφάσισαν να δημιουργήσουν δικό τους συνεταιρισμό, στην προσπάθεια τους να ανεβάσουν το βιοτικό τους επίπεδο , να βοηθήσουν στο οικογενειακό τους εισόδημα καθώς και να ξαναζωντανέψουν τις συνταγές των προγόνων τους.

Τα μέλη του αριθμούν 12 άτομα. Οι ηλικίες των μελών κυμαίνονται από 30 έως 70 ετών και πρόκειται για γυναίκες αγρότισσες.

Μέλη έχουν παρακολουθήσει ανάλογα σεμινάρια σε Γιάννενα και Κύπρο. Έχει βραβευθεί με το πιστοποιητικό ως υπεύθυνης επιχείρησης κατά τα έτη 2003-2004. Το πιστοποιητικό αυτό απονεμήθηκε από το Εργαστήριο Διαχείρισης Βιοποικιλότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου στα πλαίσια του προγράμματος ΝΑΙΑΣ.

Ο Συνεταιρισμός κατά το ξεκίνημά του είχε την στήριξη της Διεύθυνσης Γεωργίας της Νομαρχίας Λέσβου πληρώνοντας το ενοίκιο του εργαστηρίου-εκθετηρίου για ένα χρόνο καθώς και του δήμου παραχωρώντας κτιριακή εγκατάσταση για έξι μήνες.

Ο συνεταιρισμός παράγει γλυκά κουταλιού, ταψιού ,μαρμέλαδες, αρωματικά, μυρωδικά, λικέρ και ζυμαρικά χρησιμοποιώντας πρώτες ύλες από το χωριό. Επίσης η υφαντική τέχνη είναι μια άλλη δραστηριότητα του. Διαθέτει

εργαστήριο – εκθετήριο των προϊόντων του όπου ο επισκέπτης μπορεί να τα προμηθευτεί.

Θ) ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΑΡΑΚΟΙΛΩΝ ΛΕΣΒΟΥ

Ο Αγροτουριστικός Μεταποιητικός Συνεταιρισμός γυναικών Παρακοίλων βρίσκεται στα Παράκοιλα Λέσβου. Είναι ένα χωριό βορειοδυτικά της Λέσβου πλάι στον κόλπο Καλλονής και απέχει 52 χιλ. από την πόλη της Μυτιλήνης. Τα Παράκοιλα φημίζονται για την παραγωγή των εσπεροειδών τους, που πωλούνταν στην Οδησσό και την Κωνσταντινούπολη.

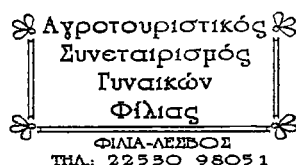
Ο Συνεταιρισμός ιδρύθηκε το 2001 με αφορμή την ενημέρωση ευρωπαϊκών προγραμμάτων από το Επίκεντρο του Επιμελητηρίου Λέσβου.

Τα μέλη του από την αρχή της ίδρυσης τους έως και σήμερα αριθμούν τα 11.

Κύριες δραστηριότητες του συνεταιρισμού είναι η παραγωγή προϊόντων, γλυκών κουταλιού, μαρμελάδων, αρωματικών φυτών-βοτάνων, ζυμαρικών, σπιτικών λικέρ, γλυκά ταψιού, πίτες. Ο συνεταιρισμός προσπαθεί να αξιοποιήσει όλους τους καρπούς του τόπου του. Επίσης αναλαμβάνει την κάλυψη όλων των κοινωνικών εκδηλώσεων(αρραβώνες, γάμοι, βαπτίσεις, επαγγελματικά γεύματα, συνέδρια, δεξιώσεις). Η παρασκευή των προϊόντων γίνεται στα εργαστήρια του. Τα μέλη έχουν αναλάβει και την τυποποίηση με καλαίσθητες συσκευασίες και ειδικά καρτελάκια που πιστοποιούν το συνεταιριστικό προϊόν.

**Ι) ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ-ΑΓΡΟΤΟΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΦΙΛΙΑΣ «ΕΡΜΟΠΥΛΑΙΑ»**

Ο Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Φίλιας ιδρύθηκε το 2004 με 11 μέλη.

Αφορμή για την ίδρυση του συνεταιρισμού ήταν να δοθεί η δυνατότητα να απασχοληθούν οι γυναίκες του χωριού.

Κύριες δραστηριότητες του συνεταιρισμού είναι η παραγωγή γλυκών κουταλιού και ταψιού, μαρμελάδων, αρωματικών φυτών, ζυμαρικών, αρωματικά λάδια, διάφορες πίτες καθώς και επεξεργασία και συσκευασία ελιάς. Ο Συνεταιρισμός προμηθεύεται την πρώτη ύλη από τους παραγωγούς του χωριού αλλά και την τοπική αγορά.

Έχει ενισχυθεί από την Νομαρχία Λέσβου καθώς και από τη Διεύθυνση Γεωργίας.

Κ) ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΓΕΡΑΣ « ΑΡΙΣΤΕΑ»

Ο Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός γυναικών Γέρας ιδρύθηκε το 2004 με πρωτοβουλία της Νομαρχίας του Νομού Λέσβου, της Διεύθυνσης Γεωργίας και του δήμου της περιοχής. Τα μέλη του αριθμούν 14 άτομα ενώ ο συνεταιρισμός ιδρύθηκε με σκοπό να δοθεί απασχόληση στις γυναίκες, να ενισχυθεί το οικογενειακό τους εισόδημα αλλά και να αναδείξουν τα προϊόντα του τόπου τους. Οι γυναίκες δραστηριοποιούνται στην παραγωγή γλυκών κουταλιού, μαρμελάδων, αρωματικών φυτών-βοτάνων, ζυμαρικών αλλά και φτιάχνοντας εργόχειρα.

Κατά την ίδρυσή του έχει ενισχυθεί οικονομικά από την Γεωργική Υπηρεσία της Νομαρχίας Λέσβου και την Νομαρχία Λέσβου. Η ενίσχυση αυτή βοήθησε στην αγορά του εξοπλισμού και την διαμόρφωση του χώρου του συνεταιρισμού.

Μέσα στα οράματα του συνεταιρισμού είναι να βρεθεί μεγαλύτερος χώρος ώστε να λειτουργεί και ως αναψυκτήριο.

Λ) ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΑΓΡΑΣ «ΤΑ ΛΕΥΚΑ»

Ο Αγροτουριστικός συνεταιρισμός γυναικών Άγρας δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης Οικιακής Οικονομίας του Υπουργείου Γεωργίας αλλά και των γυναικών αποφασίζοντας να βρουν οι γυναίκες απασχόληση αλλά και να βοηθήσουν το οικογενειακό τους εισόδημα. Είναι ένας νεοσύστατος συνεταιρισμός καθώς ιδρύθηκε το 2006.

Τα μέλη του συνεταιρισμού αριθμούν τα 15 άτομα.

Κύριες δραστηριότητες του είναι η παραγωγή προϊόντων φτιάχνοντας γλυκά κουταλιού, μαρμελάδες, αρωματικά φυτά, ζυμαρικά αρωματικά λάδια-ξύδια όλα φτιαγμένα με παραδοσιακές συνταγές χρησιμοποιώντας υλικά από την ντόπια παραγωγή.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από όλα τα παραπάνω συμπεραίνεται ότι ο μακροπρόθεσμος σκοπός ανάπτυξης αγροτουριστικών δραστηριοτήτων, είναι η συγκράτηση των ντόπιων κατοίκων στην περιοχή τους και ειδικά των νέων ανθρώπων ώστε να αποφευχθεί η εγκατάλειψη και η ερήμωση της ελληνικής υπαίθρου. Κάτι άλλο σημαντικό είναι η διατήρηση και ανάδειξη των παραδόσεων της γενικότερης πολιτιστικής κληρονομιάς αλλά και η υποστήριξη του αγροτικού εισοδήματος και η ώθηση στον πρωτογενή τομέα παραγωγής.

Ο Αγροτουρισμός ξεκίνησε και συνεχίζεται ως ένα μεγάλο ποσοστό σαν μια γυναικεία υπόθεση αφού στην πλειονότητά τους οι συνεταιρισμοί που έχουν δημιουργηθεί είναι γυναικείοι. Το γεγονός αυτό οφείλεται σε ένα μεγάλο βαθμό στην ανάγκη της γυναίκας της υπαίθρου να δραστηριοποιηθεί και εκτός του νοικοκυριού της. Αυτό πολύ απλά σημαίνει πως η γυναίκα της υπαίθρου εκμεταλλεύτηκε την ευκαιρία να βγει από τα όρια του σπιτιού της και να δουλέψει σε μια δική της επιχείρηση, δίνοντας της έτσι την ευκαιρία να αποκτήσει οικονομική αυτοτέλεια, και να ενταχθεί στη σύγχρονη παραγωγική διαδικασία, ανεβάζοντας έτσι το βιοτικό της επίπεδο.

Συνεπώς, οι γυναικείοι αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί επιτρέπουν την ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας της υπαίθρου, την ενίσχυση της παραγωγής στον πρωτογενή τομέα, την διατήρηση ή και αναβίωση παραδοσιακών τεχνών, συντηρούν την μνήμη των ανθρώπων και γνωρίζουν στους νεότερους παλιά έθιμα αναβιώνοντας τα, γίνονται γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ απομακρυσμένων περιοχών αφού με τον τρόπο αυτό γεννάται η ανάγκη ανταλλαγής εμπειριών και γιατί όχι δυνατότητα συνεργασίας, ενώ το πλέον σημαντικό όλων είναι ότι δίνεται προοπτική ζωής σε περιοχές που μέχρι χθες ερημώνονταν ώστε να κρατήσουν τους νέους και να ξεκινήσουν ένα νέο κεφάλαιο ανάπτυξης.

Άρα από τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι η υπόθεση της μελέτης μας επαληθεύτηκε αφού αποδείχτηκε ότι η ανάπτυξη των γυναικείων αγροτουριστικών οργανώσεων συμβάλλει στην τοπική και οικονομική ανάπτυξη διατηρώντας πολλά στοιχεία της ελληνικής υπαίθρου.

Από τα στοιχεία που προέκυψαν από την έρευνα γίνεται φανερό ότι εκτός από τις θετικές συνέπειες που έχουν να κάνουν με την ίδρυση των γυναικείων συνεταιρισμών δεν παύουν να υπάρχουν και προβλήματα.

Από τα στοιχεία που προέκυψαν από την έρευνά μας γίνεται φανερό ότι εκτός από τις θετικές συνέπειες που έχουν να κάνουν με την ίδρυση των γυναικείων συνεταιρισμών δεν παύουν να υπάρχουν και προβλήματα.

Τα προβλήματα αυτά οφείλονται κυρίως στην έλλειψη οργάνωσης, κεφαλαίων και συνεργασίας, στην έλλειψη προβολής των δραστηριοτήτων τους αλλά και στην ελλιπή εκπαίδευση των μελών.

Για την σωστή αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών προτείνεται η ίδρυση ενός φορέα που θα αναλαμβάνει ευρύτερες και μονιμότερες αρμοδιότητες στο χώρο των γυναικείων αγροτουριστικών συνεταιρισμών. Επίσης απαιτείται έρευνα για νέες περιοχές όπου θα επεκταθούν προγράμματα γυναικείων αγροτουριστικών συνεταιρισμών καθώς και προώθηση ενός προγράμματος διαφήμισης του συνόλου των γυναικείων αγροτουριστικών συνεταιρισμών της χώρας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Αναγνωστοπούλου, Μ., Η Γυναίκα της Λέσβου στα χρόνια της Οθωμανοκρατίας, έκδοση Δήμου Μυτιλήνης, Μυτιλήνη, 1998
- 2) Δρ. Βετσόπουλος, Α., Ελληνικό Συνεταιριστικό Κίνημα, Μεσολόγγι, 2003
- 3) Δροσοπούλου, Σ., Αγροτο-Τουριστικοί Συνεταιρισμοί, εκδόσεις "INTERBOOKS", Αθήνα, 1989
- 4) Κούγιας, Ι.,(επιμέλεια), Παγκοσμιοποίηση και Κοινωνική Οικονομία, Πρακτικά Συνεδρίου, Μεσολόγγι, 2001
- 5) Λαζανά, Φ., Αγροτουρισμός, Μεσολόγγι, 2004
- 6) Μαριάδης, Σ., Συνεργατισμός-Συνεταιρισμοί, εκδόσεις Γιαχούδη, Θεσσαλονίκη, 2003
- 7) Μελέτη, Κ.- Τσουραμάνης Χ., Συνεταιριστική Οικονομία και Νομοθεσία, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2004
- 8) Νικολάρα, Μ., Οδοιπορικό στο γευστικό πολιτισμό της κεντρικής Λέσβου, Καλλονή, 2007
- 9) Πάντα, Μ.- Καραγιάννης Σ., Παρίκος, Γ.(επιμέλεια), Οργάνωση και Διοίκηση επιχειρήσεων, εκδόσεις «ΕΛΛΗΝ», Αθήνα, 1997
- 10) Παπαγεωργίου, Κ., Βιώσιμη Συνεταιριστική Οικονομία, εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα, 2004
- 11) Σφακιανάκης, Μ., Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού, εκδόσεις «ΕΛΛΗΝ», Αθήνα, 2000
- 12) Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ΦΕΚ Α 61 9/3/2000
- 13) Σπαθής Π., Αγροτική Πολιτική, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2005
- 14) Εταιρία Αγροτικής Οικονομίας, Συνεταιριστικοί Προβληματισμοί 2002-2003, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 2003
- 15) Μέργος Γ., Εξελίξεις και προοπτικές του Αγροτικού Τομέα, εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα 1997
- 16) Κλήμης Α., Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα, Β τόμος(περίοδος 1923-1934/35), έκδοση Συνομοσπονδία Συνεταιρισμών, Αθήνα 1988
- 17) Κλήμης Α., Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα, Έ τόμος(περίοδος 1961-1976), έκδοση ΣΕΚΑΠ, Αθήνα 1999
- 18) [www.agrotravel.gr](#)
- 19) www.agrotravel.gr
- 20) www.sporos.org/node/15
- 21) www.minagric.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥΣ ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ ΣΤΗ ΛΕΣΒΟ

A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ (όπως αναφέρεται στο καταστατικό):.....
.....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ (αναφέρατε οδό, ταχυδρομικό κώδικα και δήμο):
.....
.....

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΚΑΙ FAX:
ΤΗΛ:.....FAX.....

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ:.....ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ.....
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΣΗΜΕΡΑ.....
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΝΕΡΓΩΝ ΜΕΛΩΝ.....
ΗΛΙΚΙΕΣ ΜΕΛΩΝ.....

Ο ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΕΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΝΑΙ
ΟΧΙ

ΕΑΝ ΝΑΙ ΠΟΣΟΥΣ.....

ΟΝΟΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ.....

ΜΕ ΤΙ ΑΦΟΡΜΗ ΞΕΚΙΝΗΣΕ Η ΙΔΕΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ;.....
.....
.....

ΠΟΙΟΣ ΕΊΧΕ ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΙΔΕΑ, ΗΤΑΝ ΑΤΟΜΙΚΗ Ή ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ;.....

.....
.....

B. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Κύριες δραστηριότητες του συνεταιρισμού

- Καταλύματα στα σπίτια των μελών
(συνολικός αριθμός δωματίων....., συνολικός αριθμός κλινών.....)

- Ξενώνας του συνεταιρισμού
(συνολικός αριθμός δωματίων....., συνολικός αριθμός κλινών.....)

- Εργαστήριο παραγωγής προϊόντων
 - Προϊόντα Γλυκά κουταλιού
 - Μαρμελάδες
 - Αρωματικά φυτά-Βότανα
 - Ζυμαρικά
 - Αρωματικά λάδια-ξύδια
 - Άλλο

(στην περίπτωση <<Άλλο>> προσδιορίστε τα προϊόντα

.....
.....
.....)

- Εστιατόριο, Καντίνα, Αναψυκτήριο

- (είναι ενοικιασμένο
παραχωρημένο από Δήμο, Κοινότητα κλπ)

- Μονάδα ομαδικής εστίασης (κέτεριγκ)

- Άλλο (αναφέρατε)

.....
.....
.....

Ο Συνεταιρισμός διαθέτει πωλητήριο; ΝΑΙ

ΟΧΙ

Πως διακινεί ο συνεταιρισμός τα προϊόντα του:

- μέσω δικτύων διανομής
- μέσω αποκλειστικών συμφωνιών
- μέσω του πωλητηρίου
- αλλιώς (αναφέρατε)
-
-

Εάν είναι αγροτουριστικός πως εξασφαλίζει την πελατεία του και πως διαφημίζεται; (αναφέρατε σύντομα).....

.....

Ποιες δραστηριότητες πιστεύετε ότι θα πρέπει να αναπτύξετε στο μέλλον και ποιες ενδεχόμενα έχετε αρχίσει να αναπτύσσετε;.....

.....

Γ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ

1. Με ποια προϊόντα ξεκινήσατε;.....
.....
.....
2. Πως τα παρασκευάζατε;.....
.....
3. Από πού παίρνατε την πρώτη ύλη;.....
.....
4. Έχετε σταθερή πελατεία; Διατηρείτε πελατολόγιο;.....
5. Ποια παραδοσιακά προϊόντα παράγει ο συνεταιρισμός;.....
.....
.....
6. Ποια μη παραδοσιακά προϊόντα παράγει ο συνεταιρισμός;.....
.....
.....
7. Υπάρχουν ομάδες που ειδικεύονται στην Παρασκευή συγκεκριμένων προϊόντων;.....
.....
8. Έχετε δικό σας εργαστήριο ή καθεμιά παρασκευάζει τα προϊόντα στο σπίτι της; Θα θέλατε να είχατε το δικό σας χώρο παρασκευής προϊόντων;.....
.....

9. Υπάρχει σύνδεση με εξωτερικό;.....
10. Είναι κάποια προϊόντα που πωλούνται περισσότερο;.....
.....
11. Υπάρχει ανταγωνισμός με προϊόντα σούπερ μάρκετ ή άλλων συνεταιρισμών;.....
.....
12. Τι νέα προϊόντα έχουν δημιουργηθεί στην πορεία ή σκέφτεστε να δημιουργήσετε;.....
.....
.....
13. Υπάρχει ξενόνας; Σκέφτεστε να δημιουργήσετε;.....
14. Τι εκδηλώσεις έχει αναλάβει ή αναλαμβάνει ο συνεταιρισμός.....
.....
.....

Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Ποιο είναι το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας;.....
2. Ποιο ήταν το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας όταν ξεκινήσατε;.....
3. Ποιος ήταν ο ετήσιος κύκλος εργασιών του Συνεταιρισμού σας;

	2002	2003	2004	2005	2006	
Έως 15 χιλ. ευρώ						
Από 15 έως 60 χιλ.						
Από 60 έως 300 χιλ						
Από 300 χιλ και πάνω						

4. Ο Συνεταιρισμός έχει πάρει δάνειο;.....αν ναι ποιου ύψους και από πού;.....
Το δάνειο έχει αποπληρωθεί;.....

5. Έχει ενισχυθεί ο συνεταιρισμός από φορείς ή κοινοτικά προγράμματα;.....
.....

Αναφέρατε τα προγράμματα στα οποία έχετε ενταχθεί:

- Μεσογειακά προγράμματα
- LEADER
- Χρηματοδοτήσεις EOMMEX
- Χρηματοδοτήσεις ΟΑΕΔ

- Ενισχύσεις Γενικής Γραμματείας Ισότητας
- Ενισχύσεις Υπουργείου Γεωργίας

6. Ο Συνεταιρισμός είχε κέρδη το 2006; Αν ναι πώς διανεμήθηκαν ή πως χρησιμοποιήθηκαν;.....

7. Ο Συνεταιρισμός για τα λογιστικά και φορολογικά του θέματα χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες λογιστή-φοροτεχνικού;.....

Ε. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ Ή ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ

1. Με ποιους φορείς έχετε συνεργαστεί ή συνεργάζεστε τακτικά;

- Γενική Γραμματεία Ισότητας
- Υπουργείο Γεωργίας
- ΠΑΣΕΓΕΣ
- Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος
- Νομαρχία της περιοχής σας
- ΕΟΜΜΕΧ
- Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς
- Άλλος

(αναφέρατε).....

2. Έχετε συνεργασία με άλλους συνεταιρισμούς της περιοχής σας;

- ΝΑΙ
 ΟΧΙ

Σε τι συνίσταται η συνεργασία αυτή;.....

3. Συμμετέχετε σε άλλους φορείς, δίκτυα κλπ;.....

- Εάν ναι -σε μια συνεταιριστική τράπεζα
 -σε αναπτυξιακή εταιρεία

- σε εταιρεία λαϊκής βάσης
- στην Ένωση Γυναικείων Συνεταιρισμών
- σε εμπορικό επιμελητήριο
- άλλο

(προσδιορίστε).....

Συμμετέχετε σε κάποιο διεθνές δίκτυο; ΝΑΙ

ΟΧΙ

Εάν ναι ποιο.....

Γράψτε σε λίγες γραμμές τις σκέψεις σας σχετικά με το πώς θα φανταζόσασταν ένα δίκτυο και πως θα θέλατε να λειτουργήσει.....

.....

ΣΤ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΜΕΛΩΝ

1. Πως κρίνετε τις μεταξύ σας σχέσεις;.....

2. Συνεργασία ή συγκρούσεις; Που πιστεύετε ότι οφείλετε αυτό;.....

3. Υπάρχει λύση;.....

Ζ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. Τα μέλη του συνεταιρισμού έχουν παρακολουθήσει κάποιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα σχετικό με τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Εάν ναι πότε ήταν η τελευταία εκπαίδευση;.....

2. Από ποιους φορείς έχετε δεχτεί εκπαιδεύσεις (επιδοτούμενες μακράς διάρκειας, βραχυχρόνιες, συμμετοχή σε ημερίδες κλπ)

- Υπουργείο Γεωργίας
- Γενική Γραμματεία Ισότητα
- ΠΑΣΕΓΕΣ
- Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος
- Ιδιωτικοί φορείς

(στην περίπτωση αυτοί προσδιορίστε ποιои).....

- Άλλοι

(στην περίπτωση αυτοί αναφέρατε ποιои).....
.....

3. Έχετε συμμετάσχει σε κοινοτικές πρωτοβουλίες με εκπαιδευτικό αντικείμενο;

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Εάν ναι στα πλαίσια ποιου προγράμματος
.....

4. Πιστεύετε ότι έχετε ανάγκη περαιτέρω εκπαίδευσης και αν ναι σε ποια αντικείμενα;.....
.....

Η. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

1. Πως αντιμετώπισε η τοπική κοινωνία την δημιουργία του συνεταιρισμού

Θετικά

Αρνητικά

Αδιάφορα

2. Ποιες είναι οι σχέσεις του Συνεταιρισμού με τις τοπικές αρχές

-με το Δήμο

Καλές

Κακές

Αδιάφορες

-με τη νομαρχία

Καλές

Κακές

Αδιάφορες

-με την Διεύθυνση Γεωργίας

Καλές

Κακές

Αδιάφορες

-με την Περιφέρεια

Καλές

Κακές

Αδιάφορες

-με τον τοπικό γεωργικό συνεταιρισμό ή την Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών

- Καλές
- Κακές
- Αδιάφορες

Αναφέρετε κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζετε με κάποιο από τους προαναφερόμενους:.....

3. Η λειτουργία του συνεταιρισμού βοήθησε την τοπική κοινωνία

ΝΑΙ

ΟΧΙ

Εάν ναι με ποιον τρόπο ιδιαίτερα;.....

Θ. ΑΠΟΨΕΙΣ- ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ- ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

1. Ποια κρίνετε ότι είναι τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο συνεταιρισμός;

- Έλλειψη πνεύματος συνεργασίας μεταξύ των μελών
- Τα νέα παιδιά δεν ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν και τα ιδρυτικά μέλη κουράστηκαν
- Οργανωτικές αδυναμίες
- Έλλειψη κεφαλαίων
- Δάνεια
- Αδυναμία διαφήμισης-προώθησης των προϊόντων
- Έλλειψη επιχειρηματικού σχεδίου για την ανάπτυξη του συνεταιρισμού
- Ελλιπής εκπαίδευση των μελών
- Εποχικότητα των δραστηριοτήτων
- Άλλο(προσδιορίστε).....

(σημειώστε στα τετραγωνάκια ιεραρχώντας παράλληλα με 1 το σημαντικότερο, 2 το αμέσως λιγότερο σημαντικό, 3 το επόμενο, κοκ)

Περιγράψτε στις επόμενες σειρές αυτά που σκέφτεστε και τα οποία πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην καλύτερη λειτουργία του συνεταιρισμού

.....
.....

**I. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΔΡΩΝ ΣΤΟΥΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΥΣ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ**

1. Συμμετέχουν άνδρες στο συνεταιρισμό; Αν ναι πόσοι και τι ποσοστό
αντιπροσωπεύουν στο σύνολο των μελών.....

2. Κρίνετε χρήσιμη την παρουσία ανδρών στο συνεταιρισμό; ΝΑΙ

ΟΧΙ

Εάν ναι αναφέρετε γιατί και σε τι μπορούν να βοηθήσουν, εάν όχι γιατί

.....
.....
.....
.....

Το ερωτηματολόγιο συμπλήρωσε η:

Όνοματεπώνυμο:.....

Ιδιότητα στον συνεταιρισμό:.....

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΣΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ ΣΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Άρθρο 10

Η Γενική Συνέλευση συγκροτείται από τα μέλη του συνεταιρισμού, τα οποία έχουν εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οικονομικές τους υποχρεώσεις προς τον συνεταιρισμό.

Με τη διάταξη αυτή αποκλείονται από την συμμετοχή τους στις εργασίες και στη λήψη αποφάσεων από τη γενική συνέλευση τα ασυνεπή προς τις υποχρεώσεις τους μέλη, για να μη επηρεάζουν με την ψήφο τους αποφάσεις που αφορούν στα συνεπή μέλη.

Η παρουσία των μελών στη γενική συνέλευση είναι αυτοπρόσωπη. Εξαίρεση μπορεί να εισάγει το καταστατικό με διάταξή του, η οποία να προβλέπει την εκπροσώπηση στις εργασίες της Γ.Σ. και στις ψηφοφορίες μέλους από άλλο μέλος ειδικά εξουσιοδοτημένο.

Κάθε παριστάμενο μέλος μπορεί να αντιπροσωπεύει μόνο έναν απόντα συνεταίρο.

Ανάλογη ρύθμιση υπήρχε στους προϊσχύσαντες νόμους 602/1915 και 921/1979.

Προβλέπεται επίσης ο τρόπος συμμετοχής των μελών στην γενική συνέλευση καθώς και ο αριθμός των ψήφων, τις οποίες διαθέτει κάθε μέλος, παρέχοντας τη δυνατότητα στο καταστατικό να ορίσει τη συμμετοχή στην Γ.Σ. με πλείονες της μίας (υποχρεωτική) και μέχρι τρεις κατ' ανώτατο όριο ψήφους.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού καθορίζονται οι αρμοδιότητες της γενικής συνέλευσης, και ο τρόπος σύγκλησης αυτής.

Με την παράγραφο 5 ορίζεται ότι αίτηση προς το διοικητικό συμβούλιο για σύγκληση της γενικής συνέλευσης μπορεί να υποβάλει το 1/5 του συνόλου των μελών του συνεταιρισμού.

Άρθρο 11

Απαρτία υπάρχει όταν κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται μέλη που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν πλέον του 50% του συνόλου των ψήφων. Αν δεν επιτευχθεί απαρτία, η γενική συνέλευση συνέρχεται μετά μία εβδομάδα και έχει απαρτία οποιοσδήποτε και αν είναι ο αριθμός των ψήφων που εκπροσωπούνται.

Για τα πλέον σημαντικά για τον συνεταιρισμό θέματα, όπως η μεταβολή του σκοπού, η συγχώνευση με άλλον συνεταιρισμό ή η μετατροπή και η διάλυση του συνεταιρισμού, προβλέπεται η ύπαρξη αυξημένης απαρτίας τόσο κατά την πρώτη (67%) όσο και κατά την επαναληπτική (1/2).

Άρθρο 12

Οι αποφάσεις στη γενική συνέλευση λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων, που εκπροσωπούνται στη γενική συνέλευση και, όπως είναι επόμενο, δεσμεύουν όλα τα μέλη ανεξαιρέτως, έστω και αν διαφωνούν ή ήταν απόντα κατά τη λήψη της απόφασης. Αυξημένη πλειοψηφία δύο τρίτων (2/3) των ψήφων απαιτείται για τα θέματα για τα οποία απαιτείται και αυξημένη απαρτία, δηλαδή για τη μεταβολή του σκοπού του συνεταιρισμού, τη συγχώνευση με άλλον συνεταιρισμό, τη μετατροπή και για τη διάλυση του συνεταιρισμού. Πέραν αυτών, αφήνεται στο καταστατικό να ορίσει και άλλα θέματα για τα οποία απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία.

Η παράγραφος 3 του άρθρου, ορίζει τα θέματα για τα οποία απαιτείται μυστική ψηφοφορία.. Αυτά είναι οι αρχαιρεσίες, η απαλλαγή από την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου, η έγκριση του ισολογισμού, του απολογισμού και του πίνακα αποτελεσμάτων χρήσης, καθώς και η ψηφοφορία επί προσωπικών θεμάτων. Η ίδια παράγραφος ρυθμίζει και το θέμα της μη απαλλαγής από την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή μη

έγκρισης του ισολογισμού, του απολογισμού και του πίνακα αποτελεσμάτων χρήσης. Στην περίπτωση αυτή, η γενική συνέλευση, μετά από ακρόαση της έκθεσης των ελεγκτών, αποφασίζει, στην ίδια συνεδρίαση, για την ανάκληση ή μη των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Εφόσον αποφασιστεί ανάκληση, η γενική συνέλευση στην ίδια συνεδρίαση εκλέγει προσωρινό διοικητικό συμβούλιο, το οποίο υποχρεούται, εντός 20 ημερών να συγκαλέσει τη γενική συνέλευση των μελών με θέμα την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου.

Σύμφωνα με την παρ. 4, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δικαιούνται να μετέχουν στην ψηφοφορία στα θέματα απαλλαγής από την ευθύνη τους μόνο με τις ψήφους που διαθέτουν, δηλαδή δεν μπορούν στην περίπτωση αυτή να εκπροσωπούν και άλλους συνεταίρους.

Άρθρο 13

Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης, που αντιβαίνουν στο νόμο και στο καταστατικό είναι άκυρες. Η ακυρότητα κηρύσσεται από το μονομελές Πρωτοδικείο, μετά από αίτηση κάθε μέλους ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, εντός προθεσμίας ενός μηνός από τη λήψη της απόφασης. Η απόφαση αυτή υπόκειται σε έφεση.

Άρθρο 14

Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγεται από τη γενική συνέλευση για θητεία, που ορίζεται από το καταστατικό, μεταξύ δύο και τεσσάρων ετών. Ο αριθμός των μελών του Διοικητικού συμβουλίου ορίζεται επίσης από το καταστατικό, είναι περιττός και όχι μικρότερος από 3 μέλη. Το καταστατικό μπορεί ακόμη να προβλέπει τη συμμετοχή στο διοικητικό συμβούλιο και εκπροσώπου του προσωπικού του συνεταιρισμού και να καθορίζει την έκταση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου.

Το διοικητικό συμβούλιο είναι αρμόδιο για κάθε θέμα που αφορά στη διοίκηση του συνεταιρισμού, στη διαχείριση της περιουσίας και των υποθέσεων του και στην επιδίωξη του σκοπού του, με εξαίρεση τα θέματα για τα οποία

αποκλειστικά αρμόδια ν' αποφασίσει είναι η γενική συνέλευση. Το καταστατικό ορίζει τις αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου (παρ.8).

Το διοικητικό συμβούλιο εκπροσωπεί το συνεταιρισμό δικαστικά και εξώδικα (παρ. 2). Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα ορισμού, από το διοικητικό συμβούλιο, γενικού διευθυντή (μάνατζερ), στον οποίο να αναθέτει, με σύμβαση διαχείρισης, την μερική ή ολική άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου, πλην εκείνων που κατά το νόμο ή το καταστατικό απαιτούν συλλογική ενέργεια. Τα σχετικά με τη σύμβαση διαχείρισης υπόκεινται σε προηγούμενη έγκριση από τη γενική συνέλευση (παρ. 10).

Η δυνατότητα που παρέχει το σχέδιο νόμου στο καταστατικό για την εκχώρηση των αρμοδιοτήτων σε γενικό διευθυντή (μάνατζερ), αποβλέπει στη διευκόλυνση των συνεταιριστικών επιχειρήσεων να χρησιμοποιούν έμπειρα επαγγελματικά στελέχη, τα οποία θα διαχειρίζονται τις υποθέσεις της συνεταιριστικής επιχείρησης με ταχύτητα, ευελιξία και ειδική κατάρτιση, ώστε να ισχυροποιείται η ανταγωνιστικότητά τους στην αγορά. Στην περίπτωση που οι διοικήσεις θα αξιοποιήσουν αυτή τη δυνατότητα, η διαχείριση θα γίνεται υπό την επίβλεψη του διοικητικού συμβουλίου, το οποίο θα τηρείται ενήμερο, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης διαχείρισης. Οι συνεταιρισμοί στις Ευρωπαϊκές χώρες, ενόψει του οξυμένου ανταγωνισμού που επιφέρει η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, προσφεύγουν όλο και περισσότερο στη στήριξη των επιχειρηματικών τους πρωτοβουλιών από ειδικευμένα στελέχη, στα οποία παρέχουν εκτεταμένες αρμοδιότητες και από τα οποία ζητούν αντίστοιχες ευθύνες.

Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας δεν προβλέπεται να υπερισχύει η ψήφος του προέδρου, όπως σε προηγούμενους νόμους, διότι μια τέτοια διάταξη, παρά το ότι ίσως θα διευκόλυνε τη λήψη αποφάσεων, έχει κριθεί ως απαράδεκτη, διότι παραβιάζει την ισοδυναμία των ψήφων.

Σύμφωνα με την παράγραφο 7, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την ανάθεση, με ειδική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, σε μέλη του το χειρισμό υποθέσεων του συνεταιρισμού. Για την απασχόλησή τους αυτή μπορεί να προβλέπεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται από τη γενική συνέλευση. Επίσης, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την παροχή εξόδων κίνησης και παράστασης στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του οργάνου. Τα σχετικά ποσά καθορίζονται επίσης από τη γενική συνέλευση.

Άρθρο 15

Η εκλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου διενεργείται με μυστική ψηφοφορία και με ενιαίο ψηφοδέλτιο στο οποίο αναγράφονται οι υποψήφιοι με αλφαβητική σειρά. Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης καθορίζεται υποχρεωτικά από το καταστατικό και δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το μισό του αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Εκλέγονται εκείνοι που συγκεντρώνουν τις περισσότερες ψήφους και οι υπόλοιποι θεωρούνται αναπληρωματικοί κατά τη σειρά του αριθμού ψήφων που έλαβαν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

III

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Όπως σε όλες τις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις έτσι και στους αγροτουριστικούς Συνεταιρισμούς Γυναικών χρειάζεται να συνταχθεί ένα καταστατικό που θα περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία του Συνεταιρισμού όπως το σκοπό του, τη διάρκεια του, το κατατεθειμένο του κεφάλαιο, την έδρα του, το διοικητικό του συμβούλιο, τις προϋποθέσεις για να γίνει κάποιος μέλος του συνεταιρισμού, την αξία της συνεταιριστικής μερίδας, τις συνεδριάσεις του συμβουλίου, τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης κ.α.

Βάση του καταστατικού διοικούνται όλοι οι συνεταιρισμοί έτσι ώστε να υπάρχει μια γραμμή πλεύσης για τη σωστή λειτουργία του Συνεταιρισμού και η πρέπουσα διαφάνεια στις αποφάσεις των συνελεύσεων και τη διαχείριση του Συνεταιρισμού και των οικονομικών πόρων αυτού.

Το καταστατικό που ακολουθεί είναι ενός από τους αναπτυσσόμενους Αγροτουριστικούς Συνεταιρισμούς Γυναικών, του Μεσοτόπου και περιέχει όλες τις τροποποιήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από την ίδρυση του Συνεταιρισμού μέχρι και σήμερα

Σκοπός αυτών των τροποποιήσεων είναι η διασφάλιση της βιωσιμότητας και η ομαλή λειτουργία του Συνεταιρισμού.

Κ Α Τ Α Σ Τ Α Τ Ι Κ Ο
Του Αγροτικού Συνεταιρισμού Γυναικών Μεσοτόπου Λέσβου
(Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2810/2000)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σύσταση - Επωνυμία - Έδρα

Συνιστάται Αγροτικός Συνεταιρισμός με την επωνυμία «Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Μεσοτόπου Λέσβου» με έδρα το Δημοτικό Διαμέρισμα Μεσοτόπου του Δήμου Ερεσσού-Αντίσσης του Νομού Λέσβου, όπου είναι εγκατεστημένη και η Διοίκησή του.

Άρθρο 2

Περιφέρεια

Ο Συνεταιρισμός έχει περιφέρεια τη γεωγραφική περιοχή, η οποία ορίζεται από τα διοικητικά όρια του Δημοτικού Διαμερίσματος Μεσοτόπου του Δήμου Ερεσσού-Αντίσσης όπου δραστηριοποιούνται τα μέλη του.

Άρθρο 3

Σκοπός - Δραστηριότητες

1. Ο Συνεταιρισμός αποσκοπεί, με την ισότιμη συνεργασία και την αμοιβαία βοήθεια των συνεταίρων μελών του στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης.
2. Για την επίτευξη των σκοπών του ο Συνεταιρισμός αναπτύσσει οποιοσδήποτε δραστηριότητες, με τις οποίες καλύπτει ολόκληρο το φάσμα της παραγωγής, μεταποίησης και εμπορίας των αγροτικών προϊόντων, καταναλωτικών προϊόντων γενικά, προμήθειας και εμπορίας γεωργικών εφοδίων, καθώς και της κατασκευής, προμήθειας και εμπορίας μέσων αγροτικής παραγωγής και της παροχής υπηρεσιών.

Οι δραστηριότητες αυτές ενδεικτικά είναι οι εξής :

- Η ίδρυση και λειτουργία υποκαταστημάτων, παραρτημάτων ή γραφείων στο εσωτερικό και το εξωτερικό.
- Η επεξεργασία, μεταποίηση και εμπορία παραδοσιακών προϊόντων, γλυκών, εδεσμάτων, ειδών χειροτεχνίας, κ.α, μέσω της «Ίδρυσης και Διαχείρισης Εργαστηρίων Παραγωγής».
- Η ανάπτυξη υποδομής και παροχής υπηρεσιών τροφοδοσίας(ολικό κετερινγκ) και η οργάνωση καινοτόμων δράσεων που θα περιλαμβάνουν εκτός άλλων και εξοπλισμό χώρου και διοργάνωση πολιτιστικών δράσεων.
- Η ίδρυση και λειτουργία αρτοποιείου και ζαχαροπλαστείου.
- Η άσκηση τής αγροτικής πίστης.
- Η πρακτόρευση στην περιφέρειά του των ασφαλιστικών εταιριών, των οποίων η πλειονότητα των μετοχών ανήκει σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις.
- Η πρακτόρευση στην περιφέρειά του, Οργανισμών ασφάλισης ή αγροτικής παραγωγής και κεφαλαίου.
- Η παροχή τεχνικής βοήθειας στα μέλη.
- Η δημιουργία συνεταιριστικών επιχειρήσεων, για την προμήθεια στα μέλη καταναλωτικών αγαθών.
- Η παρέμβαση και η λήψη κάθε μέτρου προστασίας των αγροτικών προϊόντων των μελών του και τρίτων.
- Η παροχή συνεταιριστικής εκπαίδευσης.
- Η ίδρυση και λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων, η ανάπτυξη του οικοτουρισμού, του κοινωνικού τουρισμού και αγροτουριστικών εργασιών.
- Κάθε δραστηριότητα για τη βελτίωση της κοινωνικής και πολιτιστικής κατάστασης των μελών του και του βιοτικού τους επιπέδου.
- Η παροχή υπηρεσιών για τη φροντίδα ηλικιωμένων και αναξιοπαθούντων ατόμων.
- Η διοργάνωση εκδρομών και περιηγήσεων.
- Η λειτουργία γραφείου ενοικιάσεως οχημάτων και εξοπλισμού αναψυχής.
- Η παραγωγή και εμπορία ειδών φυτικής παραγωγής και υλικών αγροτικής εκμετάλλευσης (π.χ. αγροτικά εργαλεία, φυτοφάρμακα, λιπάσματα και εμπλουτισμένα χρώματα, πάσης φύσεως σπόρους κ.λ.π.).

3. Απαγορεύεται στο Συνεταιρισμό να χορηγεί χρηματικά δάνεια σε μη μέλη του ή να παρέχει εγγυήσεις υπέρ αυτών.

4. Για την εκπλήρωση των σκοπών του ο Συνεταιρισμός μπορεί :

α) Να μετέχει σε Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών.

β) Να συμπράττει σε κοινές επιχειρήσεις με καταναλωτικούς ή άλλους συνεταιρισμούς, νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, με κοινωφελείς Οργανισμούς, με επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), με συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών και με φυσικά ή νομικά πρόσωπα στο πλαίσιο της διακρατικής και διεπαγγελματικής συνεργασίας.

γ) Να συνιστά ή μετέχει σε εταιρίες του Εμπορικού Νόμου ή του Αστικού Κώδικα, που έχουν αντικείμενό τους δραστηριότητα, που εμπίπτει στους σκοπούς του Συνεταιρισμού.

δ) Να αναγνωρίζεται ως Ομάδα Παραγωγών.

5. Ο Συνεταιρισμός εκπροσωπείται στις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι οποίες συνιστώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2732/1999 σε εθνικό επίπεδο από την ΠΑΣΕΓΕΣ, ή από άλλη αντιπροσωπευτική Συνεταιριστική Οργάνωση.

Σε περιφερειακό επίπεδο η εκπροσώπηση θα γίνει σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

6. Τα μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού μπορούν να συνιστούν Κλαδικές Οργανώσεις Παραγωγής Αγροτικού Συνεταιρισμού (ΚΟΠΑΣ) καθώς και Ομάδες Κοινής Εκμετάλλευσης Ο.Κ.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 39 του Ν. 2810/2000

Άρθρο 4

Χρονική διάρκεια του Συνεταιρισμού

Η χρονική διάρκεια του Συνεταιρισμού είναι απεριόριστη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις και κωλύματα εγγραφής

1. Μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν φυσικά πρόσωπα, εφόσον πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις και δεν συντρέχει από τον νόμο περίπτωση αποκλεισμού τους από το Συνεταιρισμό.

Για να γίνει ένα φυσικό πρόσωπο μέλος του Συνεταιρισμού απαιτείται :

α) Να έχει πλήρη ικανότητα για δικαιοπραξία.

β) Να ασχολείται σε οποιονδήποτε κλάδο ή δραστηριότητα της αγροτικής οικονομίας, που εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του Συνεταιρισμού και να αποδέχεται να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του Συνεταιρισμού.

2. Δεν μπορεί να γίνει μέλος του Συνεταιρισμού όποιος :

α) Αντιστρατεύεται με οποιονδήποτε τρόπο τα συμφέροντα του Συνεταιρισμού.

β) Τελεί υπό απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη ή έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα εκ δόλου ή πλημμέλημα, σε βάρος της περιουσίας Αγροτικού Συνεταιρισμού.

3. Μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν νομικά πρόσωπα, που έχουν ως καταστατικό σκοπό τους την άσκηση επιχείρησης αγροτικής παραγωγής, η οποία εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του Συνεταιρισμού και η οποία δεν είναι ανταγωνιστική προς εκείνη του Συνεταιρισμού.

Για να γίνει ένα νομικό πρόσωπο μέλος του Συνεταιρισμού απαιτείται να μη τελεί υπό εκκαθάριση ή σε κατάσταση πτώχευσης.

Άρθρο 6

Όροι εισδοχής

1. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του προηγούμενου άρθρου, για να εγγραφούν στο Συνεταιρισμό πρέπει να υποβάλουν έγγραφη αίτηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει το ονοματεπώνυμο, ή την επωνυμία (εφόσον είναι νομικό πρόσωπο), το πατρώνυμο, το επάγγελμα ή τη δραστηριότητα και την κατοικία, ή την έδρα καθώς και δήλωση του υποψήφιου μέλους ότι αποδέχεται ανεπιφύλακτα τους όρους του καταστατικού, ότι έχει τις προϋποθέσεις του καταστατικού να γίνει μέλος του Συνεταιρισμού και ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του κωλύματα, από αυτά που προβλέπονται από το νόμο και τα οποία αποκλείουν την εγγραφή του στο Συνεταιρισμό.
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού αποφασίζει για την αποδοχή ή όχι της αίτησης μέσα σε χρονικό διάστημα ενός (1) μηνός από την υποβολή της. Αποδοχή της αίτησης μετά από τη λήψη απόφασης για σύγκληση Γενικής Συνέλευσης και μέχρι την έναρξη και το τέλος των εργασιών της δεν επιτρέπεται.
3. Σε περίπτωση που το Διοικητικό Συμβούλιο απορρίψει την αίτηση ή παραλείψει να πάρει απόφαση, το υποψήφιο μέλος μπορεί να προσφύγει εγγράφως στην πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση, η οποία επιλαμβάνεται του αιτήματος και αποφασίζει οριστικά.

Άρθρο 7

Απόκτηση της ιδιότητας του μέλους

1. Η συνεταιριστική ιδιότητα αποκτάται από την ημερομηνία της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης, που δέχεται την αίτηση, που διατάσσει την εγγραφή, εφόσον το ενδιαφερόμενο μέλος έχει καταβάλει τη συνεταιρική του μερίδα, σύμφωνα με το άρθρο 14 του καταστατικού αυτού.
2. Τα ιδρυτικά μέλη αποκτούν την ιδιότητα του μέλους από την καταχώρηση του Καταστατικού στο Βιβλίο Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών, που τηρείται στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο και την καταβολή της συνεταιρικής τους μερίδας, σύμφωνα με το άρθρο 14 του καταστατικού.
3. Με την απόκτηση της συνεταιριστικής ιδιότητας το μέλος εγγράφεται στο Βιβλίο Μητρώου των Μελών.

Άρθρο 8

Δικαιώματα Μελών

Τα μέλη του Συνεταιρισμού δικαιούνται :

1. Να συμμετέχουν και ψηφίζουν στις Γενικές Συνελεύσεις του.
2. Να εκλέγονται στο Διοικητικό Συμβούλιο και αντιπρόσωποι σε ανωτέρου βαθμού Α.Σ.Ο.
3. Να συνιστούν και να συμμετέχουν στις Ομάδες Παραγωγών του Αγροτικού Συνεταιρισμού και λοιπές μορφές συλλογικής δράσης του Συνεταιρισμού.
4. Να συμμετέχουν στις συγκαλούμενες συσκέψεις, για θέματα του Συνεταιρισμού ή των μελών του.
5. Να συμμετέχουν σε συσκέψεις, σεμινάρια και συνέδρια στο εσωτερικό και εξωτερικό, που υιοθετεί ο Συνεταιρισμός.
6. Να ζητούν με αίτησή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο πληροφορίες σχετικά με την πορεία των υποθέσεων του Συνεταιρισμού. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει τις σχετικές πληροφορίες στην πρώτη μετά την υποβολή της αίτησης Γενική Συνέλευση των μελών.
7. Να ζητούν με αίτησή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο και να παίρνουν αντίγραφα των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης, του Ισολογισμού και του Λογαριασμού κερδών και ζημιών. Τα αντίγραφα αυτά χορηγούνται στο μέλος μέσα σε προθεσμία ενός μηνός το αργότερο από την υποβολή της αίτησης και εφόσον ο ενδιαφερόμενος καταβάλει την σχετική δαπάνη.

8. Να λαμβάνουν, με αίτησή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο, γνώση του περιεχομένου των ατομικών τους λογαριασμών και των αποφάσεων του Συνεταιρισμού.
Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί με αιτιολογημένη απόφασή του να αρνηθεί τη γνωστοποίηση του περιεχομένου των αποφάσεων, για τις εμπορικές δραστηριότητες του Συνεταιρισμού, αν από τη γνωστοποίησή τους πιθανολογείται βλάβη των συμφερόντων του Συνεταιρισμού.
Στην περίπτωση αυτή το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να φέρει το θέμα για την λήψη οριστικής απόφασης στην πρώτη Γενική Συνέλευση των μελών.
9. Να συμμετέχουν στη διανομή των πλεονασμάτων της διαχειριστικής χρήσης και στο προϊόν της εκκαθάρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος καταστατικού και με τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης.
10. Να συμμετέχουν στις δραστηριότητες και στις συναλλαγές του Συνεταιρισμού, να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες και τις εγκαταστάσεις του.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις Μελών

1. Οι συνεταίροι υποχρεούνται να παραμείνουν μέλη του Συνεταιρισμού τουλάχιστον για τρία (3) χρόνια και αναλαμβάνουν την υποχρέωση εγγραφής στην Ομάδα Παραγωγών του Συνεταιρισμού για την ελάχιστη χρονική περίοδο, που απαιτούν οι κοινοτικοί κανονισμοί. Κάθε μέλος του Συνεταιρισμού κοινοποιεί την τυχόν αποχώρησή του γραπτώς έξι (6) μήνες πριν την αποχώρησή του. Αποχώρηση είναι δυνατή πριν τη λήξη της τριετίας μόνο ένεκα σπουδαίου λόγου κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου.
2. Τα μέλη του Συνεταιρισμού οφείλουν και δεσμεύονται :
 - α) Να συμμορφώνονται πιστά με τις διατάξεις του καταστατικού του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Συνεταιρισμού της Ομάδας Παραγωγών, τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού.
 - β) Να συμμετέχουν ενεργά και να συνεργάζονται στη λειτουργία και στις δραστηριότητες του Συνεταιρισμού, να υπερασπίζονται και να εξυπηρετούν τα συμφέροντα του Συνεταιρισμού και να μη προβαίνουν σε πράξεις που μπορούν να βλάψουν τα συμφέροντά του ή τα συμφέροντα των συνεταίρων, ως μελών του Συνεταιρισμού.
 - γ) Να εκπληρώνουν όλες τις υποχρεώσεις που ορίζονται από το νόμο, τις διατάξεις του καταστατικού αυτού και τους κανονισμούς του Συνεταιρισμού-Ομάδας Παραγωγών.
 - δ) Να μη ανταγωνίζονται το Συνεταιρισμό, στον οποίο είναι μέλη.

- ε) Να παραδίδουν στο Συνεταιρισμό, σύμφωνα με τις ειδικότερες προβλέψεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, την παραγωγή τους, που προορίζεται για το εμπόριο, των προϊόντων, για τα οποία η Γενική Συνέλευση αποφάσισε την κοινή εμπορία ύστερα από μεταποίηση ή όχι.
- στ) Να δηλώνουν στο Συνεταιρισμό μέσα σε προθεσμίες, που καθορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο με απόφασή του, την παραγωγή που προορίζεται για πώληση των προϊόντων, της οποίας τη συγκέντρωση έχει αποφασίσει η Γενική Συνέλευση.
- ζ) Να εφαρμόζουν τους κανόνες παραγωγής και ποιότητας, που θεσπίζονται για κάθε προϊόν, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.
- η) Να δέχονται και να διευκολύνουν τα Όργανα του Συνεταιρισμού, που είναι αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων παραγωγής και ποιότητας.
- θ) Να τηρούν όλες τις υποχρεώσεις, που επιβάλλονται από το Συνεταιρισμό-Ομάδα Παραγωγών (π.χ. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Συνεταιρισμού-Ομάδας Παραγωγών).
- ι) Να εμπορεύονται την παραγωγή τους μέσω του Συνεταιρισμού.
3. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, τα μέλη μπορούν να απαλλάσσονται μερικά ή ολικά από την υποχρέωση για παράδοση της παραγωγής τους στο Συνεταιρισμό, εφόσον :
- Έχουν αντικειμενική αδυναμία ή άλλους σοβαρούς λόγους.
 - Πριν από την ένταξή τους στο Συνεταιρισμό είχαν συνάψει αποδεδειγμένα συμβάσεις πώλησης των προϊόντων τους σε τρίτους, εφόσον ο Συνεταιρισμός έχει ενημερωθεί έγκαιρα για τη διάρκεια, τον όγκο παραγωγής και τις λοιπές λεπτομέρειες της σύμβασης.
 - Ο Συνεταιρισμός αδυνατεί να απορροφήσει την προσφερόμενη παραγωγή.
4. Συνεταίρος, που αδικαιολόγητα δεν δηλώνει την παραγωγή του έγκαιρα στο Συνεταιρισμό με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του εδαφίου στ' του παρόντος ή κάνει ανακριβή δήλωση και δεν προσκομίζει την παραγωγή του στις εγκαταστάσεις του Συνεταιρισμού ή στο χώρο, που ο Συνεταιρισμός ορίζει ή διαθέτει την παραγωγή του μερικά ή ολικά σε άλλους φορείς χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση του Συνεταιρισμού :
- α) Υπόκειται στην πληρωμή ποινικής ρήτρας μέχρι ποσοστού 10% επί της αξίας κάθε κιλού προϊόντος, που δεν παραδίδεται. Το ακριβές ποσό της ποινικής ρήτρας προσδιορίζεται από τη Γενική Συνέλευση κατά τη λήψη της σχετικής απόφασης για την κοινή εμπορία του σχετικού προϊόντος, και
- β) Μπορεί να διαγραφεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία επιβάλλει ταυτόχρονα και ποινική ρήτρα.

Άρθρο 10

Αποχώρηση Μελών

1. Τα μέλη του Συνεταιρισμού δεν μπορούν να αποχωρήσουν από αυτόν πριν περάσει το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο άρθρο 9 παρ. 1, εκτός εάν συντρέχει σπουδαίος λόγος, κατά τα ανωτέρω.
2. Για την αποχώρηση απαιτείται έγγραφη αίτηση του μέλους προς το Συνεταιρισμό πριν από έξι (6) τουλάχιστον μήνες. Μέχρι τη χρονολογία της αποχώρησης εξακολουθεί το μέλος, που ζήτησε να αποχωρήσει, να έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των άλλων μελών και να μετέχει στις Γενικές Συνελεύσεις. Όμως, από την ημέρα υποβολής της αίτησης θεωρείται ότι παραιτήθηκε από τυχόν αξιώματα, που κατείχε σε όργανα του Συνεταιρισμού ή σε ανώτερου βαθμού Αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση, στην οποία μετέχει ο Συνεταιρισμός.
3. Το μέλος που ζήτησε την αποχώρηση από το Συνεταιρισμό μπορεί να την ανακαλέσει με έγγραφη δήλωσή του προς το Συνεταιρισμό μέχρι τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, που η αποχώρησή του γίνεται οριστική. Επανάκτηση των αξιωμάτων που κατείχε αποκλείεται.
4. Ο συνεταίρος υποχρεούται να επανορθώσει κάθε ζημιά του Συνεταιρισμού από την πρόωρη λύση της συνεταιριστικής σχέσης χωρίς σπουδαίο λόγο.

Άρθρο 11

Διαγραφή Μέλους

1. Με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου διαγράφεται μέλος του Συνεταιρισμού, όταν :
 - α) Δεν έχει πλέον τις προϋποθέσεις εγγραφής.
 - β) Τεθεί υπό απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη
 - γ) Αρνείται χωρίς λόγο την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του απέναντι στο Συνεταιρισμό και δεν εφαρμόζει τις διατάξεις του παρόντος καταστατικού, του νόμου, του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης.
 - δ) Ανταγωνίζεται το Συνεταιρισμό, στον οποίο είναι μέλος .
 - ε) Βλάπτει από πρόθεση τα συμφέροντα του Συνεταιρισμού και ιδίως με την άσκηση κάθε δραστηριότητας, η οποία στρέφεται εναντίον των οικονομικών ή ηθικών συμφερόντων του Συνεταιρισμού.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο πριν από την απόφασή του περί διαγραφής συνεταιρίου, τάσσει σ' αυτόν δεκαήμερη προθεσμία για παροχή εξηγήσεων και άρση του λόγου διαγραφής, αν συντρέχει τέτοια περίπτωση.
3. Κατά της απόφασης διαγραφής επιτρέπεται προσφυγή του διαγραφέντος στη Γενική Συνέλευση.
Τη διαγραφή στη Γενική Συνέλευση εισηγείται το Διοικητικό Συμβούλιο, που υποχρεούται όπως και η Γενική Συνέλευση να ακούσει προηγουμένως το υπό διαγραφή μέλος.

4. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους που διαγράφεται, επέρχεται με την κοινοποίηση της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνέλευσης, εάν ασκηθεί σ' αυτή.
5. Στα μέλη, που διαγράφονται για τους λόγους που αναφέρονται στα εδάφια γ' δ' και ε' της παραγράφου 1 του παρόντος, δεν επιστρέφονται οι υποχρεωτικές μερίδες

Άρθρο 12

1. Σε περίπτωση θανάτου μέλους του Συνεταιρισμού, ο κληρονόμος ή όταν υπάρχουν περισσότεροι κληρονόμοι, αυτός που υποδείχθηκε με έγγραφη συμφωνία του, εφόσον έχει τις προϋποθέσεις του νόμου και του καταστατικού να γίνει μέλος, υπεισέρχεται σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μέλους που πέθανε.

Η δήλωση-αίτηση του κληρονόμου για τη συνέχιση στο πρόσωπό του της συνεταιριστικής ιδιότητας του μέλους που πέθανε, υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία του θανάτου του μέλους.

2. Αν δεν υποδειχθεί, η ονομαστική αξία της μερίδας, όπως τυχόν έχει προσ αυξηθεί ή μειωθεί ανάλογα όταν υπάρχει ζημιά, αποδίδεται στους κληρονόμους στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης στη διάρκεια της οποίας επήλθε ο θάνατος του μέλους.

Άρθρο 13

Δικαιώματα εξερχόμενων Μελών

1. Ο συνetaίρος, που εξέρχεται από το Συνεταιρισμό, δεν μπορεί να ζητήσει την εκκαθάρισή του, ούτε έχει καμιά απαίτηση ή αξίωση πάνω στην περιουσία του. Δικαιούται μόνο στην επιστροφή της υποχρεωτικής συνεταιρικής του

μερίδας ή μερίδων, που καταβλήθηκαν απ' αυτόν, όπως έχουν διαμορφωθεί, καθώς και το μέρος από το καθαρό πλεόνασμα της ετήσιας διαχείρισης, αν υπάρχει, που δικαιούται στο τέλος της χρήσης που εξήλθε, αφού αφαιρεθούν και στις δύο περιπτώσεις οι ζημιές των προηγούμενων χρήσεων και οι κρατήσεις για τα αποθεματικά κεφάλαια, που προβλέπονται από το νόμο και το καταστατικό.

2. Η απόδοση της συνεταιρικής μερίδας και του δικαιώματος από το πλεόνασμα της χρήσης γίνεται μέσα σ' ένα χρόνο από την ημερομηνία που το μέλος, σύμφωνα με το νόμο, έχασε τη συνεταιριστική του ιδιότητα όχι όμως νωρίτερα από έξι μήνες απ' αυτή.
3. Αν μέχρι την οριστική έξοδο του μέλους αποφασισθεί η επιβολή εισφοράς στα μέλη, η απόφαση εφαρμόζεται και σε εκείνους, που έχουν ζητήσει να αποχωρήσουν.
4. Το Διοικητικό Συμβούλιο πάντοτε παίρνει τα κατάλληλα μέτρα για την εξασφάλιση των απαιτήσεων του Συνεταιρισμού έναντι των συνεταιίρων, που αποχωρούν ή διαγράφονται καθώς και για την εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεών τους απέναντι στο Συνεταιρισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ - ΕΥΘΥΝΗ

Ά ρ θ ρ ο 14

Συνεταιρική μερίδα

1. Κάθε μέλος συμμετέχει στο Συνεταιρισμό υποχρεωτικά με μια υποχρεωτική συνεταιρική μερίδα και έχει μια ψήφο.
2. Η υποχρεωτική συνεταιρική μερίδα ορίζεται σε Χίλια Διακόσια Ευρώ. (1200 €) . Η συνεταιρική μερίδα καταβάλλεται σε τρεις (3) ισόποσες ετήσιες δόσεις.
3. Η συνεταιρική μερίδα είναι αδιαίρετη και ίση για όλους τους συνεταίρους.
4. Οι υποχρεωτικές μερίδες είναι έντοκες. Ο τόκος επί της αξίας της μερίδας θα υπολογίζεται με επιτόκιο το οποίο θα καθορίζει κατ' έτος η Γενική Συνέλευση των μελών, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Ο τόκος θα λαμβάνεται με πλειοψηφία του άρθρου 23 παρ.1 του παρόντος.
5. Τα μέλη μπορούν να αποκτήσουν μέχρι δώδεκα (12) πρόσθετες υποχρεωτικές μερίδες με καταβολή χιλίων διακοσίων Ευρώ (1200) για κάθε μία, ανάλογα με το ύψος των συναλλαγών τους με τον Συνεταιρισμό. Ειδικότερα, στο τέλος κάθε λογιστικής χρήσης καταρτίζεται πίνακας των μελών στον οποίο αναγράφεται το ύψος των συναλλαγών κάθε μέλους με τον Συνεταιρισμό και υπολογίζεται ο μέσος όρος. Ο πίνακας αυτός αναρτάται στα γραφεία του Συνεταιρισμού τουλάχιστον ένα μήνα πριν από την ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση.
6. Τα μέλη, οι εργαζόμενοι στο Συνεταιρισμό και τρίτοι μπορεί να αποκτήσουν Μέχρι τριάντα έξι (36) προαιρετικές μερίδες. Το ύψος της προαιρετικής μερίδας ορίζεται σε χίλια διακόσια (1200) Ευρώ και η απόκτηση γίνεται με εφ' άπαξ καταβολή.
Οι προαιρετικές μερίδες επιστρέφονται στους δικαιούχους είτε με πρωτοβουλία του Συνεταιρισμού, ή με αίτηση των κατόχων εντός εξαμήνου από της υποβολής της αίτησης.

Οι προαιρετικές μερίδες έχουν τα εξής προνόμια :

α) Συμμετοχή κατά προτεραιότητα στα πλεονάσματα, με τη διανομή στις προαιρετικές μερίδες ποσοστού των πλεονασμάτων ανάλογου με την ποσοστιαία συμμετοχή των προαιρετικών μερίδων στο άθροισμα υποχρεωτικών και προαιρετικών μερίδων.

β) Καταβολή τόκου, το ύψος του οποίου καθορίζεται από την Γενική Συνέλευση.

γ) Σε περίπτωση λύσης και εκκαθάρισης του Συνεταιρισμού, οι προαιρετικές μερίδες εξοφλούνται πριν από τις υποχρεωτικές.

1. Σε περίπτωση διάλυσης του Συνεταιρισμού τα μέλη του θεωρούνται πιστωτές για το ποσό των υποχρεωτικών συνεταιρικών μερίδων που έχουν καταβάλει. Αυτές αποδίδονται μετά την εξόφληση όλων των άλλων υποχρεώσεων του Συνεταιρισμού.
2. Η αύξηση ή η μείωση του ύψους της συνεταιρικής μερίδας γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.
3. Λόγω της υπαγωγής του Συνεταιρισμού στον Αναπτυξιακό νόμο 2601/1998
4. Η μεταβίβαση των συνεταιρικών μερίδων είναι δυνατή μόνο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού, σε άλλα μέλη του Συνεταιρισμού ή σε πρόσωπο, που έχει τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 του παρόντος Καταστατικού.
5. Απαγορεύεται στο Συνεταιρισμό :
 - α) Να αγοράζει ή να δέχεται σαν ενέχυρο τις μερίδες των μελών του.
 - β) Να επιστρέφει τη συνεταιρική μερίδα στα μέλη του, αν αυτά δεν έχουν αποχωρήσει.
12. Οι προαιρετικές μερίδες δεν έχουν δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 15

Ευθύνη του Συνεταίρου για υποχρεώσεις του Συνεταιρισμού

1. Η ευθύνη των μελών του Συνεταιρισμού για τις υποχρεώσεις του προς τρίτους είναι επικουρική.
2. Η έκταση της ευθύνης αυτής ορίζεται περιορισμένα μέχρι του ίσου του ποσού της υποχρεωτικής μερίδας.
3. Κάθε νέο μέλος ευθύνεται όπως ορίζουν οι προηγούμενες παράγραφοι και για τις υποχρεώσεις του Συνεταιρισμού, που αναλήφθηκαν πριν από την είσοδό του σ' αυτόν.
4. Η επικουρική ευθύνη των συνεταίρων απέναντι στους δανειστές του Συνεταιρισμού γεννάται μόνο εφόσον οι δανειστές δεν ικανοποιηθούν από τα περιουσιακά στοιχεία του Συνεταιρισμού ή των εγγυητών.
5. Οι συνεταίροι ευθύνονται με τον ίδιο παραπάνω τρόπο και μετά την έξοδό τους από τον Συνεταιρισμό για υποχρεώσεις, που δημιουργήθηκαν, όταν ήταν μέλη ή για προηγούμενες υποχρεώσεις, τις οποίες αποδέχθηκαν κατά την εγγραφή τους.

6. Οι αξιώσεις τρίτων από την ευθύνη των μελών του Συνεταιρισμού κατά τις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος καταστατικού παραγράφονται μετά παρέλευση πενταετίας από τη λήξη του έτους μέσα στο οποίο γεννήθηκαν.
7. Η ευθύνη των συνεταίρων παύει οπωσδήποτε, όταν περάσει ένας χρόνος από το πέρας της πτώχευσης ή της εκκαθάρισης του Συνεταιρισμού, εκτός αν ασκήθηκε εναντίον τους αγωγή μέσα στο έτος.
8. Δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση κατά των μελών και των μελών των Οργάνων του Συνεταιρισμού για υποχρεώσεις του Συνεταιρισμού προς τρίτους και προς το Δημόσιο καθώς και για υποχρεώσεις μεταξύ μελών και Συνεταιρισμού.

Άρθρο 16

Υποχρεώσεις των Συνεταίρων προς Τρίτους

1. Οι δανειστές μέλους του Συνεταιρισμού δεν έχουν κανένα δικαίωμα επί της περιουσίας του Συνεταιρισμού ή των πλεονασμάτων χρήσεων ή των συνεταιρικών μερίδων υποχρεωτικών ή προαιρετικών για οφειλές του μέλους προς αυτούς.
2. Δεν υπόκεινται σε κατάσχεση ή στη λήψη ασφαλιστικών μέτρων για οφειλές των συνεταίρων προς τρίτους :
 - Το αντάλλαγμα για τη χρήση των περιουσιακών στοιχείων, που έχουν παραχωρηθεί στο Συνεταιρισμό
 - Τα προϊόντα της παραγωγής των μελών, που παραδόθηκαν στο Συνεταιρισμό για πώληση ή διάθεση στην αγορά αυτούσια ή μετά από μεταποίηση ή επεξεργασία και
 - Το τίμημα των παραπάνω προϊόντων.
3. Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση στα χέρια του Συνεταιρισμού ως τρίτου :
 - Χρημάτων, που έχουν ληφθεί από πιστωτικά Ιδρύματα ως δάνειο για λογαριασμό μέλους του ή προορίζονται για δάνειο προς αυτό, έστω και αν τα χρήματα αυτά τηρούνται στους λογαριασμούς του Συνεταιρισμού επ' ονόματι του μέλους και
 - Απαιτήσεων για παροχές σε είδος του Συνεταιρισμού προς τα μέλη του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 17

Όργανα του Συνεταιρισμού είναι :

- Η Γενική Συνέλευση
- Το Διοικητικό Συμβούλιο

I. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Άρθρο 18

Συγκρότηση - Ψήφοι

1. Η Γενική Συνέλευση αποτελεί το ανώτατο Όργανο του Συνεταιρισμού και απαρτίζεται από όλα τα μέλη του, που έχουν εγγραφεί στο μητρώο του και διατηρούν την ιδιότητα του μέλους. Στη Γενική Συνέλευση μετέχουν όλα τα μέλη, που έχουν εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οικονομικές τους υποχρεώσεις προς τον Συνεταιρισμό.
2. Τα μέλη μετέχουν στη Γενική Συνέλευση και ενασκούν τα δικαιώματα, που έχουν ως συνεταίροι για τις υποθέσεις του Συνεταιρισμού.
3. Στη Γενική Συνέλευση κάθε μέλος έχει μια ψήφο. Συνεταίρος που έχει πρόσθετες υποχρεωτικές μερίδες μπορεί να διαθέτει τόσους ψήφους όσες και οι πρόσθετες υποχρεωτικές μερίδες.
4. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δικαιούνται να μετάσχουν στην ψηφοφορία για τα θέματα της απαλλαγής από την ευθύνη τους, μόνο με τις ψήφους που διαθέτουν τα ίδια.
5. Τα νομικά πρόσωπα συμμετέχουν στην Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού δια του νομίμου εκπροσώπου τους ή από ειδικά για το σκοπό αυτό εξουσιοδοτημένο πρόσωπο.

Άρθρο 19

Αρμοδιότητες

1. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει για κάθε θέμα, για το οποίο δεν προβλέπεται άλλο αρμόδιο Όργανο.
2. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης ανήκουν :
 - α) Η τροποποίηση του καταστατικού.

- β) Η συγχώνευση ή μετατροπή ή παράταση της διάρκειας και η διάλυση του Συνεταιρισμού.
- γ) Η εκλογή και η ανάκληση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των αντιπροσώπων σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις ανώτερου βαθμού.
- δ) Η έγκριση του Ισολογισμού και του Λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσης», και ο καθορισμός του τρόπου διάθεσης των πλεονασμάτων χρήσης.
- ε) Η μεταβολή του ύψους των συνεταιρικών μερίδων.
- στ) Η επιβολή εισφοράς στα μέλη του Συνεταιρισμού. Η επιβάρυνση των μελών από τυχόν ζημίες.
- ζ) Η έγκριση του προγράμματος επιχειρηματικής δράσης και ανάπτυξης του Συνεταιρισμού και ο αντίστοιχος προϋπολογισμός.
- η) Η έγκριση του ετήσιου Προϋπολογισμού Εσόδων και Εξόδων.
- θ) Η απαλλαγή από κάθε ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
- ι) Η ψήφιση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης Προσωπικού.
- ια) Η απόφαση για την αγορά, την ανέγερση, την υποθήκευση, την ανταλλαγή και την πώληση ακινήτων του Συνεταιρισμού, (η έγκριση ίδρυσης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού και μίσθωσης βιοτεχνίας ή βιομηχανίας καθώς και η έγκριση για την σύναψη δανείου για τους σκοπούς αυτούς).
- ιβ) Η απόφαση για την επιδίωξη αναγνώρισης του Συνεταιρισμού ως Ομάδας Παραγωγών, για συγκρότηση και λειτουργία από τα μέλη του Συνεταιρισμού Κλαδικών Οργανώσεων Παραγωγής Αγροτικού Συνεταιρισμού (Κ.Ο.Π.Α.Σ.), που αντιστοιχούν στους κλάδους παραγωγής και στα βασικά προϊόντα ή δραστηριότητες του Συνεταιρισμού, και για Ομάδες Κοινής Εκμετάλλευσης (Ο.Κ.Ε.).
- ιγ) Ο ορισμός των ελεγκτών του άρθρου 17 του Ν. 2180/2000 για την επόμενη οικονομική χρήση και ο καθορισμός της αμοιβής τους.
- ιδ) Ο καθορισμός του ανώτατου ποσού και των όρων για τα δάνεια που μπορεί να συνάψει ο Συνεταιρισμός ή να χορηγήσει στα μέλη του.
- ιε) Η απόφαση για συμμετοχή του Συνεταιρισμού σε κοινές επιχειρήσεις, σε νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, σε κοινωφελείς Οργανισμούς, σε Επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις ανώτερου βαθμού, σε Συνεταιριστικές Εταιρείες, και η αποχώρησή του από αυτές.
- ιστ) Η απόφαση για κάθε άλλο θέμα, που ειδικές διατάξεις του νόμου ή του παρόντος καταστατικού ορίζουν αρμόδια τη Γενική Συνέλευση.

3. Η Γενική Συνέλευση μπορεί με απόφασή της να μεταβιβάζει στο Διοικητικό Συμβούλιο την άσκηση των με στοιχεία (i) και (ia) της προηγούμενης παραγράφου αρμοδιοτήτων.

Άρθρο 20

Σύγκληση

1. Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτική συνεδρίαση μια φορά κάθε χρόνο. Η Συνέλευση πραγματοποιείται πάντοτε στην έδρα του Συνεταιρισμού μέσα σε έξι (6) το πολύ μήνες από την λήξη της χρήσης.

Η πρόσκληση περιέχει τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τον τόπο και την ημερομηνία πραγματοποίησης και την ώρα έναρξης της συνεδρίασης και γνωστοποιείται στα μέλη του Συνεταιρισμού με την αποστολή της τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την έναρξη της συνεδρίασης.

Η τοιχοκόλληση της πρόσκλησης στο γραφείο του Συνεταιρισμού ή του Κοινοτικού ή Δημοτικού Καταστήματος αντικαθιστά την παραπάνω γνωστοποίηση της πρόσκλησης στα μέλη. Για την τοιχοκόλληση συντάσσεται πρακτικό, που υπογράφεται από τον Πρόεδρο και το Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού. Η ημέρα της αποστολής ή τοιχοκόλλησης της πρόσκλησης και της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης δεν προσμετρούνται στην παραπάνω προθεσμία των 10 ημερών.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλέσει έκτακτη Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού, όταν συντρέχει θέμα ειδικά προβλεπόμενο από το καταστατικό ή όταν η έκτακτη σύγκληση επιβάλλεται από το συμφέρον του Συνεταιρισμού κατά την κρίση του Συμβουλίου.
3. Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται επίσης σε έκτακτη συνεδρίαση μετά από αίτηση του 1/5 των μελών του Συνεταιρισμού. Η αίτηση υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο και σ' αυτήν αναφέρονται οι λόγοι της έκτακτης σύγκλησης και τα προς συζήτηση θέματα. Αν το Διοικητικό Συμβούλιο αρνηθεί ή αδρανήσει να συγκαλέσει έκτακτη Γενική Συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, τα παραπάνω μέλη συγκαλούν απ' ευθείας μόνα τους τη Γενική Συνέλευση.

4. Οι προσκλήσεις της Γενικής Συνέλευσης υπογράφονται :

α) Από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου όταν συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

β) Από όλους τους συνεταίρους, που υπέγραψαν την αίτηση έκτακτης σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης στην περίπτωση της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού.

Άρθρο 21

Απαρτία

1. Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία, εφόσον κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα μέλη του Συνεταιρισμού με δικαίωμα ψήφου, τα οποία εκπροσωπούν πλέον του μισού (1/2) του όλου αριθμού των ψήφων. Η ύπαρξη της απαρτίας βεβαιώνεται με την ανάγνωση του καταλόγου των μελών του Συνεταιρισμού, που είναι γραμμένα στο Μητρώο του Συνεταιρισμού. Αν δεν επιτευχθεί απαρτία κατά την έναρξη της συνεδρίασης επαναλαμβάνεται η ανάγνωση του καταλόγου, ύστερα από μία ώρα και εφόσον διαπιστωθεί απαρτία, η συνέλευση εισέρχεται στην ημερήσια διάταξη και έγκυρα παίρνει αποφάσεις πάνω στα θέματά της με την πλειοψηφία των σ' αυτήν εκπροσωπούμενων ψήφων, που προβλέπεται για κάθε περίπτωση στο άρθρο 23.
2. Αν στην πρώτη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης δεν υπάρξει απαρτία τότε η Γενική Συνέλευση συνέρχεται χωρίς νέα πρόσκληση στον ίδιο τόπο, την ίδια ημέρα και ώρα της επόμενης εβδομάδας και με τα ίδια θέματα της ημερήσιας διάταξης. Στην επαναληπτική αυτή συνεδρίαση υπάρχει απαρτία οποιοσδήποτε και αν είναι ο αριθμός των εκπροσωπούμενων σε αυτή ψήφων.
3. Κατ' εξαίρεση αν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν στην :
 - μεταβολή του σκοπού του Συνεταιρισμού,
 - συγχώνευση με άλλο Συνεταιρισμό
 - μετατροπή του Συνεταιρισμού
 - διάλυση του Συνεταιρισμού και
 - τροποποίηση του Καταστατικού,η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως, εφόσον στην έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται μέλη του Συνεταιρισμού, που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) του όλου αριθμού των ψήφων. Εάν δεν συντελεστεί η απαρτία αυτή η Γενική Συνέλευση συνέρχεται σε επαναληπτική Συνέλευση, σύμφωνα με τη διαδικασία, που ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, οπότε βρίσκεται σε απαρτία, εφόσον στην έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται μέλη, που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν τουλάχιστον το μισό (1/2) του όλου αριθμού των ψήφων.

Άρθρο 22

Συνεδρίαση – Συζήτηση - Ψηφοφορία

1. Στην έναρξη της συνεδρίασης η Συνέλευση εκλέγει από τα μέλη της Πρόεδρο και Γραμματέα, ως και Εφορευτική Επιτροπή που αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη. Μέχρι την εκλογή του, καθήκοντα Προέδρου της Συνέλευσης ασκεί ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή αν αυτός απουσιάζει ο Αντιπρόεδρος ή το μεγαλύτερης ηλικίας μέλος του Διοικητικού

Συμβουλίου, που παρίσταται ή αν δεν παρίσταται κανένα, ένας από τους παλαιότερους συνεταίρους που υποδεικνύεται από την πλειοψηφία των παρόντων.

2. Για τη συζήτηση και τις αποφάσεις που παίρνονται κρατούνται πρακτικά από το Γραμματέα, υπογράφονται από τον Πρόεδρο, το Γραμματέα και τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής.
3. Η Συνέλευση μπορεί να συζητήσει και να πάρει αποφάσεις μόνο πάνω στα θέματα, που αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη και περιέχονται στην πρόσκληση. Ειδικά τα θέματα αναβολής ή διακοπής της Συνέλευσης, σύγκλησης νέας, εκλογής προεδρείου, μεταβολής της σειράς των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης δεν είναι αναγκαίο να αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη.
4. Οι ψηφοφορίες στις Γενικές Συνελεύσεις διακρίνονται σε φανερές και μυστικές. Οι φανερές μπορεί να γίνουν με έγερση των μελών ή με ανύψωση των χεριών ή με ονομαστική κλήση, ποτέ όμως με βοή. Οι μυστικές ψηφοφορίες γίνονται πάντοτε με ψηφοδέλτια υπό την εποπτεία και τον έλεγχο της Εφορευτικής Επιτροπής. Τα ψηφοδέλτια θεωρούνται έγκυρα εφόσον είναι ομοιόμορφα και δεν περιλαμβάνουν σημεία ή φράσεις άσχετες με το θέμα, που παραβιάζουν κατά την κρίση της Εφορευτικής Επιτροπής τη μυστικότητα της ψηφοφορίας.
5. Ψηφοφορία, που αφορά σε εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού ή αντιπροσώπων του Συνεταιρισμού σε ανωτέρου βαθμού Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, στις οποίες συμμετέχει ή σε θέματα εμπιστοσύνης προς τη διοίκηση ή απαλλαγή από ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου σε έγκριση Ισολογισμού και Απολογισμού και του Πίνακα Αποτελεσμάτων Χρήσης καθώς και σε προσωπικά θέματα είναι μυστική και γίνεται πάντοτε με ψηφοδέλτιο. Η ψηφοφορία πάνω στα άλλα θέματα είναι φανερή.

Η Εφορευτική Επιτροπή φροντίζει κατά τις ψηφοφορίες να απομακρύνονται από την αίθουσα της ψηφοφορίας πρόσωπα που δεν έχουν δικαίωμα ψήφου. Ειδικά τρίτα πρόσωπα απαγορεύεται να παρευρίσκονται κατά τον χρόνο της αποσφράγισης των ψηφοδελτίων και καταμέτρησης μέχρι και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

Άρθρο 23

Απόφαση

1. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης πάνω στα θέματα της ημερήσιας διάταξης παίρνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των σε αυτήν εκπροσωπούμενων ψήφων. Σε περίπτωση ισοψηφίας η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται και εάν υπάρχει και νέα ισοψηφία η πρόταση απορρίπτεται. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης είναι υποχρεωτικές για όλα τα μέλη του Συνεταιρισμού, έστω και αν διαφωνούν ή είναι απόντα.

2. Η Γενική Συνέλευση αποφασίζει με αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων, που εκπροσωπούνται σε αυτήν, για τη διάλυση του Συνεταιρισμού, για τη μεταβολή του σκοπού του, για τη συγχώνευσή του με άλλο Συνεταιρισμό, για την μετατροπή του, την τροποποίηση του Καταστατικού και για κάθε άλλο θέμα, όπου το παρόν καταστατικό ή ο νόμος απαιτεί αυξημένη πλειοψηφία.
3. Αν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν απαλλαγούν από την ευθύνη ή δεν εγκριθεί ο Ισολογισμός, ο Απολογισμός και ο Πίνακας Αποτελεσμάτων Χρήσης, η Γενική Συνέλευση στην ίδια συνεδρίαση, μετά την ανάγνωση της έκθεσης των ελεγκτών, αποφασίζει για την ανάκληση ή μη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου. Αν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ανακληθούν, η Γενική Συνέλευση στην ίδια συνεδρίαση εκλέγει προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο υποχρεούται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση των μελών του Συνεταιρισμού με θέμα την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου.
4. Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λήφθηκε κατά παράβαση των διατάξεων του Νόμου ή του Καταστατικού υπόκειται σε ακύρωση. Για την κήρυξη της ακυρότητας εφαρμόζονται οι διατάξεις του Νόμου 2810/2000.

II. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Άρθρο 24

Συγκρότηση - Λειτουργία

1. Η Διοίκηση του Συνεταιρισμού ασκείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από πέντε (τουλάχιστον τρία) μέλη. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού. Η διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τρία (3) χρόνια.
2. Στο Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχει ως επιπλέον μέλος του εκπρόσωπος του προσωπικού του Συνεταιρισμού, αν τρεις (3) μήνες πριν από τις εκλογές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ο αριθμός του τακτικού προσωπικού του Συνεταιρισμού είναι μεγαλύτερος από είκοσι (20) άτομα. Για τον υπολογισμό του αριθμού των μελών του τακτικού προσωπικού δεν λαμβάνονται υπόψη οι εποχιακοί εργάτες ή οι συνδεδεμένοι με σύμβαση έργου ή εργασίας ορισμένου χρόνου με το Συνεταιρισμό, που καλύπτουν ειδικές, έκτακτες, εποχικές ή πρόσκαιρες ανάγκες της Οργάνωσης. Ο εκπρόσωπος του προσωπικού συμμετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο με δικαίωμα ψήφου μόνο σε θέματα προσωπικού, στα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται οι με οποιονδήποτε τρόπο προσλήψεις και απολύσεις προσωπικού και τα θέματα, που αφορούν στον Γενικό Διευθυντή.
3. Οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διεξάγονται και οι Σύμβουλοι εκλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του παρόντος Καταστατικού.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο μετά την εκλογή του, το αργότερο μέσα σε πέντε (5) ημέρες συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα εκλέγοντας στην πρώτη μετά την εκλογή του συνεδρίαση από τα μέλη του, κατ' απόλυτη πλειοψηφία των συγκροτούντων την απαρτία μελών του, τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο, τον Γραμματέα και τον Ταμία. Την πρωτοβουλία συγκλήσεως έχει ο Σύμβουλος, που πλειοψήφησε. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης παραλείψεως η σύγκληση γίνεται από τον αμέσως επόμενο. Η κατανομή αξιωμάτων γίνεται με μυστική ψηφοφορία. Τα ανωτέρω αξιώματα δεν συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο.
5. Σύμβουλοι που λόγω διαρκούς κωλύματός τους απέχουν από τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από πέντε (5) μήνες ή που αδικαιολόγητα δεν προσήλθαν σε πέντε συνεχείς συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, θεωρούνται ότι παραιτήθηκαν από την ιδιότητα του Συμβούλου.
6. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να ορίσει τακτές ημέρες συνεδρίασης. Τότε δεν χρειάζεται προηγούμενη πρόσκληση των μελών του. Συγκαλείται επίσης υποχρεωτικά από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο όταν το ζητήσουν δύο (2) τουλάχιστον απ' τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με έγγραφη αίτηση, η οποία περιέχει το σκοπό και τους λόγους σύγκλησης ως και προτεινόμενη ημερομηνία σύγκλησης. Σε περίπτωση άρνησης ή παράλειψης του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου να συγκαλέσουν Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με την αίτηση, το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται με πρόσκληση, που υπογράφουν τρία (3) μέλη.
7. Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορούν να παραβρίσκονται άλλα μέλη του Συνεταιρισμού εκτός από :
 - α) Υπηρεσιακά στελέχη, συνεταιίροι ή εμπειρογνώμονες ή ειδικοί σύμβουλοι που προσκαλούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο.
8. Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν τα παρόντα μέλη είναι περισσότερα από τα απόντα. Κάθε σύμβουλος μπορεί να είναι αντιπρόσωπος ενός μόνον συμβούλου.
9. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου παίρνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Απόλυτη πλειοψηφία υπάρχει όταν ο αριθμός των θετικών ψήφων είναι μεγαλύτερος του μισού του αριθμού των ψήφων των παρόντων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 25

Αρμοδιότητες

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί το Συνεταιρισμό δικαστικά και εξώδικα. Την εκπροσώπησή του αυτή μπορεί να την αναθέτει στον Πρόεδρο ή σε άλλο μέλος του ή στον Γενικό Διευθυντή (Μάνατζερ). Αποφασίζει πάνω σε όλα τα θέματα που αφορούν την διοίκηση, τη διαχείριση της περιουσίας και των υποθέσεων του και γενικά τη λειτουργία του Συνεταιρισμού για την επίτευξη του σκοπού του, μέσα στο πλαίσιο του νόμου, του παρόντος καταστατικού,

του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Συνεταιρισμού και των αποφάσεων της συνέλευσης των Κ.Ο.Π.Α.Σ. και της Ομάδας Παραγωγών (Ο.Π.).

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο :

- α) Θέτει σε εφαρμογή τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και φροντίζει για την εκτέλεση των αποφάσεων των Κ.Ο.Π.Α.Σ., των Ο.Π., των αποφάσεων της Διεπαγγελματικής Οργάνωσης, στην οποία ανήκει και εποπτεύει την εφαρμογή τους από τα λοιπά Όργανα και τις υπηρεσίες του Συνεταιρισμού.
- β) Συγκαλεί τις τακτικές και τις έκτακτες Γενικές Συνελεύσεις και καθορίζει τα θέματα που θα συζητηθούν σ' αυτές.
- γ) Καταρτίζει τον Ισολογισμό και τον Απολογισμό του Συνεταιρισμού και συντάσσει πρόγραμμα εργασιών του επόμενου έτους.
- δ) Αποφασίζει για την εγγραφή νέων μελών και τη διαγραφή μελών σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.
- ε) Αποφασίζει για την αποδοχή καταθέσεων των μελών και την παροχή δανείων σ' αυτά μέσα στα όρια του καταστατικού και των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.
- στ) Αποφασίζει για τα τρέχοντα έξοδα της Διοίκησης και λειτουργίας του Συνεταιρισμού και ορίζει το ανώτατο χρηματικό ποσό, που ο ταμίας μπορεί να κρατάει στο ταμείο του για τα έξοδα αυτά.
- ζ) Αποφασίζει για την αγορά μηχανημάτων, εργαλείων, σκευών και λοιπών κινητών περιουσιακών στοιχείων και παντός αγαθού αναλώσιμου ή όχι για τις ανάγκες του Συνεταιρισμού και των μελών του.
- η) Επεξεργάζεται και υποβάλλει για έγκριση στη Γενική Συνέλευση τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Συνεταιρισμού ως και τον Κανονισμό Καταστάσεως Προσωπικού.
- θ) Προσλαμβάνει και απολύει το υπαλληλικό, υπηρετικό, εργατικό και εργατοτεχνικό προσωπικό του Συνεταιρισμού.
- ι) Ασκεί την πειθαρχική εξουσία στο προσωπικό του Συνεταιρισμού κατά τους όρους του Κανονισμού του προσωπικού και του νόμου.
- ια) Προσλαμβάνει τον Γενικό Διευθυντή. Η πρόσληψη γίνεται μετά από προκήρυξη, που δημοσιεύεται στον ημερήσιο Τύπο.
- ιβ) Το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει τους εκπροσώπους στις Εταιρίες.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να μεταβιβάζει με ειδική απόφασή του την άσκηση αρμοδιοτήτων του σε στέλεχος ή υπάλληλο του Συνεταιρισμού. Ειδικότερα, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να ορίζει Γενικό Διευθυντή (Μάνατζερ), στον οποίο να αναθέτει με σύμβαση την μερική ή

ολική άσκηση εξουσιών και αρμοδιοτήτων του, πλην εκείνων που κατά τον νόμο ή το παρόν καταστατικό απαιτούν συλλογική ενέργεια, καθώς και τη γενική διεύθυνση και διαχείριση των υποθέσεων του Συνεταιρισμού. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζονται τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και οι αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή.

4. Αν ο Πρόεδρος ή μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι αντίδικος του Συνεταιρισμού, τον Συνεταιρισμό εκπροσωπεί το, ειδικώς από αυτό, εξουσιοδοτημένο μέλος του, εκτός αν η γενική συνέλευση διορίσει ειδικούς εκπροσώπους.
5. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκροτεί επιτροπές γνωμοδοτικές ή να προσλαμβάνει ειδικούς επιστημονικούς συμβούλους για την επιβοήθηση του έργου του.

Άρθρο 26

Αρμοδιότητες Προέδρου

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες :

- α) Φροντίζει για την καλή λειτουργία των υπηρεσιών του Συνεταιρισμού.
- β) Προωθεί ή πραγματοποιεί τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και φροντίζει για την εκτέλεση των εργασιών του Συνεταιρισμού, σύμφωνα με το καταστατικό και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και ευθύνεται για την ακριβή τήρησή τους.
- γ) Φροντίζει για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.
- δ) Ενημερώνεται αρμοδίως για την επιχειρηματική πορεία του Συνεταιρισμού.
- ε) Φροντίζει μαζί με τον Ταμία να συνταχθούν οι μηνιαίες καταστάσεις του Ταμείου καθώς και ο Ισολογισμός, ο Λογαριασμός Αποτελεσμάτων του έτους και να υποβληθούν στην κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου.
- στ) Συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις και φροντίζει για την αποστολή των προσκλήσεων για τις Γενικές Συνελεύσεις με την επιφύλαξη της παρ. 7 του άρθρου 24 του παρόντος.
- ζ) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και προεδρεύει στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.
- η) Εκθέτει την κατάσταση του Συνεταιρισμού και τη δράση του Διοικητικού Συμβουλίου στην τακτική Γενική Συνέλευση.

- θ) Δίνει προς την Εποπτεύουσα Αρχή και τους Ελεγκτές όλες τις πληροφορίες, που ζητούνται απ' αυτούς.

Άρθρο 27

Ταμίας

1. Ο Ταμίας ενεργεί την ταμειακή εργασία σύμφωνα με το καταστατικό, τον κανονισμό λειτουργίας και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ειδικότερα έχει τα εξής καθήκοντα :

- α) Ενεργεί κάθε είσπραξη και πληρωμή με βάση την εντολή του Προέδρου ή του εξουσιοδοτημένου απ' αυτόν προσώπου και κάνει τις απαραίτητες εξοφλήσεις κατά τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Συνεταιρισμού.
- β) Εκτελεί κάθε σχετική προς την υπηρεσία του απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.
- γ) Φυλάσσει το περιεχόμενο του Ταμείου, τα χρηματόγραφα και τα αποδεικτικά έγγραφα.
- δ) Συντάσσει τις μηνιαίες καταστάσεις του Ταμείου και καταρτίζει με το Λογιστή ή το Γραμματέα τον ετήσιο Ισολογισμό.
- ε) Δίνει όλες τις αναγκαίες εξηγήσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- στ) Καταθέτει σε λογαριασμό καταθέσεων του Συνεταιρισμού κάθε ποσό που υπερβαίνει τις τρέχουσες ανάγκες του Συνεταιρισμού στο Υποκατάστημα Τράπεζας, με την οποία συναλλάσσεται ο Συνεταιρισμός.
2. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί τα καθήκοντα του Ταμία να ανατεθούν σε υπάλληλο του Συνεταιρισμού ή στον Διευθυντή.

Άρθρο 28

Ευθύνη-Αποζημίωση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

1. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ευθύνονται σύμμετρα για κάθε ζημιά που προκάλεσαν με υπαιτιότητά τους στο Συνεταιρισμό.
2. Οι αξιώσεις του Συνεταιρισμού παραγράφονται μετά από τρία (3) έτη από την τέλεση της πράξης, εκτός αν πρόκειται για ζημιά από δόλο, οπότε παραγράφονται μετά από δέκα (10) έτη.
3. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να απασχολούνται με τις υποθέσεις του Συνεταιρισμού. Στην περίπτωση αυτή το Διοικητικό Συμβούλιο με ειδική απόφασή του καθορίζει το είδος της απασχόλησης, την χρονική διάρκεια, τον τόπο παροχής καθώς και αποζημίωση για την απασχόληση του

μέλους. Το ύψος των αποζημιώσεων αυτών καθορίζεται από την Γενική Συνέλευση των μελών κατόπιν εισηγήσεως του Διοικητικού Συμβουλίου.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να καθορίζει έξοδα κίνησης και παράστασης για την συμμετοχή των μελών του στις συνεδριάσεις του. Το ύψος των εξόδων κίνησης και παράστασης καθορίζει η Γενική Συνέλευση των μελών μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρο 29

Αντιπρόσωποι

1. Από την Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού εκλέγονται οι αντιπρόσωποι στις ανώτερου βαθμού συνεταιριστικές οργανώσεις, στις οποίες μετέχει ο Συνεταιρισμός. Ο αριθμός των αντιπροσώπων και ο αριθμός των ψήφων κάθε αντιπροσώπου καθορίζεται από τα καταστατικά των εν λόγω Οργανώσεων.
2. Σε κάθε περίπτωση οι αντιπρόσωποι ακολουθούν τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού τους. Αντιπρόσωπος που έχει εκλεγεί μέλος Διοικητικού Συμβουλίου Αγροτικής Συνεταιριστικής Οργάνωσης ανωτέρου βαθμού ή της ΠΑΣΕΓΕΣ, ασκεί τα καθήκοντά του μέχρι τη λήξη της θητείας του Οργάνου στο οποίο είναι μέλος, πλην αν συντρέξουν οι προϋποθέσεις αυτοδίκαιας έκπτωσης.

Άρθρο 30

Αρχαιρεσίες

1. Τις εκλογές για την ανάδειξη του Διοικητικού Συμβουλίου και των αντιπροσώπων του Συνεταιρισμού διενεργεί Εφορευτική Επιτροπή, η οποία εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των μελών και αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη.
2. Οι εκλογές διεξάγονται με μυστική ψηφοφορία και με ενιαίο ψηφοδέλτιο. Στο ψηφοδέλτιο αναγράφονται με αλφαβητική σειρά τα ονοματεπώνυμα των υποψηφίων για το Διοικητικό Συμβούλιο και των υποψηφίων για τους αντιπροσώπου. Η δήλωση υποψηφιότητας κατατίθεται εγγράφως στα γραφεία του Συνεταιρισμού τρεις (3) ημέρες πριν την ημέρα των εκλογών.
3. Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος του μισού (1/2) του όλου αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην

περίπτωση, που προκύπτει κλάσμα, ισχύει ο αμέσως επόμενος ακέραιος αριθμός. Ψηφοδέλτια, που περιέχουν αριθμό σταυρών προτίμησης μεγαλύτερο από τον οριζόμενο από το καταστατικό ή χωρίς σταυρό είναι άκυρα.

4. Εκλεγέντες θεωρούνται αυτοί, που συγκέντρωσαν τις περισσότερες ψήφους. Αν υπάρχει ισοψηφία γίνεται κλήρωση. Όσοι δεν εκλεγούν θεωρούνται επιλαχόντες κατά τη σειρά του αριθμού των ψήφων που έλαβαν. Οι επιλαχόντες καταλαμβάνουν κενούμενες θέσεις τακτικών μελών μέχρι τη λήξη της θητείας τους.
5. Τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής κωλύονται να εκθέσουν υποψηφιότητα για το αξίωμα μέλους Διοικητικού Συμβουλίου ή αντιπροσώπου. Η Εφορευτική Επιτροπή μεριμνά για την διεξαγωγή των εκλογών. Το έργο της αρχίζει από την ανακήρυξη των υποψηφίων για τα διάφορα αξιώματα μετά την προηγούμενη διαπίστωση των σχετικών προϋποθέσεων, που προβλέπει το καταστατικό και ο νόμος. Βασικό έργο της Εφορευτικής Επιτροπής είναι η διαπίστωση στο πρόσωπο των ψηφοφόρων του δικαιώματος του εκλέγειν.

Η Εφορευτική Επιτροπή φροντίζει για την έναρξη των εκλογών στον προγραμματισμένο χώρο και χρόνο, για την αδιάβλητη και ασφαλή διεξαγωγή τους, τη διαπίστωση του αποτελέσματος της ψηφοφορίας και στο τέλος την ανακήρυξη των εκλεγέντων.

Κατά την πορεία των εκλογών κρίνει τις τυχόν υποβαλλόμενες ενστάσεις ή άλλες διαφωνίες, που ανακύπτουν.

Στο τέλος της διαδικασίας συντάσσει πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από όλα τα μέλη. Το σύνολο του εκλογικού υλικού η Εφορευτική Επιτροπή παραδίδει με πρακτικό στο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο εκλέγεται.

6. Ανάκληση και ανακατανομή αξιωμάτων των μελών του Δ.Σ. γίνεται κατόπιν αποφάσεως των 2/3 του συνόλου των μελών του.
Όταν προκύπτει κλάσμα ισχύει ο αμέσως επόμενος ακέραιος αριθμός.

7. Αν κενωθεί η θέση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου και δεν υπάρχουν επιλαχόντα μέλη, το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφαση των λοιπών μελών του, συμπληρώνει τη κενή θέση εκλέγοντας σε αυτήν μέλος του Συνεταιρισμού.

Τα ως άνω οριζόμενα μέλη διατηρούν την ιδιότητά τους αυτή μέχρι τη σύγκληση της πρώτης τακτικής ή έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, η οποία επικυρώνει την εκλογή τους, ή, σε αντίθετη περίπτωση, εκλέγει νέα μέλη.

Σε περίπτωση παραίτησης της πλειοψηφίας ή του συνόλου των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διενεργούνται αρχαιρεσίες.

8. Δεν μπορεί να εκλεγεί μέλος στα όργανα διοίκησης της συνεταιριστικής οργάνωσης όποιος καταδικάσθηκε με τελεσίδικη απόφαση σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, απάτη, υπεξαίρεση (κοινή ή στην Υπηρεσία), εκβίαση, πλαστογραφία, ψευδορκία, απιστία, δωροδοκία, παράβαση καθήκοντος,

υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης, υπεξαγωγής εγγράφου, λαθρεμπορία και εμπορία ναρκωτικών .

Εάν κατά τη διάρκεια της θητείας του οργάνου διαπιστωθεί για μέλος του η ύπαρξη οποιουδήποτε από τα κωλύματα, που προαναφέρθηκαν, το μέλος αυτό εκπίπτει αυτοδικαίως από μέλος του οργάνου, οπότε εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 4 εδάφιο β και 7 του παρόντος άρθρου.

9. Δικαίωμα του ελέγχει έχουν όλα τα μέλη του συνεταιρισμού με την προϋπόθεση της πλήρους καταβολής της αξίας μιας υποχρεωτικής μερίδας.

Άρθρο 31

Ειδικές διατάξεις για τα Όργανα Διοίκησης

6. Εισηγητής των θεμάτων στο Διοικητικό Συμβούλιο είναι ο Πρόεδρος του Συνεταιρισμού ή ο νόμιμος αναπληρωτής του ή άλλος σύμβουλος ή ο Γενικός Διευθυντής ή υπάλληλος του Συνεταιρισμού, που ορίζεται από τον Πρόεδρο ή τον Γενικό Διευθυντή.
7. Χρέη υπηρεσιακού γραμματέα σ' όλα τα συλλογικά όργανα Διοίκησης εκτελεί υπάλληλος του Συνεταιρισμού, που ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.
8. Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις, που παίρνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο καταχωρούνται σε ειδικά βιβλία πρακτικών συνεδριάσεων, που τηρούνται για το καθένα χωριστά. Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης υπογράφονται από τα μέλη που ήσαν παρόντα σ' αυτή.
9. Τα βιβλία των πρακτικών, προτού να χρησιμοποιηθούν, θεωρούνται στην τελευταία τους σελίδα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
10. Αντίγραφα ή αποσπάσματα πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου επικυρώνονται από τον κατά το χρόνο της έκδοσής τους Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ή το νόμιμο αναπληρωτή του.
11. Τα αναπληρωματικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των αντιπροσώπων παίρνουν τη θέση των τακτικών μελών σε περίπτωση θανάτου, ανάκλησης, παραίτησης, αποχής των τακτικών μελών από την άσκηση των καθηκόντων τους ή έκπτωσής τους σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου και του παρόντος καταστατικού. Σε κάθε περίπτωση τα αναπληρωματικά μέλη συνεχίζουν τη θητεία των μελών που αντικαταστάθηκαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 32

Εργασίες Συνεταιρισμού

1. Ο Συνεταιρισμός για την πραγματοποίηση του σκοπού του αναπτύσσει οποιαδήποτε δραστηριότητα, που προβλέπεται από το παρόν καταστατικό και κάθε άλλη, που θα αποφασίσει η Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με το Καταστατικό και μέσα στα όρια του νόμου.
2. Η Γενική Συνέλευση εκδίδει εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Συνεταιρισμού, ο οποίος καθορίζει ενδεικτικά :
 - α) Τους όρους λειτουργίας του Συνεταιρισμού.
 - β) Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συνεταίρων ως προς τη χρήση των εγκαταστάσεων μηχανημάτων και των υπηρεσιών του Συνεταιρισμού.
 - γ) Ότι κάθε μέλος θα υποβάλλει δήλωση καλλιέργειας σχετικά με την καλλιεργούμενη έκταση και τον προβλεπόμενο όγκο παραγωγής κατά ποικιλία.
 - δ) Τον τρόπο διάθεσης των προϊόντων, τις ποικιλίες που πρόκειται να καλλιεργηθούν ή να απομακρυνθούν καθώς και τις μεθόδους καλλιέργειας.
 - ε) Κριτήρια ποιότητας και μεγέθους ανάλογα με τον προορισμό των προϊόντων.
 - στ) Τις κυρώσεις για αθέτηση των υποχρεώσεων των συνεταίρων και τη διαδικασία επιβολής τους, και
 - ζ) Τις λεπτομέρειες της τήρησης των λογαριασμών στην περίπτωση αναγνώρισης του Συνεταιρισμού, ως Ομάδας Παραγωγών.
3. Οι παραπάνω κανονισμοί μπορεί να περιλάβουν διατάξεις, που να υποχρεώνουν τα μέλη στην εφαρμογή κοινών κανόνων στην παραγωγή και στην εμπορία των προϊόντων τους, στην τοποθέτηση στην αγορά ολόκληρης ή μέρους της παραγωγής τους και κάθε άλλη διάταξη που θα χρειάζεται, για την αναγνώριση του Συνεταιρισμού ως Ομάδας Παραγωγών ή των Κ.Ο.Π.Α.Σ. ως Ομάδων Παραγωγών και γενικά για την εφαρμογή των κανονισμών της Ε.Ε.
4. Ο Συνεταιρισμός διεξάγει τις εργασίες του με δικές του υπηρεσίες. Μπορεί όμως να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες άλλων Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων ή και τρίτων. Το Διοικητικό Συμβούλιο στις περιπτώσεις αυτές

ορίζει την αποζημίωση ή την αμοιβή για τη χρησιμοποίησή τους αυτή στη διεξαγωγή των εργασιών του Συνεταιρισμού.

5. Ο Συνεταιρισμός μπορεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου να επεκτείνει τις εργασίες του και γενικά να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες που παρέχονται στα μέλη του και προς πρόσωπα που δεν είναι μέλη του Συνεταιρισμού, με τους όρους που το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο θα καθορίζει. Σε καμιά όμως περίπτωση οι όροι αυτοί δεν μπορεί να είναι ευνοϊκότεροι από τους όρους που ισχύουν για τα μέλη του.
6. Τρίτοι, που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του Συνεταιρισμού δεν έχουν κανένα δικαίωμα πάνω στα αποτελέσματα της χρήσης.
7. Ο Συνεταιρισμός ανεξάρτητα προς την παροχή των υπηρεσιών του προς μη μέλη, που προβλέπει η προηγούμενη διάταξη της παρ. 5 του παρόντος άρθρου, μπορεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου να παρέχει γενικά τις υπηρεσίες του και να αναλαμβάνει την ενέργεια εργασιών για λογαριασμό του Δημοσίου, ή και κάθε άλλου νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων και των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων και Εταιρειών τους κάθε μορφής, με αμοιβή.

Επίσης, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να αναπτύσσει ορισμένες δραστηριότητες σχετιζόμενες με την εφαρμογή της γεωργικής και κοινωνικής πολιτικής του κράτους ή και των κανονισμών της Ε.Ε. με αμοιβή, εφόσον ήθελαν ανατεθεί σ' αυτόν.

8. Η διαχείριση προϊόντων ή υπηρεσιών εκ μέρους του Συνεταιρισμού μπορεί να γίνεται είτε εξ ονόματος και για λογαριασμό του Συνεταιρισμού με προκαθορισμένους όρους για τα μέλη.

Άρθρο 33

Κανόνες παραγωγής και εμπορίας

1. Οι παραγωγοί, μέλη του Συνεταιρισμού υποβάλλουν δηλώσεις σχετικά με την καλλιεργούμενη έκταση, τον προβλεπόμενο όγκο παραγωγής καθώς και τις ποσότητες που έχουν πράγματι συγκομισθεί.
2. Ο Συνεταιρισμός παραλαμβάνει τα προϊόντα, που προσκομίζονται από τα μέλη, αφού προηγηθεί έλεγχος από τα αρμόδια όργανά του της ποιότητας, της καλής κατάστασης κτλ. των προϊόντων, ώστε αυτά να είναι κατάλληλα για την κατά προορισμό χρήση τους.

3. Ο Συνεταιρισμός θεσπίζει ελάχιστα κριτήρια ποιότητας, μεγέθους, συσκευασίας, παρουσίας και σήμανσης, ανάλογα με τον προορισμό των προϊόντων.
4. Ο Συνεταιρισμός βοηθά τα μέλη του με σκοπό την ορθή εφαρμογή των κανόνων που επιβάλλει.

Άρθρο 34

Ειδικό όροι ορισμένων εργασιών

1. Προμήθειες αναγκαιούντων ειδών.

α) Ο Συνεταιρισμός προμηθεύεται και διαθέτει στα μέλη του πρώτες ύλες, ζώα και κάθε είδους παραγωγικά εφόδια ή καταναλωτικά αγαθά, χρήσιμα για τις ανάγκες των εκμεταλλεύσεων ή της οικιακής οικονομίας τους.

β) Τα είδη αυτά μπορεί ο Συνεταιρισμός να τα διαθέτει και προς πρόσωπα, που δεν είναι μέλη του Συνεταιρισμού, με όρους που καθορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.

2. Δάνεια προς το Συνεταιρισμό.

Τα δάνεια, που χορηγούνται στο Συνεταιρισμό, για διάφορους γεωργικούς σκοπούς, συνάπτονται από το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα στα όρια, που έχει θέσει η Γενική Συνέλευση, ανάλογα με τις ανάγκες του Συνεταιρισμού. Τα δάνεια αυτά παρακολουθούνται σε ειδικούς λογαριασμούς και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την διενέργεια άλλων εργασιών ή για άλλους σκοπούς εκτός εκείνων για τους οποίους χορηγούνται.

3. Δάνεια προς συνεταίρους

α) Δάνεια χορηγούνται μόνο σε συνεταίρους και με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, που καθορίζει και τους βασικούς όρους του δανείου.

β) Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να εξουσιοδοτήσει τον Πρόεδρο αυτού να εγκρίνει τη χορήγηση δανείων, που δεν υπερβαίνουν ορισμένο ποσό για κάθε συνεταίρο, με την επιφύλαξη της μεταγενέστερης έγκρισης απ' αυτό.

γ) Ο τόκος των δανείων που μπορεί να συνάψει ο Συνεταιρισμός ή να χορηγήσει στα μέλη του, ορίζεται πάντοτε μέσα στα όρια που αποφασίζει η Γενική Συνέλευση. Οι εγγυητές όπου χρειάζονται, πρέπει να είναι συνεταίροι.

δ) Τα δάνεια χορηγούνται κατά κανόνα για παραγωγικούς σκοπούς και χρησιμοποιούνται στη γεωργική εκμετάλλευση του δανειοδοτούμενου

συνεταίρου. Δάνεια για καταναλωτικές ανάγκες χορηγούνται μόνο με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία κάθε χρόνο ορίζει γενικά το ύψος που μπορεί να φθάσουν τα δάνεια αυτά. Επίσης, μπορεί να χορηγείται στα μέλη πίστωση για εφοδιασμό τους με καταναλωτικά και λοιπά αγαθά από τα πρατήρια του Συνεταιρισμού ή της Ένωσης Συνεταιρισμών, στην οποία ανήκει ο Συνεταιρισμός.

4. Καταθέσεις.

- α) Ο Συνεταιρισμός δέχεται καταθέσεις από συνεταίρους. Το ανώτατο και κατώτατο όριο καταθέσεων γενικά και για κάθε μέλος χωριστά, η προθεσμία ανάληψής τους και ο τόκος καθορίζονται από τη Γενική Συνέλευση.
- β) Ο τοκισμός των καταθέσεων αρχίζει από την επόμενη ημέρα της κατάθεσης, ο δε υπολογισμός του τόκου γίνεται στο τέλος του λογιστικού έτους, εκτός αν η Γενική Συνέλευση αποφασίσει τον υπολογισμό του τόκου κάθε εξάμηνο.
- γ) Η ανάληψη των καταθέσεων γίνεται ύστερα από προειδοποίηση των καταθετών προ ορισμένου χρόνου, που ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση, ανάλογα με το ποσό των αποσυρόμενων χρημάτων,. Πριν από την προθεσμία αυτή έχει δικαίωμα το Διοικητικό Συμβούλιο να ειδοποιήσει τους καταθέτες να αποσύρουν τις καταθέσεις τους. Η πρόσκληση γίνεται προσωπικά στον καθένα. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας, οι καταθέσεις αυτές παύουν να τοκίζονται.
- δ) Σε κάθε καταθέτη δίνεται από το Συνεταιρισμό παραστατικό καταθέσεων ονομαστικά, στο οποίο αναγράφονται οι σχετικές πράξεις καταθέσεων ή αναλήψεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΕΛΕΓΧΟΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 35

Έλεγχος

1. Ο διαχειριστικός, λογιστικός και οικονομικός έλεγχος στο Συνεταιρισμό ασκείται σύμφωνα με το άρθρο 17 του Ν. 2810/2000.
2. Οι ελεγκτές και ισάριθμοι αναπληρωτές τους ορίζονται από την προηγούμενη τακτική Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού. Η αμοιβή των ελεγκτών καθορίζεται με την απόφαση ορισμού τους. Οι ελεγκτές μπορούν να

επαναδιορίζονται, όχι όμως για περισσότερες από πέντε (5) συνεχείς χρήσεις και υποχρεούνται να υποβάλλουν το πόρισμα του ελέγχου στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού και στην εποπτεύουσα αρχή, το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση.

3. Οι ελεγκτές υποβάλλουν το πόρισμα του ελέγχου στο Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού, το οποίο υποχρεούται να το ανακοινώσει στην πρώτη μετά τον έλεγχο Γενική Συνέλευση των μελών της. Αντίγραφο του πορίσματος υποβάλλουν οι ελεγκτές στην εποπτεύουσα αρχή. Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να καλεί εγγράφως τον ελεγκτή πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης για να παρίσταται σ' αυτήν. Ο ελεγκτής υποχρεούται να παρίσταται στη Γενική Συνέλευση και να παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση του ζητηθεί.

Αν από το πόρισμα του ελέγχου υπάρχουν ενδείξεις ότι έχουν τελεστεί πράξεις, που τιμωρούνται από τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα ή των άλλων ειδικών ποινικών νόμων, οι ελεγκτές υποχρεούνται εντός δέκα (10) ημερών να υποβάλλουν το πόρισμά τους ή τη σχετική έκθεσή τους στην Εισαγγελική Αρχή και να αναφέρουν στον Υπουργό Γεωργίας τις παραβάσεις του νόμου ή του καταστατικού.

Ο Συνεταιρισμός θέτει στη διάθεση των ελεγκτών κατάλληλο χώρο, όλα τα βιβλία και τα στοιχεία και παρέχει κάθε πληροφορία που χρειάζεται ο ελεγκτής για την εκτέλεση του έργου του. Οι ελεγκτές δικαιούνται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους να ελέγχουν τα βιβλία, τους λογαριασμούς και κάθε άλλο στοιχείο του Συνεταιρισμού, που κρίνεται χρήσιμο για την πλήρη και επιτυχή εκτέλεση του έργου τους.

Οι ελεγκτές ελέγχουν ιδίως :

- α) Τη νομιμότητα των αποφάσεων και των πράξεων των θεσμικών Οργάνων του Συνεταιρισμού.
- β) Τη λογιστική τάξη και ιδίως αν τηρήθηκαν οι αρχές και οι κανόνες της λογιστικής επιστήμης.
- γ) Την οικονομική κατάσταση του Συνεταιρισμού, που προκύπτει από τον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τα στοιχεία του Ισολογισμού, του Λογαριασμού «Αποτελέσματα Χρήσης» και των προσαρτημάτων. Στο πόρισμα πρέπει να προσδιορίζεται η πορεία της οικονομικής κατάστασης του Συνεταιρισμού στο πλαίσιο των καταστατικών του σκοπού και των ετησίων προγραμμάτων δράσης του.
- δ) Τη διαχειριστική τάξη, όσον αφορά τη νομιμότητα μόνο της πραγματοποίησης των δαπανών και αποσκοπεί κυρίως στη διαπίστωση τυχόν διαπραχθεισών ατασθαλιών, καταχρήσεων ή άλλων παραβάσεων και τον εντοπισμό των υπευθύνων.

4. Οι ελεγκτές με αίτησή τους προς το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, αναφέροντας σε αυτήν τα προς συζήτηση θέματα. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλεί υποχρεωτικά

τη Γενική Συνέλευση μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή της αίτησης, με θέματα αυτά που αναφέρονται στην αίτηση.

Άρθρο 36

Διαχειριστική Χρήση

1. Η διαχειριστική χρήση δεν μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερους από δώδεκα (12) μήνες. Εξαιρετικώς η πρώτη διαχειριστική χρήση μπορεί να ορίζεται για χρονικό διάστημα μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μήνες.
2. Κατά τη λήξη της χρήσης κλείνονται τα βιβλία του Συνεταιρισμού, ενεργείται η απογραφή της περιουσίας του και καταρτίζονται ο Ισολογισμός και ο Λογαριασμός «Αποτελέσματα Χρήσης», που υποβάλλονται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην πρώτη μετά το τέλος της χρήσης τακτική Γενική Συνέλευση μαζί με τις αναγκαίες επεξηγηματικές εκθέσεις και τις εκθέσεις λογοδοσίας για τα πεπραγμένα του έτους, που έληξε.
3. Το Διοικητικό Συμβούλιο συντάσσει πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης του Συνεταιρισμού για την επόμενη χρήση, το οποίο συνοδεύεται από Προϋπολογισμό Δαπανών και το υποβάλλει για έγκριση στη Γενική Συνέλευση.
4. Η πρόταση για μη έγκριση από τη Γενική Συνέλευση του Ισολογισμού, του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης και του προγράμματος δράσης, πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη.

Άρθρο 37

Διαχειριστικό υπόλοιπο - Πλεόνασμα - Κέρδη

1. Αν από τα ακαθάριστα έσοδα της Α.Σ.Ο. αφαιρεθούν οι κάθε είδους δαπάνες, οι ζημίες, οι αποσβέσεις και οι τόκοι των υποχρεωτικών και των προαιρετικών μερίδων, το υπόλοιπο που απομένει αποτελεί το διαχειριστικό υπόλοιπο της χρήσης. Το διαχειριστικό υπόλοιπο περιλαμβάνει πλεονάσματα και κέρδη. Τα πλεονάσματα προέρχονται από τις συναλλαγές του Συνεταιρισμού με τα μέλη του. Το πέραν του πλεονάσματος υπόλοιπο λογίζεται ότι προέρχεται από τις συναλλαγές με τρίτους και συνιστά κέρδη.
2. Από τα πλεονάσματα, πριν από την αφαίρεση ποσού για τις προαιρετικές μερίδες, κρατείται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η κράτηση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική όταν το τακτικό αποθεματικό φθάσει στο ύψος του συνολικού ποσού των υποχρεωτικών μερίδων των μελών του Συνεταιρισμού και επαναφέρεται εάν το τακτικό

αποθεματικό υστερήσει έναντι του συνολικού ποσού των υποχρεωτικών μερίδων των μελών. Το μέρος των πλεονασμάτων, που μεταφέρεται στο τακτικό αποθεματικό λογίζεται ως ισόποση εισφορά των μελών.

3. Το υπόλοιπο των πλεονασμάτων, που απομένει μετά την κράτηση της προηγούμενης παραγράφου, διατίθεται για την :

- α) Ανάπτυξη του Συνεταιρισμού
- β) Απόδοση στα μέλη ανάλογα με τις συναλλαγές τους με το Συνεταιρισμό,
- γ) Υποστήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνονται από τα μέλη.

4. Τα ποσά της περίπτωσης β' της προηγούμενης παραγράφου μπορεί, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, να παραμείνουν στο Συνεταιρισμό ως εξατομικευμένες έντοκες καταθέσεις προθεσμίας των μελών. Το επιτόκιο που καταβάλλεται στην περίπτωση αυτή καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το επιτόκιο δανεισμού του συνεταιρισμού από τις τράπεζες.

5. Στο τακτικό αποθεματικό περιέρχονται :

- α) Τα κέρδη, όπως ορίζονται στην παράγραφο 1, μετά τη φορολόγησή τους.
- β) Η κράτηση της παραγράφου 2.
- γ) Τα έσοδα που περιέρχονται στο Συνεταιρισμό από χαριστική αιτία.
- δ) Κάθε άλλο έσοδο, για το οποίο δεν ορίζεται διαφορετικά από το παρόν.

6. Στο έκτακτο αποθεματικό και ειδικά αποθεματικά περιέρχονται πλεονάσματα χρήσεως εκτός του τακτικού αποθεματικού, σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Άρθρο 38

Ειδικά Αποθεματικά Κεφάλαια

1. Η Γενική Συνέλευση του Συνεταιρισμού με απόφασή της, που λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία των άρθρων 21 παρ. 3 και 23 παρ. 2 του παρόντος καταστατικού, μπορεί, μετά τις κρατήσεις για τακτικό και έκτακτο αποθεματικό και για τις προαιρετικές μερίδες, να διαθέτει από το καθαρό πλεόνασμα της διαχειριστικής χρήσης ποσοστό για το σχηματισμό έκτακτου ή και ειδικών αποθεματικών κεφαλαίων, που προορίζονται για την εξυπηρέτηση ειδικών σκοπών.
2. Στα ειδικά αποθεματικά κεφάλαια περιέρχεται και κάθε έκτακτη εισφορά των συνεταίρων, που επιβάλλεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για ορισμένο σκοπό.
3. Η Γενική Συνέλευση μπορεί με απόφασή της, που λαμβάνεται όπως στην παρ.1, να μεταβάλει το σκοπό της χρησιμοποίησης των ειδικών

αποθεματικών ή να αποφασίσει την κατάργησή τους. Στην τελευταία περίπτωση ορίζεται και η τύχη του υφιστάμενου κεφαλαίου.

Άρθρο 39

Έκτακτη Εισφορά

1. Εάν ο Συνεταιρισμός δεν μπορεί να πληρώσει τις οφειλές που έχουν λήξει ή εάν διαπιστωθεί κατά τη σύνταξη του Ισολογισμού ότι το Παθητικό υπερβαίνει το Ενεργητικό κατά το ένα τρίτο του συνολικού ποσού, της ευθύνης όλων των μελών, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να συγκαλέσει αμέσως τη Γενική Συνέλευση με θέμα την επιβολή έκτακτης εισφοράς στα μέλη του.
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο στην παραπάνω περίπτωση υποβάλλει στη Γενική Συνέλευση Ισολογισμό και έκθεση για την περιουσιακή κατάσταση του Συνεταιρισμού και προτείνει το ποσό της έκτακτης εισφοράς, που πρέπει να καταβάλουν τα μέλη.

Για να επιβληθεί η έκτακτη εισφορά στα μέλη, πρέπει η Γενική Συνέλευση ν' αποφασίσει μόνο με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία των άρθρων 21 παρ. 3 και 23 παρ.2.

Άρθρο 40

Τηρούμενα Βιβλία

1. Ο Συνεταιρισμός τηρεί τα βιβλία, που προβλέπονται από τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, καθώς και τα παρακάτω, θεωρημένα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ., βιβλία :
 - α) Βιβλίο μητρώου μελών.
 - β) Βιβλίο πρακτικών των Γενικών Συνελεύσεων και του Διοικητικού Συμβουλίου.
 - γ) Βιβλίο απογραφής και Ισολογισμού.
 - δ) Βιβλίο Μητρώου μελών Κλαδικής Οργάνωσης Παραγωγής (ΚΟΠΑΣ) του Συνεταιρισμού, στο οποίο καταχωρούνται τα πιο πάνω στοιχεία.
 - ε) Βιβλίο πρακτικών Κλαδικής Οργάνωσης Παραγωγής.
 - στ) Βιβλίο περιουσίας του Συνεταιρισμού, στο οποίο αναγράφονται τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτά και κατέχει ο Συνεταιρισμός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ
ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 41

Προσωπικό Συνεταιρισμού

Το προσωπικό του Συνεταιρισμού, τακτικό, έκτακτο διέπεται από το άρθρο 38 του Ν. 2810/2000.

Άρθρο 42

Δημοσιότητα

Με τη φροντίδα και ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου αποστέλλονται στην Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών, στην ΠΑΣΕΓΕΣ και στην Εποπτεύουσα Αρχή και τίθενται στον τηρούμενο απ' αυτές ειδικό φάκελο :
Αντίγραφο της εγκριτικής απόφασης του Ειρηνοδικείου και του Καταστατικού καθώς και κάθε τροποποίηση αυτού

Άρθρο 43

Τροποποίηση Καταστατικού

1. Η τροποποίηση του παρόντος Καταστατικού γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης με ονομαστική φανερή ψηφοφορία, εκτός αν η Γενική Συνέλευση θα αποφασίζει διαφορετικά. Η απόφαση για την τροποποίηση του Καταστατικού λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία των άρθρων 21 παρ.3 και 23 παρ. 2 του παρόντος.
2. Κάθε τροποποίηση του παρόντος καταστατικού ισχύει από την ημερομηνία που καταχωρείται η εγκριτική αυτού απόφαση του αρμόδιου Δικαστηρίου στο Ειδικό Μητρώο των Αγροτικών Συνεταιρισμών κάθε βαθμού, που τηρείται στο Ειρηνοδικείο της περιφέρειας του Συνεταιρισμού.

Άρθρο 44

Λύση

1. Ο Συνεταιρισμός λύεται :

α) Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται με την εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία των παραγράφων 21 παρ. 3 και 23 παρ. 2 αντίστοιχα του παρόντος.

β) Αν κηρυχθεί σε κατάσταση πτωχεύσεως.

γ) Με απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου της έδρας του Συνεταιρισμού μετά από αίτηση του Διοικητικού Συμβουλίου ή των 2/3 του συνολικού αριθμού των μελών του ή της εποπτεύουσας αρχής.

2. Η αίτηση για τη λύση στην περίπτωση γ' υποβάλλεται από την εποπτεύουσα αρχή, αν η λειτουργία του Συνεταιρισμού απέβη παράνομη ή αν αδράνησε για δύο (2) τουλάχιστον συνεχείς διαχειριστικές χρήσεις ή αν συνάγεται εγκατάλειψη του σκοπού τους, λόγω μειωμένης δραστηριότητάς του. Η απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου υπόκειται σε έφεση.

Άρθρο 45

Εκκαθάριση

1. Με εξαίρεση την περίπτωση της λύσης του Συνεταιρισμού, που επέρχεται από την κήρυξή του σε κατάσταση πτωχεύσεως κατά την οποία ακολουθείται η διαδικασία του Εμπορικού Νόμου, η λύση ακολουθεί σε κάθε άλλη περίπτωση, το στάδιο της εκκαθάρισης.
2. Η εκκαθάριση διενεργείται από έναν ή περισσότερους ειδικούς εκκαθαριστές, που ορίζονται από την Γενική Συνέλευση. Το νομικό πρόσωπο του λυθέντος Συνεταιρισμού εξακολουθεί να υπάρχει και να λειτουργεί για τις ανάγκες της εκκαθάρισης.
3. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή αδράνειας των εκκαθαριστών, μετά από αίτηση μέλους ή πιστωτή του Συνεταιρισμού, το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του Συνεταιρισμού διορίζει άλλους εκκαθαριστές, δικάζοντας κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας.

Άρθρο 46

Ενέργειες Εκκαθαριστών

1. Οι εκκαθαριστές έχουν υποχρέωση, μόλις αναλάβουν τα καθήκοντά τους, να κάνουν απογραφή της περιουσίας της εκκαθαριζόμενης οργάνωσης και να

συντάξουν Ισολογισμό, αντίγραφο του οποίου υποβάλλουν στην Εποπτεύουσα Αρχή.

Αν η εκκαθάριση παρατείνεται, ο Ισολογισμός συντάσσεται στο τέλος κάθε έτους. Ο τελικός Ισολογισμός καταρτίζεται στο τέλος της εκκαθάρισης. Οι εκκαθαριστές γνωστοποιούν τη λύση της Οργάνωσης με τη δημοσίευσή της σε μια ημερήσια εφημερίδα κι αν δεν εκδίδεται τέτοια σε περιοδική εφημερίδα, του Νομού της έδρας της και καλούν τους πιστωτές να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους.

2. Απαιτήσεις πιστωτών κατά της υπό εκκαθάριση οργάνωσης παραγράφονται μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία της δημοσίευσης της λύσεώς της.
3. Από το προϊόν της εκκαθάρισης εξοφλούνται τα ληξιπρόθεσμα χρέη της εκκαθαριζόμενης Οργάνωσης με την ακόλουθη σειρά : προηγείται η εξόφληση των οφειλών προς τους εργαζόμενους και ακολουθεί η εξόφληση των λοιπών δανειστών. Στη συνέχεια εξοφλούνται οι προαιρετικές μερίδες. Το υπόλοιπο του ενεργητικού που απομένει, διατίθεται σύμφωνα με την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Άρθρο 47

Μεταβατικές διατάξεις

Το κατατεθειμένο κεφάλαιο του συνεταιρισμού ανέρχεται στο ποσό των 30,000 Ευρώ.

Άρθρο 47

Το Καταστατικό αυτό αποτελείται από 47 άρθρα, διαβάστηκε, συζητήθηκε και ψηφίστηκε κατ' άρθρο και στο σύνολό του από την Καταστατική Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στον Μεσότοπο στις 10 Οκτωβρίου 2006 θα ισχύει από την ημέρα της έγκρισής του από το Ειρηνοδικείο και καταχώρησης στο Βιβλίο Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών, που τηρείται σ' αυτό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΑΓΡΟΤΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΝΟΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ

Α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΤΟΠΟΣ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛ./FAX	ΠΡΟΙΟΝΤΑ
	Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Πέτρας	Πέτρα	Χιώτη Ελένη	Πέτρα Λέσβος Τ.Κ. 81109	22530-41238 Fax: 22530-41309	Καταλύματα-Εστιατόρειο
	Αγροτουριστικός-Αγροτοβιοτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών Πολιχνίτου	Πολιχνίτος	Τσιαδή Ευγενεία	Πολιχνίτος Λέσβου TK 81300	22520-41190 Fax: 2252042260	Παρασκευή & Τυποποίηση γλυκών κουταλιού & Μαρμελάδων/ Αναπαλαίωση παλαιών εικόνων
	Αγροτουριστικός-Μεταποιητικός Συνεταιρισμός Γυναικών Αγιάσου	Αγιάσος	Χτενέλλη Πόπη	Αγιάσος Λέσβου TK 81101	22520-23318	Γλυκά κουταλιού, Μαρμελάδες Υφαντά
	Αγροτουριστικός συνεταιρισμός Γυναικών Μεσοτόπου	Μεσότοπος	Πίτσα Ιωάννα	Μεσότοπος Λέσβου TK 81105	22530-96390 22530-96090 Fax: 22530-96390	Γλυκά κουταλιού & ταψιού, μαρμελάδες, κουλουράκια, λικέρ, χυλοπίτες
	Αγροτικός Συνεταιρισμός Γυναικών Ασωμάτων Λέσβου "Οι Άγιοι Ανάργυροι"	Ασώματος	Κοντάρα Μαρία	Ασώματος Λέσβου TK 81101	22510-44287	Γλυκά κουταλιού, μαρμελάδες, υφαντά, είδη καλαθοπλεκτικής
	Αγροτουριστικός Μεταποιητικός Συνεταιρισμός Γυναικών Παρακοίλων	Παράκοιλα	Γιαβάση Μαρία	Παράκοιλα Λέσβου Τ.Κ. 81107	22530-94441 Fax.: 22530-94441	Γλυκά κουταλιού, λικέρ, μαρμελάδες, ζυμαρικά
	Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Σκαλοχωρίου	Σκαλοχώρι	Αχούλια Γιαννούλα	Σκαλοχώρι Λέσβου Τ.Κ 81101	22530-98887 Fax: 22530-98887	Γλυκά κουταλιού, λικέρ, μαρμελάδες, αρωματικά, βότανα, αμυγδαλωτά
	Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Ανεμότιας "Η Καλή Λαγκάδα"	Ανεμότια	Μητρέλου Αθανασία	Ανεμότια Λέσβου Τ.Κ.: 81107	22530-98981	Γλυκά κουταλιού, λικέρ, μαρμελάδες, κουλουράκια
	Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Αγίας Παρασκευής "Η Σελάδα"	Αγία Παρασκευή	Καλλιπολίτη Μαρία	Αγία Παρασκευή Λέσβου Τ.Κ.: 81107	22530-31196	Βότανα, αρωματικά, γλυκά. λικέρ, Ζυμαρικά
	Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Φίλιας "Ερμοτύλαια"	Φίλια	Μουστάκα Μαντώ	Φίλια Λέσβου Τ.Κ 81107	22530-98051 Fax: 2253098245	Γλυκά κουταλιού, λικέρ, αρωματικά, βότανα, αμυγδαλωτά
	Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Γέρας "Αριστέα"	Παπάδος	Αγιασώτου Άννα	Παπαδος Λέσβου	22510-84211	Γλυκά κουταλιού, λικέρ, μαρμελάδες, αρωματικά
	Αγροτουριστικός Αγροτοβιοτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών Πολιχνίτου	Πολιχνίτος	Τσιαδή Ευγενεία	Πολιχνίτος Λέσβου TK 81300	22520-42260	Γλυκά κουταλιού, λικέρ, μαρμελάδες